

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

Chapter Six

פרק ששי

Chapter of the Rabbi R. Elimelech

פרקא דרבנא רבי אלימלך

Preface to Chapter 6

The essence of this, the final chapter of Sefer Yetzira, is a discussion of the Trustworthy Witnesses mentioned at the end of the previous chapter, and their essential relevance to this book, which has come down to us through the chain of tradition from R. Akiba b. Yosef. In the Talmud we read, (Makot 24b) Once a party of pilgrims was wending its way to Jerusalem. On reaching Mount Scopus they rent their garments, (as a sign of mourning for the destroyed Temple). On reaching the Temple Mount they saw a fox come out of the Sanctuary (Holy of Holies), and they started weeping. R. Akiba laughed.

“Why do you laugh?” they asked him.

“Why do you cry?” he replied.

“For a place,” they responded. “About which the Torah says, (Num. 1:51) “And the stranger who trespasses shall be put to death,” and where we now see foxes run. Should we not cry?”

Akiba told them, “That’s precisely why I’m laughing. It is written, (Isa. 8:2) “I will take for myself trustworthy witnesses to testify: Uriah the priest, and Zechariah the son of Jeberechiah.” Now why would God mention these two individuals in one sentence, Uriah was during the First Temple period while Zechariah was during the Second? The verse is making the two prophets and their prophecies interdependent. Uriah said, (Jer. 26:18) “Therefore because of you, Zion will be plowed as a field, and Jerusalem will be ruined, the Temple Mount will be a hill in a forest.” Zechariah said, (Zec. 8:4) “Old men and old women will again sit in the streets of Jerusalem, each with his staff in his hand because of age.” Now, so long as Uriah’s prophecy was not fulfilled I was afraid Zechariah’s prophecies would not come true either. Now that I see Uriah’s words coming to pass, I am sure Zechariah’s will be fulfilled as well.” This is the exact phrasing of their reply to him; they said, “Akiba, you’ve comforted us. Akiba, you’ve comforted us.” In the commentary to this *aggadah* - story, R. Ettliger in his book, *Aruch La’ner*, explains the reason God showed the sages a vision of the fox coming out of the sanctuary. ‘It may be understood with another story described in the Talmud, (Yoma 69a) ‘When the men of the Great Assembly prayed to be given power over the national addiction to paganism that had caused the destruction of the First Temple they were shown a vision of a lion cub coming out of the Holy of Holies. A prophet told the sages, ‘That is the desire to worship gods.’ Now, our sages all agree that the First Temple was destroyed because of idolatry, and the Second because of senseless hatred. This explains the metaphor of a lion cub coming out of the sanctuary, it was a symbol of their triumph over the desire for paganism which grew as powerful as a lion. So powerful was it, that King Menashe told Rav in a dream, (Sanhedrin 102b) ‘Had you been there at that time, you would have held the hem of your robe up in your teeth so as to chase after pagan gods all the faster.’ Before the destruction of the Second Temple, however, the Evil Desire was not that powerful, there was so much Torah study and worship of God, it had weakened their Desire. What happened is that Evil was forced to apply cunning stratagems and machinations in order to get people to hate one another. For that is the way of the Evil Desire, when thwarted it snares the righteous by convincing them they are doing a *Mitzvah* - Commandment in hating and

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(2)

persecuting their fellows, thus senseless hatred flourishes. This explains the metaphor of the fox the rabbinic sages saw coming out of the sanctuary. The fox is the metaphorical trickster, personifying the verse, (Prov. 12:2) "But a man of wicked stratagems is condemned." The fox seen coming out of the sanctuary by the sages of the Mishna parallels the lion seen by the men of the Great Assembly, representing the idolatry that destroyed the First Temple. Each hints at the self destructive forces most common among us at that time.' Now, in my opinion, as a corollary of vanquishing the desire for worshipping idols, the power of prophecy was also vanquished, and very shortly after the story described in the Talmud, the last of the prophets died out. Paganism and Prophecy are inextricably interconnected. Similarly, just as the sages of the Mishna vanquished the propensity for senseless hatred with which we were destroying ourselves, so too, the power of the sages themselves was vanquished, and *Chokhma* - Wisdom died out shortly thereafter. A wise man is more than equivalent to a prophet, as we read in the Talmud, (Bava Batra 12a) and as we read in the Mishna, (Sotah 9:15) 'With the death of Raban Yochana b. Zakai the Brilliance of *Chokhma* - Wisdom disappeared.' Rashi on the Talmud, (Sotah 49a) comments, 'Brilliance of Wisdom - I don't know what this is.' R. Yomtov Lipman Heller in his commentary *Tosafot Yom Tov*, to the Mishna in Sotah, questions Rashi's self confessed ignorance. Rashi has no problem understanding a similar quote on the very same page of the Talmud - 'With the death of R. Yishmael b. Favi the Brilliance of *Kehuna* - Priesthood disappeared.' There, Rashi in his commentary explains, 'Brilliance of Priesthood - He was a very wealthy man as well as a sage, and always had large numbers of Cohen - Priests to eat at his table.' Why then does Rashi not find a similar way to explain the concept of Brilliance of Wisdom? Perhaps it is because Rashi is hinting at a secret. Raban Yochanan b. Zakai, in his wisdom, achieved heights that Moses, in his prophecy, attained. In the Talmud, (Berachoth 4a) we read, 'Since Moses knew the exact time God would strike Egypt's firstborn, why did he phrase the prophecy, 'About midnight'? The reason was because Moses was afraid that Pharaoh's soothsayers would calculate midnight incorrectly, and so denigrate the prophecy, saying Moses was wrong about the time. That is why Mar used to say, 'Teach your tongue to say 'I don't know,' lest you be proven false and be seized'. We can now understand Rashi to mean that the Brilliance of Wisdom is knowing when to say, 'I don't know what this is.' Wisdom is most brilliant when it knows how to conceal itself behind the expression, I don't know. Now, as was said earlier, when the brilliance of wisdom died out, that corollary, the evil tendency to senseless hatred also died out. Wisdom and Hatred are facets of the same genius; both require - זיווג - *Zivug* - Coupling and Connection, as we read often. E.g. (Ex. Rabba 1:8) 'Why does the verse say that a new king arose, it was the very same Pharaoh?' What it means is that the Egyptians came to Pharaoh and said, 'Let us - נזדווג - *Nizdaveg* - Couple with this nation, Israel.' "Fools," replied Pharaoh. "Up to now we have been eating their bread, now you think you can couple with them?" We find many similar uses of the concept of - זיווג - *Zivug* - Coupling and Connection, used to mean hatred and enmity, in rabbinic literature. Wisdom and coupling are functions of the search for intimacy as was said above, (Ch. V. preface to Mishna 7) in discussing the genius of Jocheved. R. Akiba's laughter is also a hint to the same secret, because laughter itself suggests - זיווג - *Zivug* - Coupling and Connection, as we read, (Gen. 26:8) "He looked and saw Isaac laughing with Rebecca, his wife." Thus did R. Akiba comfort them twice, as their response indicates. Once he comforted them concerning the destruction of the First Temple and once for the Second; for the loss of prophecy and the loss of wisdom. Chiefly though, Akiba was comforting them concerning - זיווג - *Zivug* - Coupling and Connection, showing them that it had not, in fact, been permanently damaged, as we will be learning in this chapter; that both prophecy and wisdom will be returned to us, Israel, for the sake of the Sanctification of the Name of God, that we have achieved.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(2)

פתיחה לפרק ו'

מהות הפרק האחרון שבספר יצירה היא ביאור ענין העדים הנאמנים שהזכרו בסוף פרק ה', ושייכותם לעצם הספר שבא לנו בקבלת רבי עקיבא בן יוסף. דהא איתא בגמ' (מכות כ"ד:) פעם אחת היו עולין לירושלים כיון שהגיעו להר הזופים קרעו בגדיהם כיון שהגיעו להר הבית ראו שועל שיאל מצית קדשי הקדשים התחילו הן צובין ור"ע מלחק אמרו לו מפני מה אתה מלחק אמר להם מפני מה אתם צובים אמרו לו מקום שכתוב בו והזר הקרב יומת ועכשיו שועלים הלכו בו ולא נצב אמר להן לכך אני מלחק דכתיב ואעידה לי עדים נאמנים את אוריה הכהן ואת זכריה בן יצרכיהו וכי מה ענין אוריה אלל זכריה אוריה במקדש ראשון וזכריה במקדש שני אלל תלה הכתוב נבואתו של זכריה בנבואתו של אוריה באוריה כתיב לכן בגללכם ליון שדה תחרש וגו', בזכריה כתיב עוד ישבו זקנים וזקנות צרחות ירושלם וגו', עד שלא נתקיימה נבואתו של אוריה הייתי מתיירא שלא תקיים נבואתו של זכריה עכשיו שנתקיימה נבואתו של אוריה בידוע שנבואתו של זכריה מתקיימת בלשון הזה אמרו לו עקיבא ניחמתנו עקיבא ניחמתנו, ע"כ. ועיין צפי' ערוך לנר (שם) שפי' וז"ל מה שהראה הקב"ה להלדיקים בן, יש לפרש ע"פ מה דאמרינן בזיומא (ס"ט) כשהתפללו אנשי כה"ג שימסר בידם ילרא דע"ז שהחריב הבית יאל כדמות אריה מצית קדשי קדשים, אמר להו נביא לישראל היינו ילרא דע"ז ע"ש, ואמרו רז"ל בית ראשון חרב על עון דע"ז, ובית שני על עון שנאת חנם, ולכן בצית ראשון יאל כדמות אריה בית קדש הקדשים שהוא היה הילכה"ר של ע"ז הגבור כאריה שהחריב הבית, שגדול היה כחו, שאמר מנשה בחלום לרצ אשי אי הות התם הות נקוט בשיפולי גלימא בשינק ורהטת אצתראה, כדאמרינן בחלק (סנהדרין ק"ג:), אלל צחרבן בית שני לא היה להילכה"ר כח כל כך, אחר שעסקו בחורה ובעבודה, רק ע"י תחבולות ומזימות נזרע שנאה ביניהם שכן דרך ילכה"ר כשרוצה להכשיל ללדיקים מתעם כאילו מזרע עושים לשמור ולרדוף איש את אחיו, ועי"ז נתהוה שנאת חנם, וזה ענין השועל שהוא משל האיש מזימות אשר עליו נאמר ואיש מזימות ירשיע, ולכן התנאים האלה שהיו אחר חרבן בית שני ראו הילכה"ר שהחריב הבית יולא דממות שועל מצית קדש הקדשים כמו שראו אנשי כנסת הגדולה אחר חרבן בית ראשון אותו דממות גור אריה, עכ"ל. וגי"ל שכמו שכשהלליחו החכמים אנשי כנסת הגדולה לבטל ילרא דע"ז נתצטלה ג"כ באותה תקופה כח הנבואה, כי זו לעומת זו היו. וכמו שצטלו חכמי המשנה ילרא דשנאת חנם נתצטלה ג"כ באותה תקופה כח חכמים כי חכם עדיף מנביא כדאיתא בגמ' (צבא צתרא י"ב.) וכן (משנה סוטה ט' ט"ו) משמת רבן יוחנן בן זכאי, צטל זיו החכמה, ע"כ. ופרש"י (סוטה מ"ט.) זיו החכמה – זה לא ידענא מאי היא, ע"כ. והקשה צעל החוספות יום טוב (משנה שם) דהא פירש"י על מאמר הגמ' (שם) משמת רבי ישמעאל בן פאצי צטלה זיו הכהונה – שהיה חכם ועשיר וכהנים רבים אוכלין על שולחנו, ע"כ. א"כ למה לא פירש"י על זיו החכמה כדוגמתו. ואולי לע"ד אפשר לאמר הפי' שרבן יוחנן בן זכאי זכה למדרגת חכמה שזכה בה משה רבינו ע"ה כדאיתא (צרכות ד'). וכיון דמשה הוה ידע למה ליה למימר כחלות משה קסבר שמא יטעו אלטגניי פרעה ויאמרו משה צדאי הוא דאמר מר למד לשונך לומר איני יודע שמא תצדד ותאחז, ע"כ. והוי פירש"י זיו החכמה היינו החכמה לדעת מתי לאמר אגא לא ידענא, ודו"ק. נמלא לאמר שטיקר זיו החכמה הוא הידיעה מתי להסתיר החכמה לאמר איני יודע. כשנתצטלה הנבואה נתצטלה ג"כ נילון הרע שנבואה היא כח ע"ז. וכשנתצטלה זיו החכמה נתצטלה ג"כ נילון הרע שבחכמה היא השנאת חנם. ועוד, שהשנאה צא חלק החכמה כי השנאה ג"כ ענין זיווג היא כמו שאיתא בכמה דוכתי, כגון הא צמדרש (שמות רבה א' ח') למה קראו מלך חדש והלא פרעה עמנו היה אלל שאמרו המלרים לפרעה צא וגזדווג לאומה זו אמר להם שוטים אתם עד עכשיו משלהם אנו אוכלים והיאך נזדווג להם, ע"כ. וכן הרבה. והוי הזיווג צא מצחי' חכמה כמו שמצואר לעיל (פרק ה' פתיחה למשנה ז') אלל יוכבד עיי"ש. וזה פי' הלחוק שלחק רבי עקיבא שהיא מורה על הזיווג כד"א (צראשית כ"ו ח') וירא והנה ילחק מלחק את רבקה אשתו וגו'. וניחם אותם צשתי נחמות, על בית ראשון ועל בית שני, על הנבואה ועל החכמה, וטיקר ניחמם על הזיווג שלא נעתקה ולא נפגמה כמו שיתבאר צפרק. ושיחזור כוחות הנבואה וזיו החכמה לישראל צזכות קידוש השם ית' שיתקדש שמו על ידינו בני ישראל.

Preface to Mishna 1

The text returns to its beginnings, gathering threads and details from earlier chapters into one, all inclusive rule; that of *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul. In the first chapter the evolution of the 10 Sephirot, Breath, Water and Fire, the 22 letters and the 6 directions, was introduced. In the second chapter we read about the 3 Mothers, *Alef*, *Mem* and *Shin*, 5 phonetic families, guttural, palatal, lingual, dental and labial, the spinning and revolving *Galgal* - Wheel and it's 231 gates, and the formation of Something from chaos. In the third chapter *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul were explained at length, the letters *Alef*, *Mem* and *Shin*, and how they manifest as integral parts of the space, time and the human body. In the fourth chapter we read about the 7 double

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(7)

letters and their integration in *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh*. In the fifth chapter the 12 simple letters were examined, and their integration in *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh*. In this, the sixth chapter the text re-examines the basics in order to present the essentials again in a clearer light, to shine as one, integrated whole. In this first Mishna of the chapter the text articulates the essential teaching of chapters 3, 4 and 5; mentioning the evolution of the *Alef*, *Mem* and *Shin*, and their integration in heaven, earth, time and the parts of the body from the third chapter; the seven double letters and their connection to the 'seven moving stars' from the fourth chapter; the twelve lines of the diagonal from the fifth chapter. All of them are gathered and included within the three main categories, *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh*.

פתיחה למשנה א'

חוזר לראש כדי לכלול כל הפרטים שנאמרו עד כאן בפרקים הקדמים תוך כלל גדול המכיל כל הספר, היינו עולם שנה נפש. בפרק ראשון הוסבר השתלשלות הספירות, הכוונים, רוח מים ואש, כ"צ אותיות בכלל, ושש קלות וכו'. בפרק שני נתבאר שלש אמות אל"ף מ"ם שיי"ן, חמשה מולאות הפה בגרון, חיד, לשון, שניים, ושפתיים. וקביעת האותיות בגלגל המתגלגל ומתהפך פנים ואחור ומאות רל"א שערים, וילירת ממש מתהו וכו'. בפרק שלישי נתבאר ענין עולם שנה נפש, אותיות אמ"ש בחלקי הגוף, בשמים וארץ, ובתקופות השנה. בפרק רביעי נתבאר שבעה אותיות כפולות וכחם בעולם שנה נפש. בפרק חמישי נתבאר י"צ אותיות פשוטות וכחם בעולם שנה נפש. בפרק ששי חוזר ומקיף על הפנקס כלו להכליל כל הפרטים לעסיסם בעששית שיאירו כולם כאחת. במשנתנו הראשונה בפרק מזכיר תוכן שלשה פרקים שלישי רביעי וחמישי, משל פרק שלישי ששם נתבארו תולדות האותיות אמ"ש בחלקי הגוף, בשמים וארץ, ובתקופות השנה וכו'. משל פרק רביעי ששם נתבארו שבעה אותיות כפולות ולצאת ש"ס חכ"ל וכו'. בפרק חמישי ששם נתבארו י"צ גבולי אלכסון וכו'. כולם נכללים תוך שלשה, עולם שנה נפש.

Mishna 1

Three fathers and their offspring; Seven subjugators and their hosts; Twelve diagonal lines, and proof of it all are the three trustworthy witnesses, *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul.

משנה א'

¹שלשה אבות² ותולדותיהם,³ ושבעה כובשין⁴ וצבאותיהן,⁵ ושנים עשר גבולי אלכסונין.⁷ וראיה לדבר עדים נאמנים⁸ עולם שנה

1. שלשה: אויר רויה וגויה מן הרוח. שמים וחום וראש מן האש. ארץ וקור וצטן מן המים. כדאיתא בפרק ג'.

Three: Air, saturation and thorax from *Ruach* - Breath. Heaven, heat and the head from Fire. Earth, cold and abdomen from Water, as we read in Ch. III.

2. אבות: היינו דבר שיצא מן הכח אל הפועל. כי האמות אמ"ש הן רוח ומים ואש, ומהן ילאו האצות אל הפועל. ועיין לעיל פרק ג' משנה ב'. וגם פירושו אצות לשון רגונות, אהבה מן הרוח, חשק מן המים, התלהבות מן האש.

Fathers: This refers to things have already passed from the potential to the actual. The 3 Mother letters, *Alef*, *Mem* and *Shin*, *Ruach* - Breath, Water and Fire produced 3 Fathers. See Ch. III. Mishna 2. Fathers also refers to 3 desires, love from *Ruach* - Breath, lust from Water, and passion from Fire.

3. ותולדותיהם: (צ"ק ב.) מדקתני אצות מכלל דאיכא תולדות ע"כ. ועיין לעיל פרק ב' משנה א' (ד"ה אמות). וכשיולאים אל הפועל הן דבוקות מן המים, תקיפות מן האש, כוונה מן הרוח.

Their offspring: (Talmud, Bava Kama 2a) If the text mentions fathers, we can infer offspring. See Ch. II. Mishna 1 (cit. loc. Mothers) When they pass from potential to actual they become *Kavanah* - Mindfulness from *Ruach* - Breath, *Dveikut* - Cleaving from Water, and *Tekifut* - Resolve from Fire.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ה)

4. ושבועה כובשין: ויסודו (בראשית א' כ"ח) פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה וגו'. ואיכא פלוגתא בש"ס (יצמות ס"ה) רבנן ור' יוחנן בן זרוקא, ומשמע דרבנן דדרשי וכבשה חסר וי"ו דייקי שהאיש מלאו על פריה ורביה, ור' יוחנן בן זרוקא דריש האיש כובש הנקבה שלא תהא יאלנית אבל שניהם מלאוים על פו"ר. א"כ ז' כובשין משמען לא על השבעה לדקויות האמורות לעיל צפרק ד', אלא על הז' תכונות עלמן, שיסודן חיים, שלום, חכמה, עושר, חן, זרע, ממשלה. א. צחי' אסתר המלכה שהביאה גאולה לעולם בצואתה למלך דייקא, על ידי אמונתה אמונה פשוטה, בהקב"ה וצמרדכי צחי' תלמיד חכם. (פרק ד' פתיחה למשנה ה') ב. צחי' רבקה אמו שששה פשרה בין מדת חן למדת רחמים צחי' עשו ויעקב כדי שחיה תקומה ליעקב בעולם הזה. (שם פתיחה למשנה ו') ג. צחי' יוכבד סוד החכמה והאולה שתיקנה הפגם צזווג זכר ונקבה שנעשה ע"י פירוד לצבות בין אדם וחיה. (שם פתיחה למשנה ז') ד. צחי' רות שנשארה בשמחה של דביקות אפילו במיתה ותיקנה אכילהם מעץ הדעת שגרמה מיתה. (שם פתיחה למשנה ח') ה. צחי' תמר שעשתה שלום בין יזר טוב ליזר הרע. (שם פתיחה למשנה ט') ו. צחי' לאה אמו שהאמינה שכל מה שעובר עליה אפילו ממה שהולך דרך הטבע ועולם כמנהגו נוהג, הכל בהשגחה פרטית מדויקת ממנו ית', ושאינו ייאוש כלל ושחפץ לתקן את העבר ואפילו הזדונו יעשו זכויות. (שם פתיחה למשנה י') ז. צחי' רחל שמלומדת לקוות לנאות קדושות מצין האומות וכל עושר ודבר טוב שזריך לבוא לכלל ישראל, להכיר מה שכדאי לנו ומה שאינו שייכת לנו. (שם פתיחה למשנה י"א)

Seven subjugators: Its source is the verse, (Gen. 1:28) "Be fruitful and multiply, fill the earth, and subdue it." There is a disagreement discussed in the Talmud, (Yebamoth 65a) between the sages and R. Yochanan b. Broka. It appears that the sages used the verse to derive the law that a man is obliged to have children, to be fruitful and multiply, but a woman is not similarly obligated. they derive it from the fact that the word - וכבשה - *V'chib'shu'ba* - Subdue It, is written without the - ו - *Vav* - vowel sound inside the word. R. Yochanan b. Broka uses the word to teach that 'It is the man's way to subdue and the woman to be subdued.' In his opinion the obligation to have children applies equally to both man and woman. Understanding the concept of the 7 subjugators in light of this Talmudic discussion, we have to say that it does not refer to the seven women enumerated in the fourth chapter, but rather, to the seven characteristics, Life, Peace, Wisdom, Wealth, Grace, Seed and Dominion, that are being referred to here as subjugators. 1.) Dominion represented by Esther who used it to bring salvation to the world by coming to the king, with the pure and simple faith she showed in God and in Mordechai the *Talmid Chacham* - Scholar. (Ch. IV. Pref to Mishna 5) 2.) Grace represented by Rebecca who mediated between Grace and Compassion between Esau and Jacob in order that Jacob be able to withstand the historical forces arrayed against him. (ibid. Pref to Mishna 6) 3.) Wisdom represented by Jocheved who fixed the wound done to intimacy between men and women caused by eating of the Tree of Knowledge of Good and Evil and the subsequent estrangement of Adam from Eve. (ibid. Pref to Mishna 7) 4.) Life represented by Ruth who maintained all her spiritual joy, even through her own death, thus fixing the damage to Life caused by eating from the Tree of Knowledge of Good and Evil. (ibid. Pref to Mishna 8) 5.) Peace represented by Tamar who made peace between the Good and Evil Desires. (ibid. Pref to Mishna 9) 6.) Seed represented by Leah who believed that everything happening to her, even when events were taking their natural course, was all divine providence. She realized that everything happens at God's will, therefore everything is fixable, even deliberate wickedness can be redeemed and made good. (ibid. Pref to Mishna 10) 7.) Wealth represented by Rachel who was proficient at gathering holy sparks from where they were exiled, and assimilating them into Israel, recognizing what has value and what does not.

5. וצבאותיהן: לכל אחת יום בשבוע, כוכב משבע כוכבי לכת, ושער משבע שערים בראש האדם. וכשיואלים אל הפועל הנה הג' תולדות שיאלו מן האבות, היינו צחי' תקיפות ודביקות וכוונה, מחזקים ומגדשים תוך הז' צחי' של הכוכבים. כגון יוכבד שעל ידי התקיפות והדביקות שבה תיקנה פירוד לצבות שבין אדם וחיה חכמה. וכגון רחל אמו על ידי הכוונה והתקיפות שבה תיקנה כל הנאות שגפלו בקליפה צחי' עושר. וכגון רות על ידי הדביקות והכוונה והתקיפות שבה תיקנה מיתה ועלז ומרירות צחי' חיים.

Their hosts: To each one of them, a day of the week, one of the seven 'moving stars' and one of the orifices in the face. When they go from being potential and are actualized, then the offspring, *Tekijfut* - Resolve, *Deveikut* - Cleaving, and *Kavanah* - Mindfulness, strengthen and fill the seven characteristics of the seven stars. E.g. Jocheved, with her longing and resolution, fixed the split which had occurred in the intimacy between Adam and Eve, at the level of *Chokhma* - Wisdom. Rachel, with her mindfulness and resolve fixed all the sparks which had fallen into the *Klippah* - Husks at the level of wealth. Ruth, with her cleaving, her mindfulness and resolve fixed death, sadness and bitterness, at the level of life.

6. ושנים עשר גבולי אלכסונין: א. צחי' יהודה שאינו משגיח לחכמה וציונה. אלא אלמעלה מדצרי תורה, והיא התשוקה לאחרית דבר כגון תוך המחשבה תחילה. (פרק ה' פתיחה למשנה ה') ב. צחי' יששכר והיא התשוקה לדצרי תורה חדשים ודרכי עבודה עוד לא נדרכו בהם כף רגל איש. (שם פתיחה למשנה ו') ג. צחי' זבולון והיא התשוקה לחיים צלי שום יראת הדמיון לבטחון שהיא למעלה מהטבע למעלה מכל היראות. (שם פתיחה למשנה ז') ד. צחי' ראובן והיא התשוקה להתצודדות להיות מיושבי אוהלים לשבת בשלום צלי ערדות ועסקי עולם הזה. (שם פתיחה למשנה ח') ה. צחי' שמעון והיא התשוקה לשתיקה שהיא למעלה מהמחשבה והיא פנימיות דמלכות צחי' התקשרות בהרצון הפשוט. (שם פתיחה למשנה ט') ו. צחי' גד והיא התשוקה להסבלנות ולהסתפקות במיעוט צחי' עקב שהיא עיקצתא דמשיחא. (שם פתיחה למשנה י')

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(1)

ז) צחי' יוסף והיא התשוקה להרבות כבוד שמים בעולם שהיה השראת השכינה למטה מ'. (שם פתיחה למשנה י"א) ת) צחי' לוי והיא התשוקה לחיים מזוררים בלי להכנס לספיקות ולנשות מעשים שזריכים אח"כ צירורים. (שם פתיחה למשנה י"ב) ע) צחי' בנימין והיא התשוקה להטיב לבני ישראל להיות אושפיזיכנה לשכינה. (שם פתיחה למשנה י"ג) י) צחי' דן והיא התשוקה לקיפות ולביות תמיד עומד מוכן לדין בצנחון שהי"ת יעזרו ללאת זכאי צדין. (שם פתיחה למשנה י"ד) י"א) צחי' אשר והיא התשוקה להרחבה והתגלות והתפשטות האור והשפע בדציקות וקירוב לשורשו בו ית'. (שם פתיחה למשנה ט"ו) י"ב) צחי' נפתלי והיא התשוקה לזוהר ואיגוד אס שאר אחיו ביחוד ודציקות גמור. (שם פתיחה למשנה ט"ז) והנה הי"צ אלכסוניה הן התפשטות ה' צחי' דציקות ותקיפות וכוונה ותולדותיהן, ע"י ה' צחי' חן, חכמה, חיים, שלום, זרע, עושר, שלום, ממשלה ותולדותיהן.

Twelve diagonal lines: Represented by the twelve Tribes of Israel 1.) Representing Judah who does not make decisions based on *Chokhma* - Wisdom and *Binah* - Understanding, but begins higher than the Torah, where there is longing to know the secrets hidden before the first thought. (Ch. V. preface to Mishna 5) 2.) Representing Issachar who has the longing for fresh Torah and paths of worship never previously explored. (ibid. preface to Mishna 6) 3.) Representing Zebulun who longs for life untainted by fear of illusions, for faith above all sorts of fears. (ibid. preface to Mishna 7) 4.) Representing Reuben who longs for solitude, to dwell in tents of study, in serenity, without having to deal with this world. (ibid. preface to Mishna 8) 5.) Representing Simeon who longs for silence beyond thinking, for the internal landscape of *Malkhut* - Sovereignty, for the connection to the Simple Desire. (ibid. preface to Mishna 9) 6.) Representing Gad who longs for suffering, patience and forbearance, to make do with the minimum, at the level of the heel which is the Heel of the Messiah. (ibid. preface to Mishna 10) 7.) Representing Joseph who longs to enlarge the Glory of Heaven in this world, to bring about the dwelling of the *Shechinah* on earth. (ibid. preface to Mishna 11) 8.) Representing Levi who longs for clarity and a life without doubts and without having to do things which later require clarification. (ibid. preface to Mishna 12) 9.) Representing Benjamin who longs to do good on behalf of Israel, to host the *Shechinah*. (ibid. preface to Mishna 13) 10.) Representing Dan who longs for boldness, always to stand ready for judgment, in the certainty that God is his advocate in Justice. (ibid. preface to Mishna 14) 11.) Representing Asher who longs for ease and expansion and the revelation of Light and abundance by cleaving to his source in God. (ibid. preface to Mishna 15) 12.) Representing Naftali who longs for connection and unity with his brothers as one unit. (ibid. preface to Mishna 16) These 12 diagonals represent the spreading of the 3 characteristics, *Tekifut* - Resolve, *Deveikut* - Cleaving, and *Kavanah* - Mindfulness, through the 7 characteristics of Grace, Wisdom, Life, Peace, Seed, Wealth and Dominion, and their offspring.

7. וראיה לדבר: ולא כמו שכתב לעיל (פרק צ' משנה ד' - ו') ולקמן (משנה ג') וסימן לדבר. וראיה לדבר פירושו שיש הכרעה מכריח, כמו ששנו חז"ל הרבה פעמים בש"ס ואע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר וכו'. ובסוף פרק ה' (משנה י"ט) כתב שיש עדים נאמנים ושלשה הם שמעידים על הא"ל שהוא אחד ואין שני לו, והשלשה עדים הם עולם נפש שנה, והסדרנו שהם ה' ספרים הנזכרים בפרק א' משנה א', צחי' בעבר והכוח והעתיד. וכאן צמשתנו אומר שיש ג' אצות ותולדותיהן, ז' כובשין וצבאותיהן, י"ב גבולי אלכסוניה, וראיה לדבר הם אותם ג' עדים נאמנים שהעידו למעלה על אחדותו ית', יעידו ג"כ על ג' וה' והי"ב. וחסר ביאור למה צריכים עדות וראיה על שיש ג' צחי' תוך ה', וג' פעמים ז' צחי' תוך הי"ב, אלא מפני שיש להכחיש הדבר לאמר שאיננו כן. שאפשר לאמר לדוגמא כגון צחי' לוי שהיה לו התשוקה לחיים מזוררים בלי להכנס לספיקות, שזכר לו משום שחסר לו תקיפות ועושר. או לדוגמא כגון צחי' דן והיא התשוקה לקיפות ולביות תמיד ולהסתפקות צמיעות, אפשר לאמר שזכר לו משום שחסר לו משום שחסר לו דציקות ושלום. וכן כולם, לפיכך מביא ראייה לדבר. עומד מוכן לדין, אפשר לאמר שזכר לו משום שחסר לו דציקות ושלום. וכן כולם, לפיכך מביא ראייה לדבר.

Proof of it: The text does not use the expression, an indicator of this, as in Ch. II. Mishna 4, ibid. 5 and Ch. VI. Mishna 3. Proof of something indicates an arbiter or determinant, as we read often in the Talmud, 'Although we have no proof of X, there is an indicator that it is so.' At the end of the fifth chapter the text told us there exist trustworthy witnesses to E"l - God, that He is One and has no second; that the three witnesses are *Olam* - World, *Shana* - Year, and *Nefesh* - Soul. We have talked about them and described them as the three books mentioned in the first Mishna of Sefer Yetzira, referring to past, present and future. Here in our Mishna there are 3 Fathers and their offspring, 7 Subjugators and their hosts, 12 Diagonal Lines, evidence of which are the same three, *Olam* - World, *Shana* - Year, and *Nefesh* - Soul who testified above to God's Oneness; they also testify to 3 and 7 and 12. What needs explaining is why we need trustworthy witnesses that there exist 3 levels inside the 7, and 3 x 7 levels inside the 12? Unless it were possible to deny it, in which case proof is required. E.g. It was possible to argue that Levi's desire for a life of clarity without gray areas comes from a lack of *Tekifut* - Resolve and Wealth in him. Or that Gad's desire for patience and forbearance and satisfaction with the minimum comes from his lack of *Tekifut* - Resolve and Wisdom. Or that Dan's need for boldness and constant preparedness for judgment comes from his lack of *Deveikut* - Cleaving and Peace. And so on. All of them could be read in a negative way, therefore the Mishna bring as proof, the same trustworthy witnesses who testify to God's Oneness. Because the 3 and the 7 and the 12 are nothing but the expansiveness of God, who remains One throughout.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(1)

נפש.

8. עולם שנה ונפש: שעל המצב הראשון אין קשר ביניהם, כי מה השייכות בין ירח סיון ורגל שמאל, או בין כוכב מאדים לאות דל"ת, או בין יום השבת לפה בנפש האדם. אלא וודאי יש רשת ארוגה ומטווה בעולם שנה ונפש והיא רלונו ית' הפשוט והמתפשט בכל תפוזות הצריחה להדק ולקשר כל דבר בעולם דבר אל דבר. כן בדיוק צחי' הי"צ גבולים שהם תכונת י"צ שבני י"ה, צחי' כנסת ישראל, אשר מי כעמך גוי אחד בארץ, ואשר אומר עליהם (מלאכי ג' ו') כי אני יהו"ה לא שניתי ואחס בני יעקב לא כליחם, וגוי' שהי"צ צחי' הם כבר בלתי גבולים כי הם בעלמם הגבולים נמתחים והולכים עד אין סוף.

Olam - World, Shana - Year, and Nefesh - Soul: At first glance there might not appear to be a connection between them, for what connection is there between the month of Sivan and the left leg, or between Mars and the letter *Dalet*, or between the Sabbath day and the mouth of a person? Obviously there is a vast network connecting the fabric of Space, Time and the Soul comprising God's Simple Desire which spreads through and pervades all of Creation, tying everything in the universe to everything else. Precisely so, the 12 diagonals which represent the 12 characteristics of the Tribes of Israel, the level of *K'nesset Israel*, at the level of, (II Sam. 7:3) "And who is like Your people Israel, one nation on earth?" And about whom God says, (Malachi 3:1) "Because I am God, I have not changed, and you Sons of Jacob are not destroyed." Because the 12 characteristics are infinite diagonal lines representing the ever expanding horizons of space.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ח)

Preface to Mishna 2

The text returns to examine the first and second chapters. It mentions the 10 Sephirot we encountered in the first chapter, and the nature of the 22 letters we encountered in the second chapter, combining them in their source above *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul, in *Teli*, *Galgal* and *Lev*. The chief question the Mishna is coming to answer is how the entire panoply of events from Genesis is spun and woven and knotted together, so that there exists nothing in *Nefesh* - Soul not connected to *Olam* - World and *Shana* - Year; that there is nothing in the *Olam* - World not connected to *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul. The Mishna provides the answer, that the witnesses themselves, i.e. *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul have rhythm and resonance, that each of the three of them is spun and woven into a web of susceptibility and sensitivity to the vibrations of the other two. (I suspect that some error may have crept into our version in the text of this Mishna. It is difficult to understand or reconcile without amending it.)

פתיחה למשנה ב'

חוזר על פרק ראשון ושני, ומזכיר משל פרק ראשון ששם הוסבר העשר ספירות וכו'. ומשל פרק שני ששם נתבאר מהות הכ"צ אותיות וכו'. וכולל בשורשם למעלה מעולם שנה נפש דהיינו בתלי גלגל ולג. ועיקר השאלה שצא משנה זו לתרץ היא איך כל מאורע וכל נצרה וכל מעשה שמצראשית מקושר ומטווה עד שאין כל דבר צנפש שאיננה מקושר בעולם ושנה, ואין דבר בעולם שאינו מקושר צנפש ושנה וכו'. ומתן שהעדים עלמם, דהיינו עולם שנה נפש יש להם מקצב ותאודה וששלתן מטוות ונארגות צרגישות לריטוט שתי חזרותיה. (ונלע"ד שנתצטשו הגירסאות וקשה לקיימו בדיוק כמו שהיא)

Mishna 2

He halved the witnesses, in the rule of ten, three, seven and twelve constellations and functionaries, in *Teli* - Quiver, *Galgal* - Wheel and *Lev* - Heart.

משנה ב'

⁹ חיצה ¹⁰ את העדים, ¹¹ חק ¹² עשרה ¹³ שלשה ¹⁴ ושבעה ¹⁵ וי"ב מזלות ופקידין ¹⁶ בתלי גלגל ולב.

9. חיצה: כד"א (בראשית ל"ב ז') ויחץ את העם אשר אתו וכו' לשני מחנות וגו'. ולאו פירושו שמדד אותם שישתוו החלוקין, וגם אינו מוכרח שהיה דווקא לשנים, דהא גבי יעקב נראה ששייר את הילדים אללו והיו כעין שלש מחנות, (עיינן העמק דבר שם). וגם איתא צמדדש (בראשית רבה נ"ו ה') בשעה ששלח אבינו אברהם את ידו ליקח את המאכלת לשחוט את בנו זכו מלאכי השרת בה"ד (ישעיה ל"ג) הן ארזלים לעקו חוזה וגו', מהו חוזה רבי עזריה אמר חוזה [חלה כתיב] חילה הוא צריה למיכס ית צריה, ע"כ. והוי חילה לשון זרות ושנוי, ולאו דווקא לשון מחלה על מחלה. ומשמעות המשנה כשאומר חילה את העדים לאו לדייק שחילה אותם הקצ"ה לשנים, אע"פ שיש צחי' זו ג"כ. כי יש צחי' עולם הזה ויש צחי' עולם הבא, אבל איננו שוות זו לזו לא בערכם ולא במהותם ולא בשום פנים. ובשנה יש צחי' צריחת העולם בניסן וצריחת העולם צתשרי ושניהם דברי אלהים חיים, צחי' (דצרים י"א י"ב) מראשית השנה ועד אחרית שנה, שאם השנה נעוץ סופה צתחלתה כמו גלגל א"כ היינו תחלת השנה היינו אחרית השנה. אלא שיש צחי' מחצית השנה. ומה שממע חילה לשון זרות, אלא שיש צחי' זרות והשתנות ציחוסינו אליו ית' כי צניסן נגאלנו והנה אנחנו כמו צנים קטנים זקוקים לחינוך ומתן תורה. וצמשך השנה גדלים ומתצצרים עד שמגיעים לפרק ומתיחסים לו יתצרך צחי' אני לדודי ודודי לי, ומקדש אותנו ע"י חופה וקידושין משך חודש תשרי וחזור מראש צהקנות היחוס צניסן עוד הפעם. ובנפש יש ג"כ צחי' זכר וצחי' נקבה שאינם שוות זו לזו כמו שמצואר כל הענין הציבור כפרה עלי שמיעטתי את הירח וכו', ואפילו צארות נפש עלמא יש שתי צחי' אלו.

Halved: As it is written, (Gen 32:7) "He halved all the people who were with him ... into two camps." It does not mean that he measured or counted and divided them exactly to make equal halves. It does not even necessarily mean into two camps, for we find that Jacob kept the children with him, forming essentially what was a third camp. (*Ha'amek Danar* ibid.) We read in the Midrash, (Gen Rabbah 56:5) "When Abraham stretched out his hand for the knife wherewith to slaughter his son, the angels started crying, as it is written, (Isa. 33:7) "Behold the mighty ones cry outside." Why outside? R. Azaria says, 'because The word, - חוצה - *Chutzā* - Outside, is actually written - חצה - *Chatza*, and may be read - חיצה - *Chitza* - Less Than. The angels cried, '*Chitza* - Unnatural', it being strange and not normal for a person to slaughter his own son.' So the word - חיצה - *Chitza* - in our Mishna does not have to be read to mean precisely halved; it means being juxtaposed. When the text says 'He halved the witnesses.' it does not strictly mean that God divided them into two, although this meaning is also present. The chief meaning, though, is strangeness. In *Olam* - World, there exists division between this world and the World to Come, but the two are not

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(2)

by any means equal in value or essence, at all. Compared to one, the other is strange. Similarly, in *Shana* - Year, we have a concept of Creation in the month of Nisan, and Creation in the month of Tishrei, and both are correct, for both are words of the Living God. The Torah tells us that God watches the land, (Deut. 11:12) 'From the beginning of the year to the end of the year.' Now, if the end is tucked into the beginning like a wheel, it's hard to see the extent of the watch, as the end and beginning are identical. But if we understand there is such a thing as half the year, and in addition there is the strangeness of the two parts of the year to one another. The strangeness is in our relationship with God. In Nisan we are redeemed and God carries us like a father carrying an infant. We need education and nurturing. As the year progresses we grow and our relationship with God changes. We move from being children to become adults. The *Notarikon* for the month of Elul is the phrase, (Cant. 6:3) - *Ani L'Dodi V'Dodi Li* - I Am My Beloved's And My Beloved Is Mine. During the month of Tishri, God betroths and marries us with *Chupah V'Kidushin*. And the cycle begins again with our childishness with the month of Nisan. In *Nefesh* - Soul there exists the division into Male and Female, but the two are not, by any means, equal, as was explained in the discussion of the concept of, 'Bring an atonement for Me for diminishing the moon.' (Ch. III. Mishna 3-4) Within each of us, in our soul we have 'halves' of male and female, that are unequal.

10. את העדים: אט"פ שהסברנו איך העבר וההווה והעתיד מתאחדים בספר וספר וספר (פרק ה' משנה י"ט) עכ"ל לא מוסבר איך נארגו יחד עולם שנה נפש וכל בחינותיהם כהתפשטותם בפרקי הספר.

Witnesses: Although, as we have explained, the past, present and future are united within the three books of chronicle, account and narrative, (Ch. V. Mishna 19) nonetheless we have still not explained how *Olam* - World, *Shana* - Year, and *Nefesh* - Soul and all their facets - as they have spread out through the chapters of *Sefer Yetzira* - are woven together.

11. חק: עיין לעיל (פרק ה' משנה א' ד"ה חק, וע"פ שם משנה ט' ד"ה חק) ושם מובאר שהחיקה בחי' ספוי מלכות. ופ"י לחרון חריליס בדבר כמו כתיבה על לוח אבן, באופן שליוור החיקה מאוד חשוב ומדוקדק, וכאן פירושו שמאוד מדוקדק ורגיש הרשת שבין כל דבר בעולם שנה נפש. ולשלשתן רגישות עדינה לקצב של ג' ו' וי"ו.

Rule: Here the word is חק - *Chok*. See above, (Ch. I. Mishna 1 cit. loc. Carved. see ibid. Mishna 9 cit. loc. Carved) where it was explained how *Chakika* - Carving always describes a very exact process associated with the Sefirot of *Malkhut* - Sovereignty. Carving something like writing on a tablet of stone requires precision, because the carving is what is going to be read in the future. Here in our Mishna we are referring to the sensitivity of the network of connections between everything in *Olam* - World, *Shana* - Year, and *Nefesh* - Soul. Among the three of them is a very fine tuning to the rhythms of 3, 7, 10 and 12.

12. עשרה: היינו העשר ספירות כמו שמוסבר לעיל (פרק ה' משנה ז') חמש נגד חמש עי"ש. מלך אחד כתר, חכמה, חסד, תפארת, נחם, והם הנקראים ה' חסדים. ומלך אחד צינה, גבורה, הוד, יסוד, מלכות, והם הנקראים ה' גבורות. וגם העשרת הדברות חקוקים על שני לוחות האבן ג"כ נקראים לוחות העדות לוחות הברית, (שמות ל"א י"ח) ויתן אל משה ככלתו לדבר אחרו זהר סיני שני לוחות העדות לוחות אבן כתבים באצבע אלהים וגו'.

Ten: These are the ten Sefirot described above, (Ch. I. Mishna 2) as being five opposite five. *Keter* - Crown, *Chokhma* - Wisdom, *Hesed* - Lovingkindness, *Tifferet* - Glory and *Netzach* - Victory comprise what are known as the 5 *Hasadim* - Lovingkindnesses. On the other hand there are *Binah* - Understanding, *Gevurah* - Might, *Hod* - Beauty, *Yesod* - Fundament and *Malkhut* - Sovereignty comprising the 5 *Gevurot* - Constrictions. Correspondingly, there are 10 Commandments inscribed on stone in two sets of 5. They are also known as Tablets of Testimony, Tablets of Covenant. As it is written, (Ex. 31:18) "And [God] gave Moses, when He had finished talking to him on Mount Sinai, two tablets of testimony, tablets of stone written with the finger of God."

13. שלשה: כדפרשנו במשנה הקדם שלשתן נחלקו עולם, שנה, ונפש. וגם האותיות אמ"ש נחלקו. שלרוח יש שתי בחי' רוח, ורוח מרות, כדלעיל (פרק ה' משנה ח', ושם ט' ד"ה רוח מרות) והוא סוד הנשיקין כמבואר. והוא סוד האל"ף שנחלקת לשני יודי"ן ושני ווי"ן כזו . ולמים יש שתי בחי' מים עליונים ומים תחתונים. והוא סוד המ"ם פתוחה ומ"ם סתומה. ולאש יש שתי בחי' אש שחורה ואש לבנה כדאיתא בירושלמי (שקלים כ"ה): ר"פ צ"ש רצ"ל החורה שנתן לו הקב"ה למשה נתנה לו אש לבנה חרותה באש שחורה, ע"כ. ובו סוד השי"ן שעל גבי תפילין של ראש, שי"ן דלתת רישין ודארבע רישין, חד בחי' אש לבנה וחד בחי' אש שחורה.

Three: As was explained in the previous Mishna, three of them are split, *Olam* - World, *Shana* - Year and *Nefesh* - Soul, and the three letters, *Alef*, *Mem* and *Shin* are also split. Ruach, as we read, is split into two, *Ruach* - Breath

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(c)

proper, and *Ruach Me'Ruach* - Breath from Breath, (Ch. I. Mishna 8, ibid 9 cit. loc. Breath from Breath) in the mystery of the kisses, as was explained. This is the secret of the letter *Alef*, which is split down the middle, comprising two *Yods* and two *Vavs* thus, . (The *Gematria* - Numerical value of the *Alef* written thus is 32) Water is split into two, the upper waters and the lower waters, corresponding to the two forms of the *Mem*, - מ - Open *Mem* and - ם - Closed *Mem*. Fire has two aspects, Black Fire and White Fire, as we read in the Palestinian Talmud, (Shekalim 25b) R. Pappa in the name of R. Shimon b. Lakish says, 'The Torah God gave Moses was carved on white fire with black fire.' This is the secret of the letter - ש - *Shin* carved onto the Tefillin of the Head. On one side the *Shin* has three heads, on the other it has four heads, one represents white fire, the other black fire.

14. ושבעה: שבע כפולות נחלקין כפשוטן קשה ורפה, וגם נחלקין לג' א' ג'.

Seven: Seven doubles split naturally into their two pronounciations, hard and soft. They can also be split 3:1:3.

15. וי"ב מזלות ופקידין: נחלקין עלאין ותתאין. כדאיתא במדרש (בראשית רבה י' ו') א"ר סימון אין לך כל עשב ועשב שאין לו מזל ברוקע שמוכה איתו ואומר לו גדל ע"כ. ונחלקין ג' ג' ג' ג', וד' ד' ד' ד', ו' ו'.

Twelve constellations and functionaries: Divided among upper and lower, as we read in the Midrash, (Gen. Rabba 10:6) R. Simon said, 'You can't find a single blade of grass anywhere that does not have a corresponding *Mazal* - Destiny in heaven, hitting it and urging it to grow.' They can be split, 3:3:3:3, 4:4:4 and 6:6.

16. תלי גלגל ולב: הם שורש עולם שנה נפש. ויצואר לקמן במשנה ד'.

Teli - Quiver, Galgal - Wheel and Lev - Heart: These are the roots of *Olam* - World, *Shana* - Year, and *Nefesh* - Soul, as will be discussed in Mishna 4.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(*)

Preface to Mishna 3

The text returns to examine a detail from the first chapter, in particular, how the original three elements, Fire, Water and Air remain embedded in one another. In order to express disagreement with the philosophers and naturalists who, at that time, were arguing that the basic natural elements, (whether 3 or 4) are irreconcilably separate and distinct entities, which may be combined into various compounds according to certain formulae, but can never be recombined in a way so as to become what they were before moving from the potential to actuality.

פתיחה למשנה ג'

חוזר על פרק ראשון צפרט ומסביר איך שאפילו האש והמים והרוח שהם בג' נפרדים הראשונים עוד נכללים זה בזה. להוילא מידי המתפלספים וחכמי הטבע שצימיו שאמרו שהיסודות (או שלש או ארבע) נפרדות הן זו מזו לגמרי ובהחלט, ושאפשר להרכיב אותן ולרפץ זו בזו, אבל לא לאחד אותן כמו שהיו קודם יליאתן לחץ מן הכח לא הפועל.

Mishna 3

Three; Fire, Water and Air; Fire above, Water below and Air in between. An indicator of this is the way Fire carries Water.

משנה ג'

¹⁷שלשה אש ומים ורוח, ¹⁸אש למעלה ומים למטה ורוח בנתיים, ¹⁹וסימן לדבר ²⁰שהאש נושאה את המים.

¹⁷. שלשה אש ומים ורוח: הסדר הופך צדיוק להדגיש הענין שבעל הספר חוזר מן האחרון אל הראשון. ועיין לעיל (פתיחה לפרק א' משנה ט') שם הסברנו איך כשאדם נופח לתוך שלפוחית או בלון נשימתו מתחלקת לשלשה קטעים. חום הבל פיו עולה למעלה צחי' אש, אידים וטפי מים מתקבלים ושקועים למטה צחי' מים, והרוח מתפשט וממלא וממליא חלל מרחיב והולך. כן עשה הקב"ה כביכול הוילא צנשימה הבל מפיו והמליא שלש רוח מים ואש כמבואר באריכות צפרק ראשון.

Three; Fire, Water and Air: Their order is exactly reversed to emphasize that author is moving backwards from end to beginning. Above, (Ch. I. Mishna 9) we explained how when someone blows into a balloon their breath separates into three sections. Heat rises; representing Fire. Vapor and small droplets gather and settle at the bottom; representing Water. Breath spreads outward to fill the volume of the balloon; representing Air. This describes the process whereby God, so to speak, breathed outward from His mouth, creating thereby *Ruach* - Air, *Mayim* - Water and *Es* - Fire, as is explained at length in the first chapter.

¹⁸. אש למעלה ומים למטה ורוח בנתיים: והיה הוה אמינא לאמר שנפרדו בהחלט, כל אחד על מקומו.

Fire above, Water below and Air in between: There was sufficient evidence to suggest that they are irretrievable and irreconcilably separated into distinct and elemental entities.

¹⁹. וסימן לדבר: שהרי הוה כשאמרתי שבכלל לא נפרדו זו מזו.

An indicator of this: That in fact they are never truly separated.

²⁰. שהאש נושאה את המים: שאם תחמם את המים על ידי האש עוד תגדל הניפוח עד שאם יכניסו מספיק חום תוך המים יתפוללו ויראה לעין שאין שום חילוק בעצם בין החומר של המים לעצם חומר חום האש, ואפילו צין שניהם לעצם מקום חלל העולם אין שום הפרש, כמו שידוע ונתברר ביום על ידי המחקר $E = mc^2$. ופירושו שחומר של דבר חומרי הוה בעצם רק מדה הכח עומן צחובה. וכל כח אנרגיה אינה אלא מדה חומר דבר חומרי ושניהם שוים והיינו הך. וכן ענין מה שקוראים צעלי המחקר והחשבון ספייס־טיים שמשום שכל דבר שצטולם מקושר צרשת צכל דבר אחר, ובין כל דבר ודבר יש משך זמן, כמו שדרשו חז"ל מהלך הרקיע חמש מאות שנה וכי', וזמן שיקח האור לצוה מן השמש אינה כמשך הזמן שיקח אור לצח מן הירח, ושני האורות מהירות שוות זו לזו, והיא מהירות תנועת האור הידוע ששוה לכל צריה, וצכל מקום, נמצא שהמקום ושטח ורוחק צין דבר לדבר תגדל או תקטן. ובין צצין שצטום גודל חלל העולם אפשר למודדו צמדת חום, כי החום והחומר והחלל עצם דבר אחד הם. והאש דהיינו החום נושא את החומר כי היינו הך. והחם שמודדים צכל שטח חלל העולם היא היא קול הניפוח של צריאת בעולם שהצכרנו צפרק ראשון (פתיחה לפרק א' משנה ט').

Fire carries Water: If you heat water with fire it expands. If heated sufficiently, beyond boiling point, (100C) and

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

beyond the plasma stage, (12,500C) where the hydrogen and oxygen atoms - from which the molecules of water are made - break down and their energy is released, it may be seen that there is no difference between the physical substance of water and the physical substance of fire. Furthermore, it will be demonstrated that there is no difference between heat and space, because time and space and motion are merely aspects and facets of matter. Matter is heat or energy as has been demonstrated according to the formula $E=mc^2$. What it means is that the physical matter of which matter is comprised is really just a manifestation of energy in the form of matter. That all matter has the same energy in potential. That all matter is just a measure of energy and all energy is just a measure of matter. Every measure of energy is just another way of describing its potential matter, and every measure of matter is just another way of describing its potential energy. We find the same obtains with what scientists refer to as Space/Time, because everything is connected in one vast network of interconnectedness; all matter is dependent upon time wherein to move, as the sages noted, (Pesachim 94b) 'The dimension of heaven is 500 years.' And, as we know, the time that light takes to travel to Earth from the sun is much greater than the time it takes to travel here from the moon. That both sunlight and moonlight travel at the same speed, which is constant, throughout our universe. For this to happen the way it does, the topography of space has to be flexible, space takes on the shape of the matter moving through it, and vice versa, space measures time and time measure space. Space may also be measured using the background temperature, because heat and space are also interconnected functions of the same phenomenon. Heat, or Fire as it is called in this text, carries, or is identical to matter, called Water in this text; they are one and the same thing. The heat which is measurable throughout the universe as the background noise of 3 Kelvin also represents the inflation of the universe described in the balloon metaphor, (Ch. I. Mishna 9).

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(*)

Preface to Mishna 4

It is written, (Gen. 27:3) "Now, please, carry your implements, your quiver and bow and go out to the field and trap me some game." Onkelos translates the word - תליך - *Teli'cha* - Your Sword. Rashi, (ibid.) also translates *Teli* to mean a sword, adding, 'your sword which you are used to having hang.' The Targum attributed to Yonatan translates the word - תליך - *Teli'cha* - Housing For Your Arrows, what we call a quiver. This is also the opinion of most classical commentators. Rashi translates the entire verse in this light, interpreting the phrase, - שא נא - *Sa Na* - Please Sharpen, (rather than, Please Carry) adding proof the following, from the Talmud, (Beitza 28) 'We do not sharpen knives [on stones] but we can be - משיא - *Masi* - Rub One [knife] Against Another.' So Isaac was telling Esau, 'Sharpen your knife and slaughter the game properly. Do not feed me *Nevela* - improperly slaughtered meat.' Now according to those who translate - תליך - *Teli'cha* - Quiver, what necessity was there for Isaac to exhort Esau, - שא נא - *Sa Na* -, he could simply have told him to go out to the field to hunt game? What it means is that Isaac wanted to help Esau fix his life and repair the damage he'd done to the three divine characteristics, hinted at in the words, 'implements', 'quiver' and 'bow'. - כליך - *Keyleicha* - Vessels hints at Esau's capacity for pleasure such as eating and drinking and so forth, as will be explained below. - קשתך - *Kashteicha* - Bow hints at prayer and worship, as we read, (Gen 48:22) "Which I took from the Emorite's hand with - חרבי - *Charbi* - my sword, and - קשתי - *Kashti* - my bow." Onkelos, (ibid.) translates - חרבי - *Charbi* - My Prayers, and - קשתי - *Kashti* - My Entreaties, as will be explained below. Now, Isaac wanted Esau to fix his thinking, this is the meaning of the phrase, 'Sharpen your quiver', hinting at the brain and mind in which one's thoughts are housed, like arrows in a quiver. This hints at something we read in the *Tzetzl Koton* printed in most versions of the book, *Noam Eliemelech* of the rebbe, R. Elimelech of Lyzensk. 'All the time, at any moment when someone is not occupied with Torah, and especially if he is sitting alone in his room, doing nothing, or lying in bed unable to sleep, he should think about the Commandment, (Lev. 22:32) "That I be sanctified inside the Children of Israel, I am God who sanctifies you." He ought to imagine in his mind that there is a tremendous, searing hot flame in front of him, reaching all the way up into the heart of the heavens, and he, because of God's holiness, smashes his natural instinct [for survival] and immolates himself in the conflagration in order to sanctify the Name of God. God takes that thought and connects it with a deed. The result is that he is not sitting or lying idly about, but rather, actively fulfilling the Biblical Commandment.'

פתיחה למשנה ד'

הנה כתיב (בראשית כ"ז ג') ועתה שא נא כליך וקשתך ולא השדה ולודה לי יודה [ניד] וגוי'. ותרגם אונקלוס תליך - סיפך ע"כ, וכן פרש"י - חרצך שדרך לתלותה, ע"כ. (והוא מצראשית רבה ס"ה י"ג) ותרגם יונתן תליך - בית גיך ע"כ, ופי' אשפת החיילים, וכן פירשו רוב המפרשים. אולם תחלה בפסוק כתיב ועתה שא נא כליך תליך וגוי'. ופרש"י שא נא - לשון השחזה כאותה ששנינו (בילה כ"ח) אין משחזין את הסכין אבל משיאה על גבי חצרתה, חדד סכינך ושחוט יפה שלא תאכילני צלה, ע"כ. ולדברי האומר תליך היינו האשפה מה פי' שא נא לשון השחזה²¹. אלא פי' הענין שצקש יחק להחזיר

21. ספר תולדות אדם פי' תולדות, (מוצא בספר קול מצער ח"א - פרשת תולדות) ועתה שא נא כליך תליך וקשתך ולא השדה ולודה לי יד ופירש"י ז"ל, חדוד סכינך ושחוט יפה. יל"ד מה זה תליך וקשתך, הלא אין שוחטין בקשת, והול"ל תליך לזד. אך נוכל לפרש על דרך זה, דהגה"ק היהודי ז"ע מפרשיסחא, היה מרגלצא צפומיה תמיד, 'כל המחוצר לטבור הרי הוא כמוהו'. והקשה לו הרבי רבי צונס ז"ע משם, אם כן, לקחה מדת הדין, היתכן זאת שיתדמה ללדיק אשר עבד הצורא צ"ה כל ימיו צמסירות נפש צכל העניינים. וכי צשציל שהוא מחוצר לטבור נעשה טבור כמוהו. והשיב לו היהודי הקדוש ז"ע, שאין זה עול כלל ח"ו. כי להיות מחוצר לטבור, הוא יותר עבודה מלהיות טבור צענמו. עכ"ל וכוונתו הוא, על פי הכוונת, כי המדות רעות כשמהפך אותם לטוב ע"י תשובה ומעש"ט, הם כלים לעבודה הצורא ית"ש. ועל ידי זה יוכל לצוא לעבודת השי"ת צשלימות. וממילא, כשעושה כן, הוא צמעלה יתירה. על דרך שאמרו 'צמקום צבעלי תשובה עומדים לדיקים גמורים אינם יכולים לעמוד'. וידוע, כי עשו היה לו כלים לעבודה השי"ת. והשלשה עצירות שהיה לו ר"ל, ע"ז, ג"ע וש"ד, היה לריך להפוך אותם לטוב. וזה היה כוונת יחק אע"ה, 'שא נא תליך', זה ע"ז. כי הוא לשון תלוייה, מאמין ואינו מאמין. 'קשתך', הוא שפיכות דמים, כפשטא. 'ולא השדה', זה ג"ע, כי האשה היא קרקע עולם, וכמו, כי צשדה מלאה, עיי"ש.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(טז)

את עשו למוטצ²² ויען לו שיתקן ג' מדות בחי' כליך, תליך, וקשתיך. כליך היינו כלים למאכל ומשתה ותענוג וכו' ויתבאר לקמן. קשתך היינו תפלה ועבודה כדאיתא (בראשית מ"ח כ"ג) אשר לקחתי מיד האמרי חרבי וקשתי וגו'. ותרגם אונקלוס (שס) די נסיבית מידא דאמוראה בללותי וצבעותי, ע"כ. ויתבאר לקמן. והנה בקש יחזק מעשו שיתקן מחשבותיו, וזה שאמר לו שישחזי תליו היינו המחשבה והמוח שצנפש, שהיא כמו בית גירה היינו האשפה שתלויים בו החיאים. והוא מרמז למה דאיתא בלעטיל קטן ממרן בעל ספה"ק נועם אלימלך (ז"ל א.) בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה וצפרט שהוא יושב בטל לצדו בחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן יהיה מהרהר במלות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל וידמה בצנפשו ויזייר במחשבתו כאלו אש גדול ונורא צוער לפניו עד לב השמים והוא צשזיל קדושת הש"י שובר את טבעו ומפיל ח"ע להאש על קידוש הש"י ומחשבה טובה הקצ"ה מלרפה למעשה וגמלא שאינו שוכב ויושב בטל רק מקיים מלות עשה דאורייתא, ע"כ.

This means it is possible to Sanctify the Name of Heaven inside one's deepest self, in total privacy, without any publicity whatsoever. One may fulfill the Commandment, "That I be sanctified inside the Children of Israel," by doing the thinking inside the self. If a person makes a gift of his life to God in his imagination, in a fantasy act of dying *Al Kidush Hashem*, for the sanctification of the Name; if he imagines throwing himself into the illusory flames he can fulfill the Biblical

In the book, *Toldot Adam*, (*Toldoth*) quoted in the book, *Kol Menaser*, Vol. I. *Toldoth*, "Now, please, carry your implements, your sword and bow and go out to the field and trap me some game," to which Rashi comments, 'Sharpen your knife and slaughter properly.' One might ask, to what purpose did Isaac tell him to take his sword and bow, for surely, no one does kosher slaughtering with a bow and arrow; taking the sword should have been enough, why tell him to take a bow? We can answer this question with something we learn from the following anecdote. One of the famous pearls in the mouth of the sage, the Holy Yid of Pshischa, was the saying, 'Whatever connects to the pure is itself just as pure.' Now, our master, the rebbe, R. Simcha Bunim of Pshischa asked him, 'Surely that cannot be fair. Is it right that anyone become comparable to the Tzadik who has spent his lifetime worshipping God; a lifetime of devotion and self sacrifice, just because they connect themselves to that Tzadik? Just because they've connected to the pure do they deserve to be considered as pure as that?' The Holy Yid answered him simply, 'Don't worry about the rightness of it. It's much harder to connect yourself to someone pure than to purify yourself.' What he meant was as follows. It is well known that when a person transforms his vices; when he does *Teshuva* - Repentance and changes his character defects into virtues through the good deeds he does, then they become *Keylim* - Vessels for the service of God, enabling him to approach the worship of God with wholeness. That's why, when he does so, he achieves heights that the original Tzadik cannot achieve. As the sages have stated, 'The perfect Tzadik cannot stand in the place occupied by the penitent.' Now it is well known that Esau had *Keylim* - Vessels for the service of God, that the three sins he is said to have had, Idolatry, Rape and Bloodshed were supposed to have been transformed by his repentance into virtues. That was Isaac's intention when he told him "Now, please, carry your - תלי - *Teli* - Sword." - תלי - *Teli* - refers to something that swings this way and that. Isaac told him to fix his ambivalence, the swings of faith and belief, hinting at idolatry. - קשתך - *Kashtecha* - Your Sword, hints at bloodshed, literally. "Go out to the field," hints at rape, for a woman is also called, 'Earth of the World,' as we read, (Deut. 22:27) "The man found the girl in the field. She may have screamed for help, but no one was there to rescue her."

22. עיין בספר מאור ושמע (פרשת חולדות ד"ה ועתה) ז"ל ובהכרח לומר שרצה יחזק שיעשה עשו תשובה מקודם כדי שיהיה כלי מוכן לקבל את הצרכות, וגם המעשים אשר היה שקול בהם לקב זכות או לקב חוב יכריע אותם בתשובתו לקב זכות ויקשר את עלמו למעלה ואז יוכל לקבל הצרכות. וזה פירוש הפסוק ועתה על פי דרשת חז"ל במדרש אין ועתה אלא תשובה שנאמר ועתה ישראל וגו' ראונו צוה שיעשה תשובה, עכ"ל.

See the book, *Ma'or V'Shamesh*, (Gen. *Toldoth*) we read the following. 'One must conclude that Isaac needed Esau to repent in order to become a vessel worthy of receiving the blessings. He needed to fix even those acts in which good and bad were evenly represented, forcing them to tilt to the good, to tie himself to heaven before receiving the blessings. This is what the verse means when it begins with the word, - ועתה - *V'Ata* - Now. As the sages in the Midrash have said, (Gen Rabba 21:6) 'The word - ועתה - *V'Ata* - Now, is never used [at the beginning of a verse] unless it is a call to do *Teshuva* - Repent, as it is written (Deut. 10:12) Now, Israel, what does the LORD your God require from you, but to fear the LORD your God, to walk in all His ways and love Him, and to serve the LORD your God with all your heart and with all your soul.'" So, Isaac was simply instructing Esau to repent.'

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(15)

Commandment, and God is thus sanctified through that private, unspoken thought.

ופי' שאפשר לקדש שם שמים תוך פנמיות האדם עלמו, שלא בפומצי וזלי רזים, ואפשר לקיים מלות עשה של ונקדשתי וכו' ע"י הרהור לבד. ופי' ונקדשתי בתוך היינו בתוך ממש כמשמעו, שאם האדם מוכר נפשו על קדושת השם בדמיונו, ומלייר איך שמפיל את עלמו באשליה, מקיים על ידי זה את המלכה שנתקדש שם שמים תוך מחשבת עלמו.

This is an awesome, shocking, frightening and fantastic concept. At the beginning of the book, in the preface to the first chapter it was discussed how there are three sorts of desire; desire in the viscera, in the heart and in the mind. R. Elimelech is saying that the highest desire, the desire to learn to understand Torah, to delve into its depths, or the desire to acquire broadmindedness, to become a prophet etc., are not sufficient to fulfill one's obligation. For to sustain Creation we must imitate our Creator, since He, as it were, constricts Himself with his Simple Desire in order to sustain Creation, we also must imitate that divine *Tzimtzum* - Constriction with our human desire to be martyred for the sanctification of the Name.

וזו ענין גורא מפיחוד ומבהיל על הרעיון. שעל מה שמצואר לעיל צפתיחת הספר צג' צחי' הרלון שצנפש, שהמדרגה העליונה מופשט ממשגיגי הגוף, היא הרלון צמוחו צדעתו ומחשבתו של האדם, כגון הרלון להגות צדצרי תורה להצין ולהשכיל לעומקם, או להשיג מוחין דגדלות ודצרי נצואה. ומדצרי מן הנועם אלימלך מוכרח שהרלון היה לא תספיק להוליא מידי חיובו של אדם. כי לקיים הצריאה צריכים אנחנו להתדמות לקונו, ומאחר שהוא צביכול מלמלם את עלמו צרלנו הפשוט כדי לקיים את העולם, גם אנחנו נתדמה לו ונלמלם את עלמנו כמותו צרלנו למות על קידוש השם.

Now, Isaac demanded of Esau that he prepare or fix his bow, meaning that he sharpen his prayers and worship, as was explained. This hints at another thing we read in the *Tzetzl Koton*, 'When reading the first verse of the *Sh'ma* and the first paragraph - blessing of the *Sh'mona Esrei* - 18 Blessings, a person should reflect, as above, [upon the Commandment, "That I be sanctified etc." that he immolates himself to sanctify the Name of God] and, in addition, he should have in mind that were all the nations of the world to torture him with the worst agonies imaginable, if they skinned him alive trying to force him to deny the Oneness of God, he would endure all the suffering and not profess their heresy, God forbid. He should depict the scene in his imagination, in his thoughts, as though they are actually torturing him that way, and thus he can fulfill his obligation to recite the *Sh'ma* and pray properly.'

והנה צקש ילחק מעשו שיתקן קשתו היינו שישחיו תפלתו ועבודתו לשון קשת כדלעיל. והוא מרמז למה דאיתא צלעטיל קטן ממרן צעל ספה"ק נועם אלימלך וז"ל צ. צפסוק ראשון של ק"ש וצרכה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר כנ"ל ועוד יכוין אס יענו אותו כל או"ה צכל עינוים קשים ויפשטו עורו מצשרו להכחיש ח"ו ציתודו יצבול כל היסורים ולא יודה להם ח"ו ולייר צדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו כנ"ל וצזה ילא ידי חיוב ק"ש ותפלה כדיון, ע"כ.

What this means is that there is an obligation on every person to do more than was mentioned previously. One must, even in the midst of fervent prayer and worship, imagine that he is being tortured to death. And that despite the agony he stands unmoved and unimpressed, accepting the agony with joy and love in order to affirm God's Oneness in the world.

ופי' שיש חיוב על האדם להמשיך מסירת נפשו על קידוש השם עוד יותר ממה שנאמר לעיל. שגם צעת צדיקותו צתפלה וצעבודתו חייב האדם ללייר שמענים אותו כל מיני ענוים קשים ר"ל והוא עומד צלי זעזועים וצלי התפעלות ומקבל היסורים צשמחה וצאהבה כדי לקיים אחדותו ית' צעולם.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(זב)

It is also a terrifying idea; that the desire in the heart, described in the preface to the first Mishna of the book, desire for the spiritual and for things with emotional value, such as the desire for closeness with God, to worship and serve Him, is not enough. From R. Elimelech's words it is clear that such desire does not satisfy one's obligation to unify God; that in saying, "I believe with my whole being," one has not done enough. Merely having affirmed, the LORD our God, the LORD is One, with all one's might is not enough to have prayed to God and worshipped. In order to unify God in the world and to worship Him, we have to imitate Him. Since God, as it were, flays His infinite - אור - *Ohr* - Light, reducing it through infinite *Tzimtzum* - Constriction in order to share His Oneness and make room for us in His world, so must we flay our finite - עור - *Ohr* - Skin from our flesh in order to affirm his Oneness.

וגם זה נורא ומפחיד, שעל מה שמצואר לעיל בפתיחת הספר בג' בחי' הראון שלבז, שהמדרגה התיכונה מורה על ראון לדבר רוחני ולמושגים הרגשיים, כגון ראון להתקרצ אליו להשתחוות לפניו, להעריך ולעבוד אותו ית'. ומדברי מרן הגועס אלימלך מוכרחה שהראון הריא לא תספיק להוליא מידי חיובו של אדם לאחדו ית' כי זמה שאומר אני מאמין באמונה שלמה עדיין לא ילא ידי חובתו, וזכה שמאמת דבריו שהוי"ה אלהיניו הוי"ה אחד בכל כחו לא תספיק לקיום מלות קריאת שמע ותפלה. כי ליחד להקצ"ה בעולם ולעבדו כריכים אגחנו להתדמות לקונו, ומאחר שהוא כזיכול מפשיט אורו אין סוף בצלמומים אין חקר כדי לקיים אחדותו עמנו בעולמו, גם אגחנו נתדמה לו בהפשטת עורנו מצשרנו על קיום אחדותו.

Isaac also wanted Esau to fix his *Kelim* - Vessels, to sharpen his faculties, as that day was the Eve of Passover, which is especially significant in the endeavor to reclaim the Holiness of Eating. Hinting at something we read in the *Tzetzl Koton*, 'Also when eating and during coupling a person should have in mind the *Kavana* - Intention mentioned above. And as soon as he begins to feel physical pleasure he should imagine as above, [as though they are actually torturing him, flaying him alive] and say out loud and in his heart, "I would take greater pleasure and joy in the fulfillment of the Commandment to Sanctify the Name of God as a martyr; I would much rather be kidnapped by murderers in the middle of my eating this meal or this coupling, to be tortured mercilessly in order to sanctify God's Name, than be forced to endure this physical pleasure which draws on the leprotic contagion of the serpent." He should actually say these following words, "Proof of my earnestness that I would prefer to fulfill the Commandment "That I be sanctified inside the Children of Israel, etc.," through my martyrdom, rather than enjoy this physical pleasure, is that if I were dragged from this meal or this bed and tortured, as above, I would rejoice in that opportunity more than in this pleasure." He must be careful, though, to be honest and speak truth in his heart; that at that very moment it be fastened in his heart in the deepest depths of his insides with absolute honesty, that he not fool himself into deceiving heaven.'

והנה בקש ילחק מעשו שיתקן כליו היינו שישחיו כלי קיבולו, ואותו יום ערצ פסח היה כידוע, וכל עטס עבודת הפסח היא תיקון האכילה²³. והוא מרמז למה דאיתא בצעטיל קטן ממרן בעל ספה"ק נועס אלימלך וז"ל ג.) גם בשעת אכילה וזיווג

23. עיין ספר מי השילוח (עוקצין פרק ג') וז"ל, רבינו ר' זונס מפרשיםא זוקללה"ה אמר בזכ"ל כל החומרות שישראל מחמירים ומוהגים בפסח הם תכשיטין לקדושה רמז לזה אווארך בחרוזים, היינו כי כל אצרי האדם והגוף אינו מקבל שום תכשיט שלא יהי שום שייכות לדבר הלז להמקום, או על דרך מלבוש או לכסות וכיוצא, אבל האוואר מיוחד לקבל תכשיט אף מדבר שאין לו שייכות דהיינו שנוטלין דבר יקר כגון מרגליות ואבנים טובות וזהב אף שאינם לכסות ולא לקור ולא לחוס רק תולין צוואר לתכשיט, והוא הענין שהחמיר בפסח מחמת שהאוואר הוא הכלי לקבל האכילות ובעסק אכילות שייך כל החומרות שאדם מחמיר אף שאין צעטס כ"כ מקום להחמרות, ומה גם שחג הפסח הוא צירור באכילות לכן כל החומרות שהחמירו בזה אף שגראים רחוקים ממזוה הזאת הם תכשיטים לקדושה, ע"כ.

See the book, *Mei Hashiloch* (Vol I. *Uktzin* 3) "The rebbe, R. Bunim of Pshischa said the following, 'All customs and un-mandated stringencies with which Jews constrict themselves as inviolable taboos for Passover have the status of ornamentation and adornments for holiness. This is what is hinted at in the verse, (Cant. 1:10) "Your cheeks are lovely with ornaments; your neck with strings of beads." Usually a person's body does not take an ornament unless it

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(1)

יכיון כנ"ל וכשיתחיל להרגיש תענוג גשמי ילייר במחשבתו כנ"ל ותיקף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר הי' לו תענוג ושמחה בעשיית מ"ע של ונקדשתי באופן הנ"ל מהרגשת תענוג גשמי הזה שהוא מהלרעת משכח דחויא וכך יאמר וראיה לדבר שיותר הי' לו תענוג ושמחה בעשיית מ"ע של ונקדשתי באופן הנ"ל שאפילו היו חוטפין אותו וולאחים באמלע אכילה וזיווג לעשות לו העינויים קשים הייתי משמח א"ע על קידוש הש"י יותר מתענוג גשמי הזה²⁴. אך יזהר שיבי' דובר אמת בלבבו ושיבי' אז בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בחוכיות ובפנימיות הלכז באמת גמור ולא ישטה א"ע להיות כגונז דעת עליונה ח"ו, ע"כ.

What this means is that everyone is obliged to develop selflessness beyond a simple readiness to die a martyr's death for the sanctification of God's Name. That even while eating or coupling he needs to practice imagining and verbalizing the statement that he would rather be dragged away from this pleasure to be tortured for the love of God. That being tortured in order to fulfill the Commandment, "That I be sanctified inside the Children of Israel, etc.," through martyrdom is preferable to enduring this pleasure. That one's strongest desire is for torture and agony, not pleasure, to sanctify Heaven's name with his body.

ופי' שיש חיוב על האדם להמשיך מסירת נפשו על קידוש השם עוד יותר ויותר ממה שנאמר לעיל. שגם בשעת אכילה וזיווג חייב האדם ללייר דמיונו, ולא רק במחשבתו, אלא שיבטא בשפתיו באמלע האכילה או הזיווג שתענוג יותר גדול ויותר נעים ומתוק היה עם יענו אותו כנ"ל על קיום מצוות ונקדשתי וכו'. שעיקר החשק שיש לו הוא לענו ולא לתענוג, כדי לקדש שם שמים בגופו, ושזה היה יותר תענוג ממה שמרגיש באכילה או זיווג.

This is also a frightening and awesome concept affecting how we think of that desire which was described in the preface to the first Mishna of the book; the desire in the gut, like hunger to eat, or thirst to drink, or even the desire of the mother to protect and nourish her offspring. That according to R. Elimelech, merely sanctifying oneself with what is permitted, avoiding any hint or scintilla of sin is not enough to fulfill one's obligation to sanctify the Name of God. Merely refraining from enjoying forbidden pleasures does not begin to meet one's obligation. To fulfill the obligation one must reach the stage where physical pleasures lose their allure altogether; where one's true pleasure

is in the form of clothing to protect, insulate or cover it, or serves a purpose, or is attached somehow to the limb. The neck is unique. Adornments and jewelry around the neck whether of precious metals or gem-stones serve no purpose as clothing and neither insulate nor protect the neck. They simply hang around the neck. And this is exactly the case with the severe customs and un-mandated stringencies around Passover, it is because food passes through the neck, and so it is with food that we make jewelry and ornamentation for the neck. Even though all these severe restrictions don't really have a legal source. Most of the spiritual work we do around the festival of Passover has to do with food and eating, that's why all the severe customs and un-mandated restrictions form a sort of jewelry for the holiness.²

24. ובספר זכר מים חיים (תולדות כ"י) וז"ל ולזה אמרו חז"ל (עבודה זרה ד'): לא היה דוד רואי לאותו מעשה אלא להורות תשובה. פירוש שהקב"ה עשה זאת בכיון להטעימו בגודל לבה אש התצטרה באותו מעשה בכדי לידע איך לעשות תשובה אחר כך בעשותו אחת ממלכות ה' בתאוה וחמדה הלזו. ועל כן אמר וחתאתי נגדי תמיד כי היה תמיד נגד עיניו חשק החטא שיהיה לו בעת עובורו, בכדי לעבוד ככה את ה' אלהיו, ע"כ.

In the book, *Be'er Mayim Chayim* (Gen. Toldoth) we read, 'Our sages said, (Avoda Zara 4b) 'David was not really worthy of doing that act [with Bathsheba]. It was only done in order to teach *Teshuva* - Repentance.' What this means is that God made it happen on purpose, in order to give King David a taste of the tremendous heat of passion which resides in that act. So that in the future - should he have occasion to commit a sin - he will know how to do *Teshuva* - Repentance with that same hot passionate desire. That's why David said, (Psalm 51:8) "My sin is before me always." David never lost sight of the passionate desire he had while transgressing and committing the sin, so that he would know how to worship and serve his Lord, God.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(מ)

are the anticipation of being tortured for the sake of sanctifying God's Name. Just what can one say or add to such a thesis? Where do we stand before He who sees through everyone, in light of this Torah from R. Elimelech?

וגם זה נורא ומפחיד, שעל מה שמצואר לעיל צפתיחת הספר צראשון שבג' צחי' הרלון, והוא הרלון צקרציים וצתוך המעיים, כגון הרעב שהוא רלון לאכול, או למא שהוא רלון לשתות וכו'. ומדצרי מרן הגועס אלימלך מוכרח שמה שהאדם מקדש עלמו צמותר לו, ופורש מכל נדנדוד ושמן עון ועצירה, לא תספיק להוליא מידי חיובו של אדם לקדש שמו ית'. עד שירגיש צחוש שהתענוג העלמי של הגוף איננה עונג אמיתי, ושהעונג האמיתי הוא קצלת יסורים צעד קדושת שמו ית'. מה נאמר ומה נדצר לפני צוחן כליות ולצ.

Mishna 4

Teli - Quiver in the Olam - World, like a king on his throne. Galgal - Wheel in the Shana - Year, like a king in the country. Lev - Heart in the Nefesh - Soul, like a king at war.

משנה ד'

²⁵תלי בעולם ²⁶כמלך על כסאו, ²⁷גלגל בשנה ²⁸כמלך במדינה, ²⁹לב בנפש ³⁰כמלך במלחמה.

25. תלי בעולם: איתא צספר דגל מחנה אפרים (שמות ד"ה ותעל) וז"ל על פי הידוע מאא"ז זללה"ה [ר' ישראל בעל שם טוב] כי צמקום שמחשצתו של אדם שם שם הוא כולו, ע"כ. זה ענין התלי שכל העולם וכל האדם תלויים צמחשצבה, והמחשצבה יורה כחץ, והתלי הוא האשפה שצו יושצים החיאים כשאין דרישה ולורך להם. זה מצואר צצטעיל קטן, וז"ל צכל עת ורגע שהוא פנוי מן החורה וצפרט שהוא יושצ צטל לצדו צחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן, ע"כ. וצאותו זמן הוי האדם צצחי' תלי שמחשצותיו פנוים ללא תכלית כמו החיאים צאשפתם.

Teli - Quiver in the Olam - World: In the book, *Degel Machan'e Ephraim*, (Ex. *Shemat*) we read, 'With a well known teaching from my master, my grandfather, [the Ba'al Shem Tov] of blessed memory, "There where a person's thoughts are, that's where the whole person is." This is the meaning of the - תלי - Teli - that either hangs, swings or depends, depending on how one translates the word literally. It is our thoughts which are the - תלי - Teli - because where our thoughts are that's where we are in our entirety, and that's where the whole universe is. It is also translated as the quiver for arrows because our thoughts shoot like arrows. The - תלי - Teli - is the quiver in which our thoughts lay when we don't call upon them or need them. This is all explained in the *Tzetzl Koton*, as was stated, 'All the time, at any moment when someone is not occupied with Torah, and especially if he is sitting alone in his room, doing nothing, or lying in bed unable to sleep.' That's when a person is considered a - תלי - Teli - Quiver, when his thoughts are unfocused, without purpose like arrows in the quiver.

26. כמלך על כסאו: פי' כשהמלך יושצ על כסאו אין פשוטי העם יכולים לכנס לפגוש צו, ורק מי שנקרא לצוא אל המלך, או אדם מנסיכי המדינה וכדומה יכולים לקרצ אליו. וכשהאדם פנוי מן החורה או יושצ צטל כדלעיל, אז אם יכוון להפיל עלמו לאש לקיים מצוה ונקדשתי כדלעיל, אז הוא צצחי' מלך יושצ על כסאו.

Like a king on his throne: For when the king is on the throne then plain citizens cannot enter and approach him. Only courtiers, nobles or those called to appointments may enter and draw close to him. So, when a person is not occupied with Torah, is sitting alone in his room etc., as above, imagining throwing himself into a fire, fulfilling thereby the Commandment, "That I be Sanctified," etc., then he himself takes on the aspect of a king on his throne.

27. גלגל בשנה: הוא המחזור וסידור תפלות כל השנה. זה מצואר צצטעיל קטן, וז"ל, צפסוק ראשון של קריאת שמע וצרכה ראשונה של שמונה עשרה יהרבה כנ"ל וכו'. וצאותו זמן הוי האדם צצחי' שנה, שמשנן את דיבורו להשחיסם עד שיביאו חדים כחודו של מחט לצמר עריצים ולהסיר הקליפות וכו'.

Galgal - Wheel in the Shana - Year: This is the *Machzor* - Liturgical Cycle and *Siddur* - Prayer Book of services for the entire year. This is explained in the *Tzetzl Koton*, 'When reading the first verse of the *Sh'ma* and the first blessing of the *Sh'mona Esrei* - 18 Blessings, a person should reflect, etc. [upon the Commandment, "That I be sanctified etc." During prayers a person stands at the level of *Shana* - Year because he is - משנן - *M'Shanen* - Sharpening his speech. The word - שנה - *Shana* - also translates as sharpening and memorizing, as it is written, (Deut. 6:7) - ושנתם - *V'Shinantom* - Inculcate.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ט')

28. כמלך במדינה: פ"י כשהמלך במדינה אז אפילו פשוטי העם יכולים לפגוש בו, ולא רק מי שנקרא לבוא אל המלך ומנסיכו. וכשהאדם קורא קריאת שמע ומתפלל שמונה עשרה, אז אם יכוון לקבל כל העניים בעד אחדות השם ית' כדלעיל, אז הוא צבחי מלך במדינה שיכול כל הגוף להנות ממנו ולא רק הכוחות הגדולים צחי נסיכי המלך. אלא הוא בעצמו קרוב למלך לכל דבר קטן וגדול, וזיכולתו להוריד שפע בני חיי מזוני.

Like a king in the country: When a king is at large even simple people may approach, not only those with appointments and special status. When a person reads the *Sb'ma* and prays the *Sb'mona Esrei*, when he has the *Kavana* - Intention to accept upon himself all the agony in the world in order to unify the Name of God, as above, he takes on the aspect of a king at large, for at that moment his entire body has access to spiritual grandeur and sovereignty, not only his higher faculties who resemble courtiers. He himself is close to the king in every respect, great or small; he has the power to bring down the flow of *Shefa* - Abundance, of *Banei, Chayei & Mezonei*, Children, Life & Food. He takes on the aspect of a king at large.

29. לב בנפש: כי הלב הוא המנהיג עולם העליון היינו המחשבות שבראש, ועולם התחתון היינו התאוות והתשוקות. וגם ללב יש שתי צחי כד"א (קהלת י"ב) לב חכם לימינו ולב כסיל לשמאלו וגו'. ואיחא (ברכות ס"א). אמר רב יר הרע דומה לזבוב ויושב בין שני מפתחי הלב וכו'. וזהו ענין המלחמה.

Lev - Heart in the Nefesh - Soul: The heart is leader and chief of the upper world, i.e. the thoughts in the head, as well as of the lower world, i.e. that of desires and longings. But the heart itself has two aspects, as it is written, (Prov. 10:2) "A wise man's heart is to his right, a fool's heart is to his left." We read in the Talmud, (Berachoth 61a) Rav said, "The evil inclination resembles a fly sitting in between the two ventricles of the heart. This is the essence of war.

30. כמלך במלחמה: פ"י כשהמלך במלחמה אז הוא שולט ומושל בכיפה, ופורץ גדר, ואינו מסתכל על האדם לא על קרוביו ומקורביו ולא על פשוטי העם צפרע, כי אם על שלום וצטוחות המדינה בכלל, ואפילו ללרכי עצמו וצני ביתו אינו משגיח. ואפשר להגיע אליו בנקל, אבל לא לצקש ארכי יחיד והגאת עצמי, פן יתרגז המלך. אלא לעזור לו במלחמתו, בזה יקדמו פניו.

Like a king at war: When the king is at war he governs by fiat; ignores fences and boundaries and focuses on achieving ends regardless of the means. He does not pay any attention to the degree of closeness he may have with someone or their rank, nor to the particular condition of any individual citizen. His eye is fixed on the bigger picture, the peace and welfare of an entire kingdom. He does not even pay attention to his own household. He may be easy to reach at that time, but he cannot be petitioned concerning an individual's needs and concerns, lest he be angered thereby. The only way to find favor at that time is to offer assistance in the struggle. He takes on the aspect of the king at war.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(2)

Preface to Mishna 5

After elaborating on the three sorts of desire and longing inside every person, i.e. desire in the gut - Water, in the heart - Air and in the mind - Fire, explaining how they each have to be offered up on the altar of self-sacrifice, the text continues with an explanation of the source of those desires in *Teli* - Quiver, *Galgal* - Wheel and *Lev* - Heart and how they evolved from the Simple Desire. It is written, (Eccl. 3:1) "To all things a season, and a time for every desire under heaven." Rashi, (ibid.) translates - *Cheifetz* - חפץ - Thing, instead of Desire; saying, 'All things are called - חפצים - *Chafeitzim* in the Mishna.' However, in the Zohar (Vol. I. 194a) we read, 'What does it mean, "And a time for every - חפץ - *Cheifetz*?" There is a season and time for everything, for all that desire which exists below.' This is how we explained the word above, (Ch. II. Mishna 6) there the Mishna counted 22 desires, emphasizing that all of them are unified with a single body. The single body was taken to mean the entirety of the Ten Sefirot. There in the Mishna it was stated that all of existence and all speech is but one Name. In this Mishna that Name is explained.

פתיחה למשנה ה'

אחרי הסבירו שזחי' השלש רלוגות ותשוקות שבאדם, היינו הרלון צמעיים זחי' מים, בלב זחי' רוח, וזמוח זחי' אש, חייב להקריבם על מזבח העולה להפשיטם מנגעי עמו, זח צמשה זל לזחר שורש הרלונות זתלי, וגלגל, ולז, ואיך השתלשלו מן הרלון הפשוט. הנה כתיב (קהלת ג' א') לכל זמן ועת לכל חפץ תחת השמים³¹. ופרש"י (שם) לכל חפץ - לכל דבר, כל הדברים קרויים חפצים בלשון משנה, ע"כ. חכן בזוה"ק פ"י חפץ לשון רלון, (חלק א' קל"ד). וז"ל מאי ועת לכל חפץ, זמנא ועדן הוא לכלא, לכל הוא רעותא דאשתכח לתתא, ע"כ. וכן מזוה"ר לעיל צפרק ז' משנה ו', ושם צמשה מונה כ"ז חפצים, ומדגיש שכולם אחד יחד אש הגוף, היינו העשר ספירות שהם גוף אחד. ומסביר שם צמשה שכל היצור וכל דבור שם אחד הם. כאן צמשתנו מסביר מה היא השם.

It is written, (Isa. 45:7) "Who forms light and creates darkness, makes peace and creates evil." - *B'riyah* - בריאה - Creation implies something from nothing, the question is obvious; Why create evil, *creatio ex nihilo*, if none exists?

וכנה כתיב (ישעיה מ"ה ז') יולר אור וזורח חשך עשה שלום וזורח רע וגוי'. וקשה למה זרח רע זריאה יש מאין.

Mishna 5

Also every desire, this one versus that one, God created. Good versus bad. Good from good and bad from bad. Good empowering the bad and bad empowering the good. Good concealed for the righteous and bad for the wicked.

משנה ה'

³² גם כל חפץ זה לעומת זה ³⁴ ברא האלהים, ³⁵ טוב לעומת רע. ³⁶ טוב מטוב, ³⁷ רע מרע. ³⁸ טוב מבחין את הרע, ורע מבחין את

³¹ (קהלת ג') עת ללדת ועת למות עת לטעת ועת לעקור נטוע. עת להרוג ועת לרפוא עת לפרוץ ועת לבנות. עת לבכות ועת לשחוק עת ספור ועת רקוד. עת להשליך אצנים ועת כנוס אצנים עת לחזק ועת לרחק מחזק. עת לבקש ועת לאזד עת לשמור ועת להשליך. עת לקרוע ועת לתפור עת לחשות ועת לדבר. עת לאהב ועת לשנא עת מלחמה ועת שלום וגוי'. כך הכל כ"ח עתים.

A time to give birth and a time to die; A time to plant and a time to uproot what is planted. A time to kill and a time to heal; A time to tear down and a time to build up. A time to weep and a time to laugh; A time to mourn and a time to dance. A time to throw stones and a time to gather stones; A time to embrace and a time to shun embracing. A time to search and a time to give up as lost; A time to keep and a time to throw away. A time to tear apart and a time to sew together; A time to be silent and a time to speak. A time to love and a time to hate; A time for war and a time for peace. In all 28 times.

³² גם כל: ויסודו (דברים כ"ח ס"א) גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב צספר החורה הזאת וגוי'. וקשה מה אפשר להוסף יותר על כל, דהא גם

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כא)

צבוי היא. ואיתא בגמ' (גיטין נ"ח) מעיקרא חשיבי דרומאי הוו נקטי צליונא דגושפנקא ומשמשי ערבייכו מכאן ואילך מיייתו בני ישראל ואסרי צברעי דפורייתו ומשמשי אמר ליה חד לחצריה הא היכא כתיבא אמר ליה גם כל חלי וכל מכה אשר לא כתוב בצפר הכורה הזאת וכו', ע"כ.

Also every: Its source is the verse, (Deut. 28:61) "Also every illness and every plague not written in this Book of Torah." The question is asked; What more could possibly be added to the gruesome list of woes already explicated in the Deuteronomy text? The word - גם - *Gam* - Also, always means more than is stated in the text. In the Talmud, (Gittin 58a) we read, 'Previously Roman nobles had displays of erotic images around their beds, [to look at during sex in order to generate healthy and handsome children] but from then onwards they had Jews bound to their bedsteads, and used them to look at during sex. One asked another, 'Where is such a misfortune predicted in the Torah?' The other answered him, "Also every illness and every plague not written in this Book of Torah." The message is the desire can also be a plague and an illness.

33. חפץ זה לעומת זה: פי' כל רצון יש לו רצון אחר מקבילו, והיא סוד. ולעיל צפתיחה לפרק ב' הסברנו שכל סודות תורתנו הק' מופיעות על אחת משתי צחי' או ציבור זכר או ציבור נקבה, ושום סוד איננה נגלית אלא תוך סוד אחרת או סוד עמום ומכוסה צחי' נקבה, או סוד עמיר וגניז צחי' זכר, עיי"ש.

Desire, this one versus that one: Every desire has an opposing, complimentary, parallel or obverse desire. This is a mystery. Above in the preface to the second chapter, it was explained that all the mysteries of the Torah manifest either in the male or female *Yesod* - Fundament; that no secret is ever revealed other than within another secret, either in a deep, covered secret of the female type, or a hidden, buried secret of the male type.

34. ברא האלהי"ם: היא השם אחד מוזכר לעיל בפרק ב' משנה ו' וז"ל זופה וממיר ועושה את כל היצור ואת כל הדבור שם אחד, ע"כ. לכן בא צמשתנו לשון ברא אלהי"ם ללמד על שם זו מוזכר ל"ב פעמים בצמשה בראשית. ששם אלהי"ם היא שורש החפלים כולם. והנה בפרק א' משנה א' (ד"ה בל"ב נתיבות) הסברנו ענין שם אלהי"ם שהיא בגמט' הט"ב ש"ע שהוא מקור ושורש כל ההסתר. שכליו וכיכול יש כח להכחיש השגחה פרטית של הקב"ה על עולמו לומר ח"ו שאין הכל בידי שמים מכיון שנמסר איזו כח לטבע ח"ו. וכיכול נדמה לצני אדם כאילו מכסה כבודו ואחדותו בשם אלהי"ם. ואיתא בתיקוני זכר תקונא עשרין (דף מ"ב:) וז"ל, בראשית ברא אלהי"ם, אלהי"ם מ"י אלהי"ם, עליה אתמר שאו מרום עייכס וראו מי ברא אלהי"ם, ע"כ. ועיין לעיל פרק א' משנה ו' (ד"ה יחיד).

God Created: ELOHI" M - God, is the One Name mentioned above, (Ch. II. Mishna 6) 'Making all of existence and all speech One Name.' In our Mishna this Name appears in the phrase - ברא האלהי"ם - *Bara Ha'ELOHI" M* - God Created, almost exactly as it appears the first time in Genesis 1:1, "In the beginning God created," hinting at its centrality to the act of creation. This Name is quoted exactly 32 times from the beginning of Creation until the 6 days of creation are complete. The Name, *ELOHI" M*, is the source for all - חפצים - *Chafetzim* - Desires, precisely because it is the source for all - חפצים - *Chafetzim* - Things. In the first Mishna of the first chapter (cit. loc. In 32) it was explained that the Name, *ELOHI" M* which has the *Gematria* - Numerical Value of - הטבע - *Ha'Teva* - Nature is the source of God's hiddenness. It is as though, as it were, there is room to deny God's scrutiny and superintendancy of the world, to say that God forbid, not everything is from heaven because permission or power has been given to nature to take its course. It appears as though God has concealed His glory and oneness within the Name, *ELOHI" M*. In the book, *Tikunei Zohar* (*Tikun* 20. p.p. 42b) we read, 'It is written, "In the beginning God created." - *ELOHI" M* may be read - מי אלה - *Mi Eleh* - Who Are These? It is about these that it is written, (Isa. 40:26) "Raise you eyes high and see, מי - *Mi* - Who - ברא - *Bara* - Created - אלה - *Eleh* - These?" See above, (Ch. I. Mishna 6, cit. loc. For He).

35. טוב לעומת רע: לעיל בפרק ב' משנה ד' אומר וז"ל אין צטובה למעלה מעג ואין צרעה למטה מגגע, ע"כ, וכאן מסביר למה חייב המציאות להיות כן. כי אם רצונו הפשוט הוא להטיב לצוראיו כמו שהסברנו לעיל (עיין פתיחה לפרק א' משנה ו') שמיסודות אמונתו צהק"ה ומעקרי תורתנו ודתו שהצורה יתצרך שמו טוב הוא ורצונו להטיב לצוראיו, א"כ למה ברא רע. אלא הענין הוא שהטוב היא צחי' ענג שאין למעלה הימנו שהוא נוטריקון עד"ן נה"ר ג"ן (פרק ב' משנה ד' ד"ה אין צטובה). ולעומת זה ברא נגע שאין למטה הימנו. נג"ע נוטריקון נח"ש גאו"ה עמל"ק. והנה איתא בצפר מחשבות חרוץ (אות ט') וז"ל קומת הרע בהתחלה הוא הגיאות והוא הכתר והסוף הוא התאווה והיא הנוקבא גם צקומת התאווה עלמה, ושורשה וההתחלה שהוא המקור שממנו המשכת כל הקומה הוא הגיאות והיא התאווה להתנשאות דזכו הכתר האחרון מעשרה כתרין דמסאבותא של שורש העומאה שהוא הגיאות, דכתרה ראשון הוא שורש הגיאות דוהייתם כאלה"ם שאמר נחש (בראשית ג' ה') והאחרון הוא התאווה להתנשאות שדבר זה הוא התחלת הרע המתפשט אלל בני ישראל שמחמתו התפשטות התאווה, עכ"ל. ושם (אות א) צא"ד וחתא אדם הראשון היה צמחשבה כמו שמוצא בתיקוני זכר (בוף תיקון י"ט דף מ"א ע"ג, ובתיקון ס"ט, דף קנ"ו, ותיקון כ"ב דף ס"ז), וזהו הדמיון שהכנים צו הנחש צמה שאמר והייתם כאלהי"ם וגו' כי זהו שורש של כל המחשבות של תוהו והצלים ודמיונות שצאדם לדמות עצמו שיכה צחיזה מעלה וענין שהוא למעלה ממנו ושארין ראוי לה כל אחד כפי השגתו, ואדם הראשון שהיה צתכלית השלימות על דרך

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כב)

(תהלים פ"ב ו') אני אמרתי אלהי"ם אתם וגו' הכנים צו דמיון שיהיה ממש כן, ע"כ. ובפרק ב' משנה ד' אומר וז"ל עשרים ושתיים אותיות יסוד קצעות בגלגל זרלי"א שערים, חזר בגלגל פנים ואחור, ע"כ. והסבירו שלא אמר ישר והפוך, אלא פנים ואחור דייקא, ופי' שיש לכלל הצריחה צחי' אחור. וענין האחור הוא היפוך הפנים באופן כזו שלירינו שיש מרכזה דמסבחותא, שבמקום ספי' כתר יש מעין אותו ענין בעוממה דהיינו גאוה, וכן לכלל הספירות. וז"ל כי אלהי"ם לשון רבים כי יש צחי' פנים וצחי' אחור זה לעומת זה. יש צחי' אין בטוב למעלה מענג ואין ברע למטה מענג. ולא תכונת שצירת הכלים או נסירה שלא היה כח בצריחה להכיל כל הטוב, אלא בצריחה שצרח אלהי"ם צרח פנים ואחור לכל דבר. הפנים גלוי לכל רואה, ואפשר להכירו פנים בפנים והוא ענין האלהי"ם בכל התורה כולה. שבכל דבר בעולם אפשר לראותו ית', צחי' שאו מרום עיניכם וכו'. והאחור נסתר ואי אפשר להסתכל עליו אלא עם כן האדם פונה עממו ונוטה לאחוריו מאת פני האלהי"ם, שם רואה האחרים.

Good versus bad: See above, (Ch. II. Mishna 4) 'There is nothing higher in Good than pleasure, and nothing lower in Evil than plague.' Here in our Mishna we are being told what dictates the existence of evil. For if God's Simple Desire was to do good to creatures, as was stated above, (Ch. I. preface to Mishna 6) it is one of the fundamentals of our faith in the Almighty that His purpose in Creation was benign, then why did He create evil? The answer can only be as follows. The Good referred to in our Mishna is synonymous with the pleasure about which we read (Ch. II. Mishna 4) 'There is nothing higher in good than pleasure.' ענג - *Oneg* - Pleasure is a Notarikon of the words - עדן - *Eden*, - נהר - *Nabar* - River and - גן - *Gan* - Garden, as was explained above, (Ch. II. Mishna 6 cit. loc. There is). Opposing this God created - נגע - *Nega* - Plague a Notarikon of the words - נחש - *Nachash* - Serpent, - גאווה - *Ga'ava* - Arrogance and - עמלק - *Amalek*. In the book, *Machshavoth Charutz* (9) we read the following, 'The architecture of [the Sephiroth of] evil begins with and builds upon arrogance. Pride is the *Keter* - Crown. The end [the final Sephira] is lust which is the feminine, even in the architecture of the [Sephiroth of] lust itself. Its root and beginning; its source whence everything flows is pride, which is lust for dominion. This is the final *Keter* - Crown of the 'Ten Crowns of the Repulsive, of the source of *Toomah* - Filth, which is pride. The first *Keter* - Crown is the source of arrogance implicit in the words of the serpent, (Gen. 3:5) "For God knows that on the day you eat thereof, your eyes shall be opened, and you will be like gods." The final *Keter* - Crown is the desire for dominion. This desire for dominion is the beginning of evil which spread among the Children of Israel, from which there stems the spread of lust.' (ibid. 1) 'The sin of Adam was in his thought, as is explained in the book, *Tikunei Zohar*. (end of *Tikun* 11, p.p. 41b, *Tikun* 69, p.p. 115a, *Tikun* 22, p.p. 67a) This is the illusion the serpent introduced into Adam's mind when it told him, 'You will be like gods.' Because this is the source of all man's chaotic thinking, wild imagining and illusions, to think he may be in some way at a level greater and higher than he is in reality, by aspiring to the inappropriate. Original Adam was as perfect as it was possible to be, as we read in the verse, (Psalm 82:6) "I said, "You are gods. You are all sons of the Most High." But the serpent deluded Adam into thinking he could actually be [a god]'. Above, (Ch. II. Mishna 4) it was said, '22 Foundation letters set into the wheel in 231 gates. The wheel turn front and back.' There we emphasized that the text does not state the wheel turns to and fro, rather front and back, not merely revolving as a wheel does, but also spinning. Because every creature has a backside. The backside is the reverse of the face, as has just been explained with the Sephirot of Repulsion stemming from pride and flowing to lust. In place of the first Sephirah, *Keter* - Crown there is the something which resembles it in *Toomah* - Filth, i.e. Arrogance; and so on for each of the Sephirot. It seems to me that - אלהי"ם - *ELOHI" M* - God is written in the plural because it already contains both aspects, of face and backside. It has the aspect of nothing higher in good than pleasure, and nothing lower in bad than plague. The source of evil then is not due to a process known as 'Shattering of Vessels', or to some disconnection from the source as part of a hypothesis that Creation was insufficient to contain the infinite flow of divine goodness. Rather, God created everything with a face and backside. The face of Creation is obvious and apparent, it can be engaged face-to-face. This is the meaning of the word *ELOHI" M* - God, everywhere in the Torah; that by looking anywhere and at anything in creation, God may be seen, as we interpreted the verse, (Isa. 40:26) "Raise you eyes high and see, who created these?". The backside is hidden and can only be viewed if a person turns himself around and sets his back toward the face of God. Then he can see the backside.

36. טוב משוב: הטוב שבצחירת האדם צא מן הטוב שצרח אלהי"ם צחי' ענג, והוא התענוג הנצרך מקבלת אור פני האלהי"ם צחי' פנים.

Good from good: The good a person chooses stems from the good God created at the level of *Oneg* - Pleasure. It is the pleasure a creature enjoys from receipt of the Light of God's Face; the aspect of *Panim* - Face.

37. רע מרע: הרע שבצחירת האדם צא מן הרע שצרח אלהי"ם צחי' נגע, והם יסורים. והיסורים נצראו מהסתר פני האלהי"ם צחי' אחור.

Bad from bad: The bad a person chooses stems from the bad God created at the level of *Nega* - Plague. It is the suffering created by the hiddenness of God's face; the aspect of *Achor* - Backside.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(23)

הטוב. ⁴⁰ טוב גנוז לצדיקים ⁴¹ ורע לרשעים.

38. טוב מבחין את הרע ורע מבחין את הטוב: הנה איתא בספר זכר מים חיים (בראשית - ח' ד"ה והבחינה הרביעית) וז"ל והבחינה הרביעית צונית הרע הוא בעולם על דרך זה. כי הנה ידוע אשר אין שמחה ונחת ותענוג בעולם בכל מחמדי העולם הזה או עריצת נעימת ידידות עולם הבא, כאשר יזכה האדם אשר על הארץ, שיתקדש שם שמים על ידו. ואדם מישראל אשר טעם חפילה וחשוקה זאת בנפשו וזכה למעלה הנפלאה שיתקדש שם הקב"ה על ידו בארץ, ודאי כל רמ"ח אבריו ושם"ה גידיו ורוחו ונשמתו אשר בקרבו יודו וישבחו ויפארו וירוממו בכל עוז ותענומות בכל כוחם ומאודם כאשר יוכלו שאת, ברוצ בהודאות ותשבחות למלך הכבוד, במה שזיכרו במעלה הזו להיות על ידו יתוודע ויתגדל ויתהלל שמו הגדול בעולם. וכל לבו ועלמיותו וכל אשר בו ימואל שמחה ותענוג ונחת לאין קץ כי אין דבר בעולם גדול מזה, ע"כ. ופי' תוכן דבריו הק' שהתענוג הכי גדול בא מן היסורים הכי גדולים, למות על ידי עינוים על קידוש השם יתברך. על ידי הרע הזה יולא לו הטוב הזה. זה פי' הרע מבחין את הטוב, והטוב מבחין את הרע.

Good empowering the bad and bad empowering the good: In the book, *Be'er Mayim Chayim*, (Gen. Bereishith 1) we read, 'The fourth aspect concerns the good that exists within bad in this world, thus: It is well known that the greatest joy and pleasure a creature could possibly attain, greater than all the manifold pleasure this world has to offer, sweeter and more delightful than all the loving in the world to come, that a human may achieve while here on Earth is that the Name of Heaven be sanctified through him. Anyone of Israel who has ever tasted this desire and longing in his soul and has merited experiencing this wonderful level, that God's Name is sanctified through him in the world, knows this. All of his 248 limbs and 365 sinews, his spirit and soul inside him give thanks and praise and exalt God with all the might they can muster and to the extent they can carry on, in honor of the Glorious King, who gave him the opportunity to be a vehicle for the glory of God and the exaltation and sanctification of His Holy Name. A person's heart, his bones and everything in him would fill with joy and infinite pleasure. Nothing in the world could be bigger than this.' What the *Be'er Mayim Chayim* is suggesting is that the greatest possible pleasure can come from the greatest possible agony; being tortured to death for the sanctification of God's Name; it is the evil out of which goodness flows. And this is the meaning of the phrase 'bad empowering the good.'

39. מבחין: בחון לשון חזק והתחזקות. עיין לעיל פרק א' משנה ג' (ד"ה בחון בהם).

Empowering: Above, (Ch. I. Mishna 3 cit. loc Build) we translated the word - בחון - *B'Chon* - as an expression of strengthening or support.

40. טוב גנוז לצדיקים: יש בחי' טוב שאינה נראית בעולם כלל, היא הרצון הפשוט שיוצרת מלמעלה למטה כמו דאיתא בספר יצירה בכמה דוכתי ומקורו צפרק א' משנה ב' כשאומר ברית יחוד מכוונת באמנע. והברית היא צחי' גנוז, שנמלאת ואינה נראית, היא הנקרא טוב גנוז, והצדיקים נהנים ממנו.

Good concealed for the righteous: There is an aspect of good which cannot be seen in the world at all. It is the Simple Desire flowing down from above, as we read in *Sefer Yetzira* on numerous occasions. Its source is Ch. I. Mishna 2. When the text spoke of 'a covenant of unity designed between them,' the covenant is that aspect of the Simple Desire which is concealed. It is constantly there but remains invisible. It is the concealed good referred to here, which the righteous enjoy.

41. ורע לרשעים: ורע גנוז לרשעים לא כתיב, כי פירושו אותו הברית, דהיינו הטוב הגנוז, לצדיקים להנחתן היא. ורע לרשעים פי' כמו ששמעתי בשם הק' ר' ישראל מרוזין, שגן עדן היא היא גהינם לרשעים.

And bad for the wicked: The text does not say that bad is concealed for the wicked. It is referring to the covenant, the concealed good, for the righteous to enjoy. It, the very same good that the righteous enjoy is the bad for the wicked. I once heard it said in the name of the holy rebbe, R. Yisroel of Ruzhyn, that Paradise is Hell for the wicked.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כד)

Preface to Mishna 6

After mentioning the aspect of Covenant; the original and everlasting flow of compassion, introduced above, (Ch. I. preface to Mishna 2) the text elaborates. In the very first Mishna in the book, it was explained how the Name of God, spelled - אהי"ה - *EHY" H* - I WILL BE, acts as the source of fear, because a person can only fear something in the future. Now, I might have thought that this is true in fact, that the Name *EHY" H* is the source of *Din* - Judgment. Therefore our Mishna comes to teach that it is not so. That the Name *EHY" H* is associated with compassion. I might also have thought that each of the Seven Sacred Names, those which it is forbidden to erase, come from the same source, therefore the Mishna stresses the unique qualities of the Tetragrammaton - יהו"ה - *YHV" H*; also explaining the twelve permutations of that Name

פתיחה למשנה ו'

אחרי הסבירו ענין הצרית שהיא הרחמים, מצוה לטיל בצאריכות (צפתיחה לפרק א' משנה ב' עיי"ש), צא ומרחיב הענין. הנה במשנה ראשונה (ד"ה בל"ב) מצוה איך השם אהי"ה היא שורש הפחד, כי אין האדם מפחד אלא מן העתיד, והוא אמינא שכן הוא בצאמת, ששם אהי"ה היא שורש הדינים. לפיכך צא במשנה זו לפרש שאינו כן והוא שם הרחמים. ושצעה שמות שאינן נמחקים הוה אמינא כולם צאים בצאותו כח. לפיכך צא במשנה לדייק כח שם הוי"ה. וגם מפרש ענין הי"ב צירופי הוי"ה.

Mishna 6

Three; each one standing alone. Seven separated; three opposite three and one deciding between them. Twelve standing at war; three lovers, three enemies, three quickening and three dying, and *E" L* the Faithful King ruling with them all from His holy abode.

משנה ו'

⁴²שלשה אחד אחד לבדו עומד. ⁴³שבעה חלוקים. ⁴⁴שלש מול שלש ואחד מכריע ביניהם. ⁴⁵ב עומדים במלחמה, ⁴⁶שלשה

⁴² שלשה אחד אחד לבדו עומד: בספר אור המאיר (וארא ד"ה וידבר) וז"ל, יש שלשה שמות הרחמים כנודע שתחלה ימנה ויכוין כזוון טו"ב י"ז, וכמנין שם הגדול אהי"ה היואל מראשי תיבות את השמים ואת הארץ, ונקרא בספר הזוהר (ח"א רנ"א) גושפנקא דתתים זיה שמיא וארעא, ואחר כך ימנה עוד מאלו הק"ם במחשבתו כ"א, ויכוין במנין השם אהי"ה העולה כ"א, ואחר כך ימנה עוד במחשבתו כ"ו, ויכוין במנין לשם הוי"ה, ע"כ.

Three, each one standing alone: In the book, *Ohr HaMeir*, (Ex. *Va'era*) we read, "There are three Names associated with - רחמים - *Rachamim* - Compassion, as is well known. First he should have in mind the number 17, which is the *Gematria* - Numerical Value of - טוב - *Tov* - Good associated with the Name - אהו"ה - *AHV" H*, which is formed acrostically from the first letters of four words in the first verse of the Torah, (Gen. 1:1) - *Et Hashamayim V'Et Ha'aretz* - The Heavens And The Earth. This Name is referred to in the Zohar, (Vol. I. 251a) as 'Signet-ring with which Heaven and Earth are sealed'. After that... he should count in his mind another 21 and have intention for the Name, - אהי"ה - *EHY" H*, which equals 21. Then he should count another 26 and have intention for the Name, - יהו"ה - *YHV" H*.'

⁴³ שבעה חלוקים: היינו בז' שמות שצבן נכתרו בספירות. יהו"ה, י"ה, א"ל, אלהים, שד"י, אדני, לצאו"ת.

Seven separated: These are the 7 Sacred Names which may not be erased. - יהו"ה - *YHV" H*, - י"ה - *Y" H*, - א"ל - *A" L*, - אלהים - *ELOHI" M*, - שד"י - *SHAD" AI*, - אדני - *ADON" AI*, - צבאו"ת - *TZ'VA'O" TH*, - *E" L*.

⁴⁴ שלש מול שלש ואחד מכריע ביניהם: פ"י אע"פ שתהיה השם הזו או השם הזו בולטת, עכ"ז נריך האדם לדעת כי שם אחד מכריע ביניהם. והיינו שם הוי"ה בהכרעה כמו ששנינו לעיל (פרק ג' משנה ג') דהיינו לא בהשוואה אלא בהכרעה בעל כרחך.

Three opposite three and one deciding between them: Although one of the Names may be most prominent at a particular moment, nevertheless, a person must bear in mind that One Name is arbiter of them all, i.e. - יהו"ה -

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כה)

אוהבים⁴⁷ שלשה שונאים, ⁴⁸ שלשה מחיים, ⁵⁰ וא"ל מלך נאמן ⁵¹ מושל בכולן ⁵² ממעון קדשו.

YHV"H, arbiter in the sense that it has the power to outweigh them and force the issue.

אלה"ם		י"ה
Gevurah		Chokhma
שד"י	יהו"ה	א"ל
Yesod	Tifferet	Chesed
אדנ"י		צבאו"ת
Malkhut		Netzach

45. י"ב עומדים: הם הי"צ לרופי הוי"ה, שייכים ל"צ חדשי השנה. (א) ניסן - וְכֵן־כֹּ - ישמחו השמים ותגל הארץ: (ב) אייר - וְכֵן־יָ - יתהלל המתהלל בשכל יודוע: (ג) סיון - וְכֵן־כֹּ - ידותיו וללעל המשכן בשנית: (ד) תמוז - כְּוֹה־יָ - זה איננו שוה לי: (ה) אב - הוֹי־כֹּ - הסכת ושמע ישראל היום: (ו) אלול - הַכֹּה־יָ - ולדקה תביה לנו כי: (ז) תשרי - וְכֵן־כֹּ - ויראו אותה שרי פרעה: (ח) חשוון - וְכֵן־יָ - ודשש היום הזה יבוא: (ט) כסלו - וְכֵן־כֹּ - וירא יושב הארץ הכנעני: (י) טבת - הַיְהִי־יָ - ליהוה אתי ונרוממה שמו: (יא) שבט - הַיְהִי־הָ - המר ימירנו והיה הוא: (יב) אדר - הַהִי־יָ - עירה ולשורקה בני אתונו:

Twelve standing: These are the 12 permutations of the Tetragrammaton, *YHV"H*. The 4 letters - ה' ה' ו' י' - can be written 12 ways. Each of the permutations is associated with one of the 12 months. Each is traditionally derived from a different verse in Scripture.

1. - יהו"ה - Nisan - (Psalm 96:11) - *ישמחו השמים ותגל הארץ* - "Let the heavens rejoice, and let the earth be glad."
2. - יה"ה - Iyar - (Jer. 9:23) - *יתהלל המתהלל השכל יודוע* - "Let him who self-praises self-praise understanding, and knowing."
3. - ויה"ה - Sivan - (Ex. 26:19-20) - *ידותיו וללעל המשכן השנית* - "Pegs: And for the second side of the tabernacle."
4. - הוה"י - Tamuz - (Est. 5:13) - *זה איננו שוה לי* - "This is worthless to me."
5. - הוי"ה - Av - (Deut. 27:9) - *הסכת ושמע ישראל היום* - "Be silent and listen, O Israel! This day."
6. - ההו"י - Elul - (Deut. 6:25) - *וצדקה תהיה לנו כי* - "And it will be our righteousness because."
7. - והי"ה - Tishrei - (Gen. 12:15) - *ויראו אותה שרי פרעה* - "And Pharaoh's servants saw her."
8. - ויה"ה - Cheshvan - (Deut. 26:15-16) - *ודבש היום הזה יהוה* - "And honey: This day God."
9. - ויה"ה - Kislev - (Gen. 50:11) - *וירא יושב הארץ הכנעני* - "And they saw, the dweller of the land, the Canaanite."
10. - יה"ה - Tevet - (Psalm 34:4) - *ליהוה אתי ונרוממה שמו* - "God with me, and let us extol His Name."
11. - הי"ה - Shvat - (Lev. 27:33) - *המר ימירנו והיה הוא* - "Change he change it, then it will be."
12. - ההי"י - Adar - (Gen. 49:11) - *עירה ולשורקה בני אתונו* - "His foal, and his ass, O my son, to the vine."

46. שלשה אוהבים: היינו (א) ניסן בזיווג שמים וארץ, בחי' אוהבים. (ג) סיון ידותיו בחי' אוהבים. (ה) אב שיש בו הסכת כזוונה בחי' אוהבים.

Three lovers: These are the three months of, (1,3,5) Nisan, Sivan and Av. The permutation of the divine Name for the month of Nisan stems from the connection of Heaven and Earth. Sivan, from the connection of pegs and sockets. Av, from the connection of silence and listening.

47. שלשה שונאים: היינו (ד) תמוז שאמרו המן הרשע, בחי' שונאים. (ז) תשרי שראו עבדי פרעה, בחי' שונאים. (ט) כסלו שראה הכנעני, בחי' שונאים.

Three enemies: These are the three months of (4,7,9) Tamuz, Tishrei and Kislev. The permutation of the divine Name for the month of Tamuz stems from the words of Haman the Wicked, the enemy. Tishrei, from the sighting by servants of Pharaoh, the enemy. Kislev, from sighting by the Canaanites, the enemy.

48. שלשה מחיים: ושרשו (נחמיה ט' ו') ואתה מחיה את כלם וגו'. (ב) צירוף חדש אייר, כתיב (שם שם ה') ומרומם על כל צרכה ותהלה וכו' וכו' ואתה מחיה את כולם. היינו תהלה בחי' מחיה. (ו) צירוף חדש אלול, כתיב (דברים ו' כ"ה) ולדקה תביה לנו כי וגו'. ולעיל מיניה כתיב, (כ"ד) לטוב לנו כל הימים לחיתנו וגו' בחי' מחיה. (יב) צירוף חדש אדר, פי' שורקה עיין לעיל פרק צ' משנה ח' (ד"ה שי"ן) ששורק הוא בחי' חיה, אם כל חי. שי"ן שורקה מגזרת (ישעי' ה' ב') ויעטבו שורק וגו', ופרשי"י ז"ל הם זמורות היפות לנטיעה משאר זמורות ע"כ. והיא בחי' מחיה.

Three quickening: These are the three months of (2,6,12) Iyar, Elul and Adar. Its source is the verse, (Neh. 9:6)

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כז)

“And You quicken them all.” The permutation of the divine Name for the month of Iyar; it connects the concepts of - הלל - *Hallel* - Thanksgiving and - תהלה - *Tebilla* - Praise and - מחיה - *Mechaye* - Quickening or Giving Life, as we see from the verses in Nehemiah, “Your glorious name be blessed and exalted above all blessing and praise! You alone are the LORD. You have made the heavens, The heavens’ heavens with all their host, The earth and all that is on it, The seas and all that is in them. You quicken all of them.” Elul connects the concepts of - צדקה - *Tzedaka* - Charity and - לחיתנו - *L’Chayotenu* - Quickening or Giving Life, as we read in the verse, (Deu. 6:25) “And it will be our righteousness because,” while in the previous verse, (ibid. 24) “So that it might be well for us forever, and that He quicken us, as He has done to this day.” Adar connects the letter - ש - *Shin* - about which we read in first Mishna of the second chapter, - ש’ שורקת - *Shin* Hisses. There it was explained how the letter *Shin* and Eve, Mother of all Life are connected. In the permutation of this month the word - שורק - *Shorek* - also appears. But here it means something other than hissing. Here its source is the verse, (Isa 5:2) “Planted it with the - שורק - *Shorek* - Choicest Vine.” As Rashi (ibid.) explains, this refers to the best, most vigorous of the living branches.

49. שלשה ממתים: ושרשו (תהלים י"ז י"ד) ממתים ידך יהו"ה וגו'. ופי' כמו מתים מידך, היינו למות על ידי הקב"ה, ולא בדרך הטבע כגון על ידי חולי וזקנה. ת. לירוק חדש חשון, איתא (חגיגה י"ד: ד') נכנסו צפרדס ואלו הן בן עזאי ובן זומא וכו', בן זומא הליץ ונפגע ועליו הכתוב אומר (משלי כ"ה ע"ז) דבש מלאת אכל דרך פן תשבענו והקאתו וגו'. והכו דבש בחי' ממתים. י. לירוק חדש טבת, אולי גדלו יחדיו חסר בחי' ממתים ול"ע. יא. לירוק חדש שבט, שהתמורה בו רומז לרבי עקיבא בן יוסף, בחי' ממתים.

Three dying: These are the three months of (8,10,11) Cheshvan, Tevet and Sh'vat. Its source is the verse, (Psalm 17:14) “Dying at Your hand, O God,” referring to dying at God’s hand as opposed to what is apparently a natural death, through age or sickness. The permutation of the divine Name for the month of Cheshvan connects Honey and Death, as we read in the Talmud, (Hagiga 14b) ‘Four entered paradise, etc., ben Azai, ben Zoma, Elisha and R. Akiba. ben Zoma glanced and was wounded. About him the verse says, (Prov. 25:16) “Have you found honey? Eat only what you need, That you not have it in excess and vomit it.” This connects honey and death. I have not found the key to the permutation of the month of Tevet. The permutation of the divine Name for the month of Sh'vat refers to the verse connected to the substitution of R. Akiba and his martyrdom, as has appeared often in Sefer Yetzira, (Ch. III. preface to Mishna 1)

50. א"ל מלך נאמן: נעריקון אמ"ן. וכן איתא בגמ' (שבת קי"ט: ט) מאי אמן אמר רבי חנינא אל מלך נאמן, ע"כ. ופרש"י (שם) אל מלך נאמן - כך מעיד על צוראו, שהוא אל מלך נאמן, ע"כ. ועיין לעיל פרק א' בפתיחה למשנה ד' (ד"ה הנה בדרשת)

E”L the Faithful King: The Notariqon of the words - א"ל מלך נאמן - *E”L Melech Ne’eman* - spells - *Amen* - *Amen*. So we read in the Talmud, (Shabbat 119b) ‘What is Amen? R. Hanina says, *E”L Melech Ne’eman*.’ Rashi, (ibid.) adds, ‘*E”L Melech Ne’eman* - This is how he bears witness to his Creator, that He is *E”L* the Faithful King.’ See above, (Ch. I. preface to Mishna 4 cit. loc. In the teaching).

51. מושל בכלום: מושל על כולם לא כתיב, אלא מושל בכלום כמו עם כולם. היינו שמלך הקב"ה אפילו להמן הרשע האגני העמלקי ומושל על ידו וכו'. ומלרפו גם לשמו הקדוש. עיין לעיל פרק ב' בפתיחה למשנה א' (ד"ה כדאיתא).

Ruling with them all: The text does not say ‘Ruling over them all,’ rather ‘Ruling with them all.’ Because God connects even with Haman the Wicked, the Aggagite, the Amalekite to rule the world through him; combining His Holy Name with that of the wicked. See above, (Ch. II. preface to Mishna 1 cit. loc Tifferet)

52. ממצעון קדשו: (עיין פרק א' משנה י"א ד"ה מעון)

From His holy abode: See above, (Ch. I. Mishna 11, cit. loc Abode)

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כז)

Preface to Mishna 7

Generally, in Sefer Yetzira, the order of development is from the top downward. The book explains how the Simple Desire develops to become the Ten Sefirot from *Keter* - Crown to *Malkebut* - Sovereignty, the Twenty Two Letters, through Three Mothers, Seven Doubles and Twelve Simple Letters, etc. Here in this Mishna, however, the text explains how a person may imitate his Creator to become a creator himself. In one of his sermons, (Sermon for a Wedding) Nahmanides treats this Mishna at some length. He says, 'All of one's desire to establish posterity by having children must be guided by these thoughts. First, not to marry a woman without the proper rituals of *Chuppa* - Wedding Canopy, *Kiddushin* - Sanctification, and *Bracha* - Blessings. These are the three crucial rituals. A marriage cannot be performed without the blessings, as the sages stated, (Tract. Kallah 1:1) 'A bride without blessings is forbidden to her husband like a menstruant.' These three, the Wedding Canopy, Sanctification, and Blessings are the three that rest on seven, because there are Seven Blessings in the marriage ceremony. The seven rest upon twelve because there are Twelve Expressions of Joy in the final blessing, 'Blessed are You, Lord our God, the sovereign of the world, who created joy and celebration, bridegroom and bride, rejoicing, jubilation, pleasure and delight, love and brotherhood, peace and friendship. May there soon be heard, Lord our G-d, in the cities of Judea and in the streets of Jerusalem, the sound of joy and the sound of celebration, the voice of a bridegroom and the voice of a bride, the happy shouting of bridegrooms from their weddings and of young men from their feasts of song. Blessed are You, Lord, who makes the bridegroom and the bride rejoice together.' Each of them represents a particular measure of Creation, whereby a people entering upon marriage may have their knowledge wisely increased and an abundance of joy flow upon them. Whoever merits marrying a woman and fulfills these Commandments will live to succeed to children who busy themselves with the Torah, Mitzvoth and good deeds.'

פתחיה למשנה ז'

בדרך כלל בספר יצירה סידר השתלשלות היצירה מלמעלה למטה, ומסביר איך התפשטה הרגון הפשוט ממנו ית' והתכוון על ידו עשר ספירות מכתר למלכות, וכ"כ אותיות ע"י ג' אמות וז' כפולות וי"ג פשוטות וכו'. אמנם כאן במשנה מרמז איך יכול האדם להתדמות לעשות יצירה מלמעלה למעלה. ואיתא בדרשה לחתונה מהרמב"ן ז"ל, וז"ל, וכל החפץ להעמיד תולדות של קימא יש לו להתנהג בדרך זו, שלא ישא אשה חלא ע"י חופה וקדושין וברכה שהם ג' דברים, שהרי אי אפשר בלא ברכה, שהם אמרו בלא ברכה אסורה לבעלה כנדה, ושלא אלו על גבי אלו השבעה, שהברכות שבע הן, וז' ברכות על גבי י"ג לשונות של שמחה שיש בברכה אחרונה, והם אשר ברא ששון ושמחה וכו', שהם כלן מדות נצרות מחכימות לדעת הבריות המזדוגות ומשפיעות להם שמחה לשמח עצמם, ומי שזכה לישא אשה ולקיים מצות אלו, יקום ויזכה לבנים עוסקים בתורה ובמצוות וצמחים טובים, עכ"ל.

Mishna 7

One on top of three; Three on top of Seven; Seven on top of twelve, and each is fastened to the other.

משנה ז'

⁵³ אחד על גבי שלש, ⁵⁴ ושלוש על גבי שבעה, ⁵⁵ ושבעה על גבי שנים עשר, וכולן ⁵⁶ אדוקים זה בזה.

⁵³ אחד על גבי שלש: היא הרגון שיהיה לאדם רגון פשוט כלפי הקב"ה, בחי' אהב"ה, כדאיתא בזוה"ק (זוהר שמות קמו). וז"ל ואינון גו רזא דמהימנותא, וסלקין בארבע אהוון, ואינון אהוון דשמא קדישא תלי צהו, ועלאין ותתאין תליין צהו, ותושבתא דשיר השירים תלי צהו, ומאן איכו אהב"ה, ואינון רתיבא עלאה, ואינון חרותא ודקותא ושלימו דכלא, ע"כ. ורגונו הפשוט של האדם, זה שיש לו רגון טוב ואהבה שאינו תלוי בדר' להקב"ה היא שורש החפץ להעמיד תולדות כדברי הרמב"ן בראו צפיתחת המשנה. והיא חפץ אברהם אצונו שיהיה לו ית' נחת רוח בעולמו, שיתגדל ויתקדש שמייה רבה, בחי' חסדי אברהם אצונו ע"ה שכל שאיפתו ומגמתו היה רק לזה שיגלה הקב"ה מלכותו וכבודו על כל העולם כולו. כמו שפ"י לעיל בפרק א' משנה ו' (יחיד הוא).

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כה)

One on top of three: This refers to the simple desire a person may have for God, at the level of *Abava* - Love. As we read in the Zohar, (Vol. II 136a) 'These inside the mystery of faith exit as four letters, the four letters upon which the Sacred Name depends; upon which Heaven and Earth depends; upon which all the praises of the Song of Songs depend. What are they? They are - אהב"ה - AHV"H - Love. These [letters] are the Supernal Chariot; they are the joining, connectedness, cleaving and wholeness of everything.' A person's simple desire; that love and goodwill he has for God, independent of anything or any condition, is the source of his desire to establish posterity by giving birth to children, as Nahmanides states in the preface to this Mishna. This was the desire of Abraham that God have pleasure in His world, that his Great Name be magnified and glorified. This is the meaning of the expression - חסדי אברהם - *Chasdei Avraham* - Lovingkindnesses of Abraham, (after Mic. 7:20). Because all Abraham's ambition and purpose was directed to this one goal, that God's Kingdom be revealed throughout the entire world, as was explained above, (Ch. I. Mishna 6, cit. loc. He is)

54. שלש על גבי שבעה: העיקר הוא על ידי אהבתו שיתקדש שם שמים בשלשה מקומות בחלי וגלגל ולב במסירת נפשו וקפירתו לתוך האש כדלעיל משנה ד'. זה פי' הרמז"ן שלא ישא אשה חלף ע"י חופה וקדושין וזרכה שהם ג' דברים, ע"כ.

Three on top of seven: The chief manifestation of these is in love. In his desire that God's Name be sanctified in the three places mentioned above, (Mishna 4) in *Teli, Galgal & Lev*, through his self sacrifice, by throwing himself into the fire. This is what Nahmanides means when he writes, 'First, not to marry a woman without the proper rituals of *Chuppa* - Wedding Canopy, *Kiddushin* - Sanctification, and *Bracha* - Blessings.'

חופה שאמר הרמז"ן היא ענין ראשון כד"א (ישעיה ד' ה') כי על כל כבוד חפה וגו'. ופרש"י (שם) כי על כל כבוד - האמור להם תהא החופה שתחופף שכינתי עליהם ושצט חופתה יש כאן ענין ושני נוגה אש להבה חופה שכינה, ע"כ. והיא בחי' שמצואר צלעטיל קטן, מדובר לעיל במשנה ד', וז"ל בכל עת ורגע שהוא פנוי מן החורה וצפרט שהוא יושב בטל לצדו צהדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן יהיה מהרהר במאות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל וידמה בנפשו ויזייר במחשבתו כאלו אש גדול ונורא צוער לפניו עד לב השמים והוא בשביל קדושת הש"י שזכר את עצבו ומפיל א"ע להאש על קידוש הש"י, ע"כ. פי' מי שרוצה להיות אדוק צו ית' יהיה תמיד מוכן להפיל עלמו לחופת ז' היינו ענין ושני נוגה אש להבה חופה שכינה, כפרש"י אז חופף עליו חופת שכינתו ית' כל היום וכל הלילה.

a.) The *Chuppa* - Wedding Canopy which Nahmanides refers to is the principle hinted at in the verse, (Isa. 4:5) "For over all the glory will be a canopy." Rashi, (ibid.) notes, 'Over all the glory - that is told to them, there will be a canopy, that My *Shechinah* - Dwelling Presence will cover them. There are seven canopies mentioned here in the verse, 1.) cloud, 2.) smoke, 3.) light, 4.) fire, 5.) flame, 6.) canopy and 7.) *Shechinah*.' This corresponds to the first exhortation expressed in the *Tzetzl Koton* quoted above, (Mishna 4) 'All the time, at any moment when someone is not occupied with Torah, and especially if he is sitting alone in his room, doing nothing, or lying in bed unable to sleep, he should think about the Commandment, (Lev. 22:32) "That I be sanctified inside the Children of Israel, I am God who sanctifies you." He ought to imagine in his mind that there is a tremendous, searing hot flame in front of him, reaching all the way up into the heart of the heavens, and he, because of God's holiness, smashes his natural instinct [for survival] and immolates himself in the conflagration in order to sanctify the Name of God. God takes that thought and connects it with a deed. The result is that he is not sitting or lying idly about, but rather, actively fulfilling the Biblical Commandment.' What it means is that whoever wants to cleave unto God has to be ready at all times to throw himself into the Seven *Chuppas* mentioned in the verse above, into cloud, smoke, light, fire, flame, canopy and *Shechinah*, as Rashi explained. Only then does God's *Shechina* canopy cover him day and night.

קדושין שאמר הרמז"ן היא ענין שני והיא מה שמצואר צלעטיל קטן, מוסבר לעיל במשנה ד', וז"ל, בפסוק ראשון של ק"ש וזרכה ראשונה של שמונה עשרה ירהר כג"ל ועוד יכוין אם יענו אותו כל א"ה בכל עיניו קשים ויפשטו עורו מצטרו להכחיש ח"ו ביחודו יסבול כל היסורים ולא יודה להם ח"ו ויזייר בדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו כג"ל וצזכ ילא ידי חיוב ק"ש ותפלה כדון, ע"כ. פי' שיש בחי' כרי את מקדשת לך, לי לשמי, למען שמו בזהבה, ונקדשתי בתוך בני ישראל, שיפיל האדם את עמלו לתוך האש צעד שמו ית' בחי' כרי את מקדשת, לי לשמי ממם.

b.) The *Kiddushin* - Sanctification listed by Nahmanides is the second principle mentioned in the *Tzetzl Koton*, above, 'When reading the first verse of the *Sh'ma* and the first paragraph - blessing of the *Sh'mona Esrei* - 18 Blessings, a person should reflect, as above, [upon the Commandment, "That I be sanctified etc." that he immolates himself to sanctify the Name of God] and, in addition, he should have in mind that were all the nations of the world to torture him with the worst agonies imaginable, if they skinned him alive trying to force him to deny the Oneness of God, he would endure all the suffering and not profess their heresy, God forbid. He should depict the scene in his imagination, in his thoughts, as though they are actually torturing him that way, and thus he can fulfill his obligation to recite the *Sh'ma* and pray properly.' Before a man can say to a woman, - *Harei At*

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כב)

Mekudeshet Li - You Are Sanctified To Me, he must have said it in respect of God. - לי - *Li* - To Me, refers to the Sacred Name, (see Rashi, Ex. 25:2)

ברכה שאמר הרמב"ן היא ענין שלישי והיא מה שמבואר בצעטיל קטן, מוסבר לעיל במשנה ד', וז"ל, גם בשעת אכילה וזיווג יכיון כנ"ל וכשיתחיל להרגיש תענוג גשמי ילייר במחשבתו כנ"ל ותיכף ומיד יאמר צפיו ובלבבו שיותר הי' לו תענוג ושמחה בעשיית מ"ע של ונקדשתי באופן הנ"ל מהרגשת תענוג גשמי הזה שהוא מהלרעת משכא דחויא וכך יאמר וראיה לדבר שיותר הי' לו תענוג ושמחה בעשיית מ"ע של ונקדשתי באופן הנ"ל שאפילו היו חוטפין אותו ורואים באמצע אכילה וזיווג לעשות לו העינוים קשים הייתי משמח א"ע על קידוש הש"י יותר מתענוג גשמי הזה. ע"כ.

c.) The *Bracha* - Blessings listed by Nahmanides is the third principle mentioned in the *Tzetzl Koton* above, 'Also when eating and during coupling a person should have in mind the *Karvana* - Intention mentioned above. And as soon as he begins to feel physical pleasure he should imagine as above, [as though they are actually torturing him, flaying him alive] and say out loud and in his heart, "I would take greater pleasure and joy in the fulfillment of the Commandment to Sanctify the Name of God as a martyr; I would much rather be kidnapped by murderers in the middle of my eating this meal or this coupling, to be tortured mercilessly in order to sanctify God's Name, than be forced to endure this physical pleasure which draws on the leprotic contagion of the serpent." He should actually say these following words, "Proof of my earnestness that I would prefer to fulfill the Commandment "That I be sanctified inside the Children of Israel, etc.," through my martyrdom, rather than enjoy this physical pleasure, is that if I were dragged from this meal or this bed and tortured, as above, I would rejoice in that opportunity more than in this pleasure."

ואיתא בספר תולעת יעקב (סוד הנשואין) הכונם בלא ברכה בכלל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה שגזול אציו ואמו כדרשת הגמ' (ברכות ל"ה): כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזול להקדוש ברוך הוא וכנסת ישראל. ובכלל זה הבא על הפנויה ואף אם טבלה הרי הוא גזול השם ברוך הוא (זוהר ח"ג מד:). ושנינו (ריש מסכת כלה) בלא ברכה אסורה לבעלה כנדה, והטעם כי כמו שבזמן נדה אין האיש צביתו כי קצר המזג מהשתרע לקבל אשה ובעלה וריעה סוד נעלם, ואז אין ברכה שורה כי אין האדם שלם ואין מתיחדים כי אם בצרכה. ולזה כל עוד שאין הצרכות נמשכות מלמעלה הכלה אסורה. ודע כי הידיד נקרא "כלל", והכלה היא ה"א אחרונה, ובהתחבר לדיק עם לזק נקראת "כלה" והרי היא מותרת לבעלה, כי נמשכו אליה מי הצרכה העליונה, וכן למטה האשה אסורה לבעלה בלא ברכה לפי שהיא בדוגמא עליונה, עכ"ל.

In the book, *Tola'at Ya'akov (Sod Hanisu'in)* we read the following: Whoever in-gathers [his bride] without blessings is counted among those who take pleasure from this world without making the appropriate blessing; he is considered to be stealing from his father and mother, as we read in the Talmud, (Berachoth 35b) 'Whoever enjoys something of this world without making the blessing steals from God and *K'nesset Israel*. Included with this is someone who couples with an unmarried woman, even if she has already bathed herself in the Mikveh, he is stealing from God, (Zohar Vol. III. 44b) We learn, (Tract. Kallah) 'A bride without blessings is forbidden to her husband like a menstruant woman.' The reason is that just as during her period a man is not at home in his house, because the bed is too short to stretch out in, (after Isa. 28:20) to contain a woman, her husband and their love, the hidden mystery. At that time there is no blessing dwelling therein because the man is not whole; they only become one with the blessings. That's why so long as the blessings haven't been drawn down from above, the bride is forbidden. Note: The Beloved is called - כל - *Kol* - All. Now, when the - צדיק - *Tzadik* - Righteous connects with - צדק - *Tzedek* - Righteousness, [when the Sefirah of *Yesod* - Fundament joins *Tifferet* - Glory the letter - ה - *Heb* is added: Tr.] then she is referred to as - כלה - *Kallah* - Bride, and is permitted to her husband, since the water of the supernal - ברכה - *Breicha* - Pool is drawn to her from above. Similarly, below, a woman is forbidden to her husband without blessings because she is in the image of the supernal.

והשבע ברכות שהזכיר הרמב"ן הם השבעה שבמשנתנו. ושם בספר תולעת יעקב מפרש השבע ברכות על פי סוד. ברכה ראשונה בורה פרי הגפן. סוד היין המשמח אלהים ואנשים (שופטים ט"ו א'), והתעוררות השמחה הבאה אליו מלד הגבורה, והיין הוא עושה פרי ועץ החיים עושה פרי בהתעוררות זה וגפן זאת נוטלת הכל ועושה קציר כמו נטע, לפיכך ברכה ראשונה על היין. ברכה שניה שהכל ברא לכבודו סוד העמוד שעליו העולם עומד, ונקרא כל שהוא כלל הכל, והוא סוד הצורה תלוי בו, והוא מקבל השמן הבא אליו ממה שעליו, לעשות פירות בגפן הריא. וכבר ידעת כי השמן הטוב יורד מהמזח דרך חוט השדרה אל המעור, ומשם בארה שבע, וזה התעוררות הימין כי אין הפרי אלא משם, השמאל מעורר השמחה הימין גומר הפעולה, אחר כך נכלל הימין והשמאל זה זה, והוא סוד האדם צלמותו ולפיכך ברכה שלישית יולד האדם. איש יושב אובלים, מכריע ראשון, הצריח התיכון בחוף הקרשים מצריח מן הקצה אל הקצה, והוא האדם הגדול. ברכה רביעית אשר ילד את האדם צללמו סוד העמוד הימני יכין, המכין המן הבא מגבעת הלבונה, ושולחו אל הארץ החתונה, פני יהושע כפני לבנה (צ"ב עה). ברכה חמישית שוש תשים ותגל עקרה עקרת הצית רחל הקטנה עיקר הצית, בקצון צניה מארבע כנפות הארץ צמוד עמוד השמאלי צועז, אשר לו העוז והגבורה, ומתחבר עם העמוד הימני לקצן נפולים ולהכניסם בין צרכים סוד למודי ה', והטעם ששתי

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ב)

ערבות שזולגז אינם עושים פרי אצל קבוצת הצנים הוא הפרי שלהם, ואין מי שיעורר קבוצת הצנים אל האם כי אם הנביאים. ברכה ששית שמח תשמח רעים אהובים מקום הריעות והשמחה והאחבה הוא יסודו של עולם, ולמי כל חמדת ישראל, ולדי"ק ולדי"ק שני רעים אהובים, זה דודי וזה רעי, ואינם נפרדים זה מזה, שני עפרים תאומי לבי הרועים צששנים (ש"ש ד' ה'). ברכה שביעית היא המעמדת הכל וממנה מתצרכים כל המאורות, והיא כלל עשרה מאמרות, ע"כ.

The Seven Blessings mentioned by Nahmanides are the seven mentioned in our Mishna. In the book, *Tola'at Ya'akov* (*Sod Hamisu'in*) the seven blessings are explained according to the mysteries of the kabbalah.

- The first blessing: Blessed are You, Lord our G-d, Sovereign of the world, Creator of the fruit of the vine. This is the mystery of "Wine, which cheers God and men," (Judg. 9:13) and the awakening of joy that comes to him from the side of *Gevurah* - Might. The wine begets fruit, and the Tree of Life also begets fruit with this awakening. The vine takes it all and makes a harvest like a planting, [*Malkhut* - Sovereignty]. Therefore the first blessing is that over wine.
- The second blessing: Blessed are You, Lord our G-d, Sovereign of the world, who created all for His glory. This is the secret of the pillar supporting the entire world. It is called - כל - *Kol* - All because it is what contains everything. This is the secret of the covenant upon which the secret of all [intimate] connections depend. It receives the oil coming from what is above in order to impregnate the vine. You already know that the good oil, (after Psalm 133:2) flows down from the brain through the spinal cord to the penis, and from there unto the Well of Seven [*Be'er Sheba*]. This is the awakening of the right hand side, because fruit can only come from that side. The left side arouses the joy while the right side finishes the act. After that, right and left are included within one another. [*Yesod* - Fundament] This is the mystery of a person in a state of wholeness, which is why the third blessing is:
- The third blessing: Blessed are You, Lord our G-d, Sovereign of the world, Former of man. It refers to the man who dwells in the tent, (after Gen. 25:27) [Jacob] the first arbiter, the middle bar which shoots through the middle of the boards from one end to the other, (after Ex. 36:33) referring to the Great Man, [*Tifferet* - Glory].
- The fourth blessing: Blessed are You, Lord our G-d, Sovereign of the world, who created man in His image, in the pattern of His own likeness, and provided for the perpetuation of his kind. Blessed are You, Lord, Former of man. This is the secret of the right hand column, also called - יכין - *Yachin*, (after I. Kings 7:21) which - מכין - *Meichin* - Prepares manna that comes from the - גבעת הלבונה - *Givat Halevona* - Mounds of Whiteness, (after Cant. 4:6) and sends it to the Earth below. The face of Joshua is like the face of the moon, (Bab. Talmud, Bava Batra 75a) [*Netzach* - Eternity]
- The fifth blessing: Let the barren city be jubilantly happy and joyful at her joyous gathering of her children. Blessed are You, Lord, who makes Zion rejoice with her children. The - עקרת - *Akeret* - Barren refers to our Mother Rachel who is known as 'the barren of the house', (Psalm 113:9) Rachel the Small (after Gen. 29:16) the - עקרת - *Akeret* - Barren who turns out to be the - עיקר - *Ikar* - Chief, with the joyous gathering of her children from the four corners of the world, in the mystery of the left hand column called - בועז - *Boaz*, to whom - עוז - *Oz* - Boldness and *Gevurah* - Might belong. It joins with the right hand column to gather the scattered and to return them to the place between the knees, in the mystery of, (Isa. 54:13) "All your sons will be taught of the Lord." This is the reason the two twigs of willow in the *Lulan* do not bear fruit. Because the in-gathering of children is their true fruit, and there is no one to arouse the in-gathering of children to the mother but the prophets, [*Hod* - Beauty].
- The sixth blessing: Let the loving couple be very happy, just as You made Your creation happy in the Garden of Eden, so long ago. Blessed are You, Lord, who makes the bridegroom and the bride happy. [Gan Eden] The place of intimacy, rejoicing and amity of the loving couple is the secret, the foundation of the world. To whom belong all the desires of Israel? - צדיק - *Tzadik* - Righteous with - צדק - *Tzedek* - Righteousness are two friends, lovers, this is my friend and this is my lover, (after Cant. 8:16) who can never be separated from one another. (Cant. 4:5) "Two fawns, like twin gazelles that graze among the lilies."
- The seventh blessing: this blessing preserves everything, and from it all the lights receive their blessings. It contains all Ten Sayings, [*Keter* - Crown].

55. שבעה על גבי שנים עשר: אשר ברא ששון, ושמחה, חתן, וכלה, גילה, רנה, דינה, וחדוה, אהבה, ואחבה, שלום, ורעות. הנה י"ב לשונות של שמחה.

Seven on top of twelve: These are joy and celebration, bridegroom and bride, rejoicing, jubilation, pleasure and delight, love and brotherhood, peace and friendship.

56. אדוקים: כתיב (דברים כ"ח כ"א) ידבק יהו"ה בך וגו'. ותרגום יונתן, ידבק - יאדיק ע"כ.

(א)

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

Fastened: It is written, (Deut 28:21) "The LORD will make cling to you." which the Targum (attr. Yonatan) translates as - יאדיק -.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ל"ב)

Preface to Mishna 8

After Abraham had sanctified himself as far as his hand could reach; after purifying his thoughts and ideas of any thoughts of idolatry, adultery and bloodshed, after throwing himself into the flames in thought, word and deed, he brought down to the world the soul of Rabbi Akiba b. Joseph from the upper world. Abraham through his acts of selflessness and worship succeeded in making a place for the fulfillment of the Commandment, "That I be sanctified inside the Children of Israel, etc.," through imagined and visualized martyrdom, as it is taught in the *Tzetzl Koton* in the book, *Noam Elimelech*.

פתיחה למשנה ח'

אחר שקדש אברהם אבינו את עלמו עד מקום שידו מגעת, וטבר מחשבותיו ורעיונותיו ממחשבת ע"ז וג"ע וש"ד, והפיל את עלמו לתוך כבשן האש במחשבה דיבור ומעשה ממש, הוריד נשמת רבי עקיבא בן יוסף מעולם העליון ופעל ועשה מקום לקיום מצות עשה של ונקדשתי וכו' על ידי הרכור ודמיון כמו שדרש בעל נועם אלימלך.

Mishna 8

Because Abraham foresaw and gazed and looked and studied and understood and carved and hewed and combined and fashioned and succeeded, the Master of All revealed Himself to him, settled him in His bosom, kissed him on his head, called him His beloved and placed him in His Name, and forged a covenant with him and his offspring forever, as it is written, (Gen 15:6) "And he had faith in the Lord, and it was put to his account as righteousness." He forged a covenant with him between the ten toes of his feet, this is the covenant of the circumcision. He forged a covenant with him between the ten fingers of his hands, this is the covenant of the tongue. He tied twenty two letters to his tongue, and the Omnipresent revealed His secret to him. He drew them in water, kindled them in fire, thundered them in breath, seared them in sevens and guided them in twelves.

משנה ח'

⁵⁷ וכיון שצפה אברהם אבינו ע"ה והביט וראה וחקר והבין וחקק וחצב וצרף ויצר ⁵⁸ ועלתה בידו, נגלה אליו ארון הכל הושיבו בחיקו ונשקו בראשו קראו אוהבו ושמו בשמו וכתת לו ברית לו ולזרעו עד עולם שנאמר והאמין בה' ויחשבה לו צדקה. כרת לו ברית בין עשר אצבעות רגליו והוא ברית מילה, כרת לו ברית בין עשר אצבעות ידיו והוא ברית לשון. קשר עשרים ושתים אותיות בלשונו, ⁵⁹ והמקום גילה לו סודו. ⁶⁰ משכם במים ⁶¹ דלקם באש ⁶² רעשם ברוח ⁶³ בערם בשבעה ⁶⁴ נהגם בי"ב מזלות. ⁶⁵

⁵⁷ וכיון שצפה אברהם אבינו: יש כאן תשעה לשונות עד שעלתה בידו והיא העשירי היינו צחי' מלכות שמשם נשמת גרים, עיין לעיל פרק ג' בפתיחה למשנה ח'

Because Abraham foresaw: This sentence contains nine expressions of action until Abraham succeeded. Success is the tenth expression of action, the level of *Malkhut* - Sovereignty whence flow the souls of the converts. See above, (Ch. III. preface to Mishna 1)

⁵⁸ ועלתה בידו: היא הנפש אשר עשו בחרן כמו שפירשנו לעיל בפתיחה לפרק ג' משנה ח', היא נפש רבי עקיבא בן יוסף.

And succeeded: This refers to "The soul they made in Haran," as was explained above, (Ch. III. preface to Mishna 1) referring to the soul of R. Akiba b. Joseph.

⁵⁹ והמקום גילה לו סודו: המקום דייקא גילה סוד, פי' שכרת לו ברית בין עשר אצבעות ידיו והוא ברית לשון, וקשר עשרים ושתים אותיות בלשונו, כן כרת לו ברית המעור וקשר לו עשר ספירות שם במקום הצרית, צחי' מצשרי אחזה אליו"ה. כדאיתא בזוה"ק (חלק א' ל"ד.) פתח חידך ואמר, (אויב י"ט כ"ו) ומצשרי אחזה אליו"ה, מאי ומצשרי, ומעלמי מצעי ליה, אלף מצשרי ממש, ומאי הוא, דכתיב (ירמיה י"א ע"ו) ובשר קדש יעברו מעליך, וכתיב (בראשית י"ז י"ג) והיתה בריתי בצערכם, דתניא בכל זמנא דאתרשים בר נש צהאי רשימא קדישא דהאי את, מניח חמי לקצ"ה, מניח ממש, ונשמחא קדישא אחאידית ציה, ע"כ.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ג)

The Omnipresent revealed His secret: The word for Omnipresent is - מקום - *Makom* - Place; the Place revealed its secret, because he forged a covenant between the ten fingers of his hands, and tied 22 letter to his tongue. He forged a covenant of circumcision with him and tied the 10 Sephiroth to that place of circumcision, at the level of the verse, (Job 19:26) "And from my own flesh I will see God." As we read in the Zohar, (Vol. I. 94a) "The other opened and said, 'From my own flesh I will see God.' What does it mean by, 'My own flesh,' it should have rather said, 'From my own self.' Flesh means actual flesh. What is it?" It is as the prophet (Jer. 11:15) says, "And they will pass the holy flesh from over you." And it is written, (Gen. 17:13) "And My covenant shall be in your flesh." For we have learned that whenever a man is marked with that holy sign of circumcision, he can see God from it; from the actual circumcision. And his holy soul unites in it.

60. משכם: היא לשון המשכת הרלון כדאיתא במכילתא (צא ה') משכו וקחו וגוי', אמר להם משכו ידיכם מע"ז והדצקו צמלות, ע"כ. וכן משוך עבדך אל רלונך, והיא ענין המים כמו שיסודו צנוסח תפלת גשם לשמיני עזרת, זכור אב נמשך אחריך כמים, ע"כ.

Drew them: This is an expression of drawing the desire, as we read in the Mechilta, (*Bo*, 5) 'It is written, (Ex. 12:21) "Draw and take you a lamb." He said to them, 'Draw your hands back from idolatry and cleave to the Commandments.' And similarly, from the *Yedid Nefesh* song, 'Draw Your servant to Your will.' Drawing is associated with water, as we read in the liturgy of the Prayer for Rain, recited on Shemini Atzeret, 'Remember the father who was drawn after You like water.'

61. דלקם: היא לשון רדיפות אחרי הרלון כד"א (בראשית ל"א ל"ו) מה חטאתי כי דלקת אחרי וגוי', והיא גם ענין דלקת האש.

Kindled: This can be an expression of chasing after the will of God, as it is written, (Gen. 31:36) "What is my sin that you - דלקת - *Dalakta* - Chased after me?" But it is also an expression of kindling with fire.

62. רעשם: היא לשון רעידת כל יסודות תבל על ידי קול הוי"ה היוצא מן הרוח כד"א (מלכים א' י"ט י"א) ורוח גדולה וחזק מפרק הרים ומשבר סלעים לפני יהו"ה לא צרוח יהו"ה ואחר הרוח רעש לא צרעש יהו"ה וגוי'.

Thundered: This is the rattling of all the foundations of the world, at the sound of the voice of God, coming from the *Ruach* - Breath, as it is written, (I. Kings 19:11) "A great and strong wind was rending the mountains and breaking in pieces the rocks before the LORD; but the LORD was not in the wind. And after the wind an earthquake, but the LORD was not in the - רעש - *Ra'ash* - Earthquake."

63. בערם: לשון הדלקה והנחתה, ולאו דווקא לשון סילוק והשמדה כד"א (שמות ג' ז') וירא והנה הסנה בער באש והסנה איננו אכל וגוי'. והגר"א מניח וגורם שערם.

Seared them: - בער - *Ba'er* is usually means igniting and burning. Not necessarily an expression of complete consumption, for we read, (Ex. 3:2) "And he saw that the thorn-bush - בער - *Ba'er* - Burning in fire, but the thorn-bush was not consumed." The Gaon of Vilna emends the text to read, - שערם - *Sba'aram* - Valued Them.

64. נהגם: לשון הדרכה כד"א (בראשית ל"א ל"ח) וינהג את כל מקנהו וכי' לבוא אל יצחק אביו וגוי'. ותרגומו דבר.

Guided them: An expression of leading, as it is written, (Gen 31:18) "And he led all his flock, etc. to come to his father, Isaac." The Aramiac targum reads it - דבר - *D'var* - To Drive.

65. הנה משכ"ם דלק"ם רעש"ם צער"ם נהג"ם הם נוטריקון מדרב"ן, ואולי אפשר שהוא רמז לשלשלת הקבלה זו נמסר ספר היצירה ליורדי המרכבה מידי רבן יוחנן בן זכאי לרבן גמליאל ומידו ליד רבן שמעון בן.

The words - משך - Drew, - דלק - Kindled, - רעש - Thundered, - בער - Seared and - נהג - Guided, spells the *Notarigon* - *Midraban*. Perhaps it alludes to the chain whereby the Sefer Yetzira was handed down to us, through those who 'Went Down' into the mysteries of the *Merkava* - Chariot, - מדרבן - *Midraban* Yochanan ben Zakai, to Raban Gamliel, to Raban Shimon ben Gamliel, his son.

(לד)

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

End the Sixth Chapter

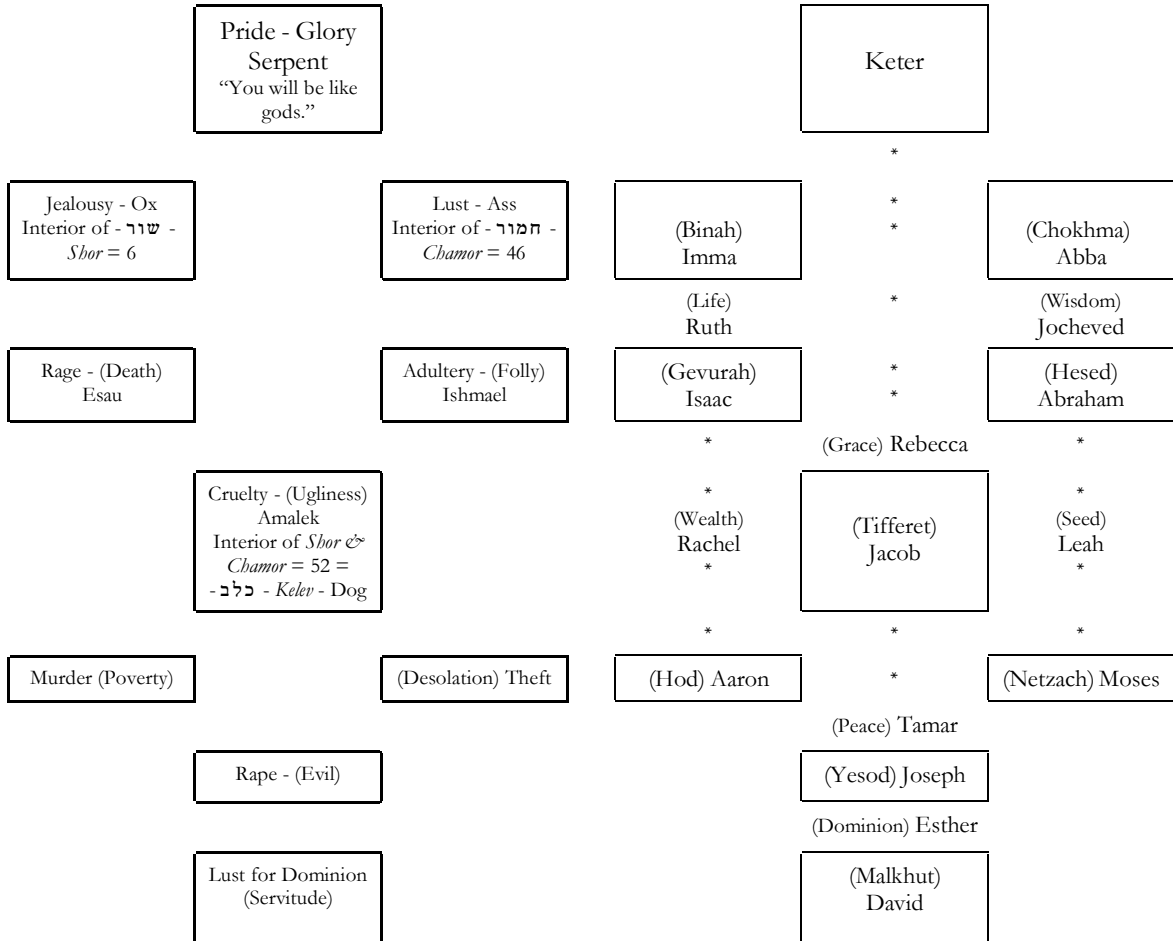
תם פרק ששי

End the Sefer Yetzira

תם ונשלם ספר יצירה

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

Comparative Sephirot

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ז)

Afterword

Sefer Yetzira in its entirety is attributed to Abraham the Patriarch. and comes, handed on to us, by tradition at the hand of our sages, of blessed memory, and especially that of R Akiba and his school. When they looked back at the selling of Joseph by his brothers, (Psalm 48:6-7) "They saw it, then they were amazed; They were terrified, they fled in alarm. Trembling seized them," as has been explained above in numerous places, and quoted from the Zohar, (Vol. I. 206a). It has been handed down to us through their selflessness, and demands no less than our selflessness, as has been explained in detail in the book, *Noam Elimelech*, that from each of us martyrdom is asked, in order to sanctify the Name of heaven. It is what sustains the world, as has been explained throughout chapter 6; it comes as a corollary of God's *Tzimtum* - Constriction of Self in order to sustain the world, which is His desire and pleasure. So do we accept upon ourselves all that pain as our pleasure, to provide a fragrant fire-offering to God, with hunger and thirst. The agonies are our *Omeg* - Pleasure in contrast to the *Nega* - Plague, as has been explained above.

אחרית דבר

ספר יצירה כולו מיוחס לאברהם אבינו, וזא לנו בקבלה ומסורה על ידי חכמינו זכרונם לברכה וצפרט על ידי רבי עקיבא ותלמידיו המה ראו כן תמהו ונבלו נחפזו רעדה אחזתם, על מכירת יוסף כמו דאיתא בזוה"ק (חלק א' ר"ו). מוסבר לעיל צספר צכמה מקומות. והגיענו צמסירת נפשם ודורשת מסירת נפשנו כמו שמצואר צפרטיות צספר נועם אלימלך שמכל אחד ואחד נתצט מיתה לקדש שם שמים, והיא קיומו של עולם כמו שציארנו צפרק ו'. שצא זה לעומת זה, שכצכול הוא מתלמאם לקיים את העולם והיא רלנו לריח נחות, כן אנחנו מקבלים עלינו כל הני עינויים להיותנו ריח נחות אשה ליהו"ה צתאוה ולמאון, והענויים הם הם תעונג לנפשנו היף הנגע כמו שפרשנו לעיל.

However, we read in the Talmud, (Shabbat 89b) R. Shmuel b Nachmani says in the name of R. Yonatan, what is the meaning of the verse, (Isa. 63:16) "For You are our Father, though Abraham does not know us And Israel does not recognize us. You, O God, are our Father, Our Redeemer from of old is Your name." In the future God will say to Abraham, 'Your children have sinned against Me,' and Abraham will reply to God, 'Let their sins be expunged through sanctification of Your Name.' God will say, 'I will go and tell it to Jacob who had much pain in raising children, perhaps he will pray I have mercy upon them.' God will say to Jacob, 'Your children have sinned,' and Jacob will reply, "Let their sins be expunged through sanctification of Your Name.' God will say, 'There is no wisdom to be learned from the aged nor any advice to be had from the young.' Then God will say to Isaac, 'Your children have sinned against Me.' Isaac will answer, 'My children and not Your children? So, when they answered, 'We will do and we will listen,' at Mount Sinai, You were happy to call them, (Ex 4:22) 'My child, My firstborn, Israel,' and now they are suddenly my children, not Yours? And anyway, how much could they possibly have sinned? How long does a person live, seventy years? Well then, deduct the first twenty years off the sum, they do not count, and no one is punished for sins committed before the age of twenty. That leaves fifty years. Deduct half a lifetime for those are the nights, that leaves twenty five years. Deduct twelve and a half years a person spends in prayer, with eating and tending to their toilet, that leaves twelve and half years. Now, if You are willing to tolerate them, well and good, but if not, I will split responsibility with You, I will carry half if You carry half. And if you tell me to carry all twelve and a half years, behold, I have already offered my soul on the altar before You.' At that moment the Jewish People begin to praise Isaac, saying 'You are our father.' Isaac interrupts them, saying, 'Before starting to praise me, why don't you give thanks to the Holy Blessed One,' And Isaac shows them God before their eyes. Immediately they raise their eyes upon high and begin, "You, O God, are our Father, Our Redeemer

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ז)

from of old, is Your name.”

אמנם איתא (שבת פ"ט:) אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מאי דכתיב (ישעיה ס"ג ט"ז) כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו וישראל לא יכירנו אתה ה' אבינו גואלנו מעולם שמך וגוי. לעתיד לבא יאמר לו הקדוש ברוך הוא לאברהם בניך חטאו לי אמר לפניו רבונו של עולם ימחו על קדושת שמך. אמר אימר ליה ליעקב דבוב ליה זער גידול בניס אפשר דבעי רחמי עליהו אמר ליה בניך חטאו אמר לפניו רבונו של עולם ימחו על קדושת שמך. אמר לא בסבי טעמא ולא דדרדקי ענה. אמר לו ליחזק בניך חטאו לי אמר לפניו רבונו של עולם בני ולא בניך צשעה שהקדימו לפניך נעשה לנשמע קראת להם בני בכורי עכשיו בני ולא בניך, ועוד כמה חטאו כמה שנותיו של אדם שבעים שנה דל עשרין דלא ענשת עליהו פשו לכו חמשין, דל עשרין וחמשה דלילותא פשו לכו עשרין וחמשה, דל תרתי סרי ופלגא דללווי ומיכל ודצית הכסא פשו לכו תרתי סרי ופלגא, אם אתה סובל את כולם מוטב ואם לאו פלגא עלי ופלגא עליך, ואם תמלא לומר כולם עלי הא קריבית נפשי קמך, פתחו ואמרו אתה אבינו אמר להם יחזק עד שאתם מקלסין לי קלסו להקדוש ברוך הוא ומחוי לכו יחזק הקדוש ברוך הוא בעינייהו מיד נשאו עיניהם למרום ואומרים אתה אלהי"ם אבינו גואלנו מעולם שמך, ע"כ.

We read in the Midrash, (Gen Rab. 63:2) “It is written, (Prov. 17:6) “Grandchildren are the crown of old men, And the glory of sons is their fathers.” Patriarchs are an adornment to their children, while children are an adornment to their ancestors. Patriarchs are an adornment to their children, as was quoted above, “The glory of sons is their fathers,” while offspring crown the ancestors, as was quoted above, “Grandchildren are the crown of old men.” R. Yishmael b. R. Yitzchok said, ‘Abraham was only saved from the fiery furnace [into which he was thrown by Nimrod at Ur of the Chaldeans] in the merit of Jacob. A parable: A man came before the Sultan for judgment and was sentenced to death by fire. The Sultan saw, with the aid of his Astrology, that the man would bear a daughter who was destined to marry a king. He said, “This man is worthy of being saved in the merit of the daughter he will bear in the future, who will marry a king.” So it was with Abraham who was sentenced by Nimrod to be burned to death. God saw that he would give rise to Jacob, and said, “It is worth saving Abraham in the merit of Jacob.” This is the meaning of the verse, (Isa. 29:22) “Therefore, thus says God to the House of Jacob who redeemed Abraham.” Jacob redeemed Abraham. Another opinion: “Grandchildren are the crown of old men,” (gen 25:19) And these are the descendents of Isaac son of Abraham, Abraham bore Isaac.”

איתא בצראשית רבה (ס"ג פסקה ב') כתיב (משלי י"ז ו') עטרת זקנים בני צנים וגוי. האצות עטרה לצנים והצנים עטרת לאצות האצות עטרה לצנים שנאמר ותפארת צנים אצותם הצנים עטרה לאצות דכתיב עטרת זקנים בני צנים רבי שמואל בר רב יחזק אמר אברהם לא ניגל מכבשן האש אלא בזכות של יעקב משל לאחד שהיה לו דין לפני השלטון וילא דינו מלפני השלטון לשרף ולפה אותו השלטון באסטרוולוגיאה שלו שהוא עתיד להוליד צת והיא נשאת למלך אמר כדאי הוא להנלל בצכות צתו שהוא עתיד להוליד והיא נשאת למלך כך אברהם ילא דינו מלפני נמרוד לשרף ולפה הקצ"ה שיעקב עתיד לעמוד ממנו אמר כדאי הוא אברהם להנלל בצכותו של יעקב בה"ד (ישעיה כ"ט כ"ב) לכן כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם וגוי, יעקב פדה את אברהם דבר אחר עטרת זקנים בני צנים ואלה תולדות יחזק בן אברהם, ע"כ.

Abraham was the first to throw himself into a furnace in order to sanctify the Name of the Holy Blessed One. It is therefore very troubling to learn that his self sacrifice was not even considered meritorious. That, to the contrary, it was considered a self inflicted woe and sinful. In the book, *Prashat D'rachim* (R. Yehuda Rosannes 1657-1727) in the first teaching, we read the following. “Whoever wants to prove whether Israel had moved beyond the jurisdiction of Noahide law completely or not has only to examine the events surrounding Abraham’s rescue from Ur of the Chaldeans. For, as the Noahide law stands, man is not commanded to sanctify the Name of God, as is taught in the Talmud. We have been taught that wherever the law says it is preferable to transgress the law rather than die upholding it, whoever chooses to die a martyr rather than transgress is

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ח)

considered a self-mutilator and transgresses the prohibition against shedding blood. (Maimonides - *Yesoday Hatorah* 5:4) now, if Baraham had been rescued in his own merit we would be forced to conclude that he was no longer bound by Noahide law at all, and that is why he offered himself up for martyrdom for the sanctification of God's Name as would any Jew in similar circumstances, who is commanded to die for the sanctification of the Name. Therefore God rescued him as He saves all the righteous who offer themselves as martyrs, as he did to Hanania, Mishael and Azaria (Dan. Ch. III). If, on the other hand, Abraham was only rescued in the merit of Jacob, as we read in the Midrash, 'R. Yishmael b. R. Yitzchok said, 'Abraham was only saved from the fiery furnace in the merit of Jacob, as it written, (Isa. 29:22) "Therefore, thus says God to the House of Jacob who redeemed Abraham." Jacob redeemed Abraham.' We are forced to conclude that Israel had not properly left the jurisdiction of Noahide law. So, Abraham broke the law in choosing martyrdom rather than denying God, and that is why he was not rescued in his own merit.'

אברהם אבינו ע"ה היה הראשון שהפיל את עצמו לתוך כבשן האש על קדושת שמו יתברך. ומאוד קשה להבין למה לא נחשב לו לזכות מה שמסר נפשו ואדרבה נחשב לו לחוב וזדון. בספר פרשת דרכים - דרוש ראשון, מפרש הענין, וז"ל, והנה המצחן לידע אם ילאו ישראל מכלל בני נח לגמרי או לא הוא הולדתו של אברהם אבינו מאור כשדים, שהרי בני נח אינם מזהרים על קדוש ה' וכדאיתא בגמרא, וקיי"ל דכל מי שנאמר בו יעבור ואל יהרג אם נהרג הרי זה חובל בעצמו ועובר על מה שכתוב ואל תמאסו וגו' (עין רמב"ם פ"ה מהלכות יסודי התורה הלכה ד'), ואם אברהם אבינו ניולד בשביל זכותו על כרחין לומר דיאלו מכלל בני נח לגמרי אפילו להקל ומשום הכי מסר עצמו על קדושת ה' כדין ישראל שמוזהר על קדושת ה', וה' הילכו כדרך שמליל לכל הדיקים המוסרים עצמן על קדושת ה' וכמו שעשה לחניניה מישאל ועזריה. אך אם נאמר שלא ניולד אברהם בשבילו כי אם בשביל יעקב, וכדאיתא בצ"ר (ס"ג ז') ר' שמואל בר רב יוחנן אמר, אברהם לא ניולד מכבשן האש אלא בזכותו של יעקב וכי"ד לכן כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אברהם, יעקב פדה את אברהם וגו'. לפי זה על כרחין לומר שלא ילאו מכלל בני נח לגמרי כי אם להחמיר, וא"כ אברהם עשה שלא כדין צמה שמסר עצמו לכבשן האש דהא בני נח אינן מצויין על קדוש ה', משום הכי לא ניולד בשבילו אלא בשביל יעקב, ע"כ, עיי"ש.

If, as becomes clear from the Midrash, Abraham was not commanded to martyr himself for sanctification of the Name of God; if after offering himself to be cast into the blast furnace he is considered someone who inflicted wounds upon himself, the entire story becomes incomprehensible. The Midrash has other aspects requiring exegesis, as was noted by the author of the book, *M'galeh Amuqoth* (R. Natan Nota Shapiro 1585-1633) in the first chapter of *Toldoth*. Why, he asks, does the Midrash give the parable of the king using astrological divination to discern that Abraham would give birth to a daughter who would marry a king etc. Why not say that he saw a son being born who would marry a princess. And then it might have been possible to interpret the whole Midrash as a reference to the future relationship between Israel and the Torah, sometimes known as God's daughter, as we read in the Midrash, (Ex. Rab. 23:1) why choose the parable of the daughter who marries a king, without explaining who the king is? Contextually the parable seems to suggest that God Himself is the king in the story, yet we never find the analogy of Jacob being the wife, so to speak, of God, in rabbinic literature. If we try explaining the Midrash as playing on the phrase, 'House of Jacob' in the verse quoted above, "Therefore, thus says God to the House of Jacob who redeemed Abraham," about which we read in the Mechiltah (*Ba'Chodesh* 2) It is written, (Ex. 19:3) "Thus shall you say to the house of Jacob, and tell the children of Israel," 'House of Jacob' refers to the women, 'Children of Israel' to the men. So, one might say that the daughter who marries the king is the 'House of Jacob' wedded to the Torah. But such a reading ignores the original discussion of how Jacob rescued Abraham.

עכ"פ היואל לנו מדברי המדרש שאברהם אבינו לא היה מצווה על קידוש השם וחבל בעצמו כשנשלח לתוך הכבשן, וכל הענין חסר ביאור. וגם דברי המדרש סתומים כמו שהעיר בעל מגלה עמוקות צפ' תולדות (ד"ה אברהם הוליד את יצחק),

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(ל"ט)

למה המשיל משל שזפה השלטון באסטרולוגיאה שלו שהוא עתיד להוליד את והיא נשאת למלך וכו', ולא זפה וראה שעתיד להוליד בן שישא את המלך שהיה אפשר להסביר המשל על נישואי ישראל עם התורה הנקראת אתו של הקצ"ה כדאיתא במדרש (שמות רבה ל"ג א'). ונקט משל שיוולד לו את והיא נשאת למלך, ולא נתפרש לן על מי ומה מדובר דהא בפשטות המלך הוא הקצ"ה בעלמו, ולא מלאינן שיהא יעקב נקרא אשתו של הקצ"ה. ואם נאמר שהנביא הדגיש את יעקב אשר פדה את הצרכים, ואיתא במכילתא (בחדש פרשה ב') כה תאמר לבית יעקב אלו הנשים, והיינו אתו שגשאת למלך, אי"כ לא מדובר על יעקב אצונו כלל שפדה את הצרכים, וי"ע.

We read in the Talmud, (Berachoth 61b) Our Rabbis taught: Once the wicked Government issued a decree forbidding Jews to study and practise the Torah. Pappus b. Judah came and found R. Akiba gathering the public into assemblies and busying himself with Torah. He asked, "Akiba, are you not afraid of the Government?"

He replied, "I will give you a parable. A fox was once walking alongside of a river when it observed schools of fish swimming frantically from place to place. "What are you fleeing?" asked the fox. "We're fleeing the nets cast for us by men," they replied: "Would you like to come up onto dry land so that you and I live together, the way my ancestors lived side by side with your ancestors?" fox asked. "Are you the one that they call the cleverest of animals?" they retorted. "You are not clever but foolish. If we are afraid to death while in our life sustaining element, how much more have we to fear where death is certain!"

"So it is with us," continued R. Akiba. "If while sitting and studying Torah, about which it is written, "It is your life and the length of your days," we are in such danger, were we to abandon Torah how much worse off must we be!"

It is related that soon afterwards R. Akiba was arrested and thrown into prison, and Pappus b. Judah was also arrested and imprisoned next to him. Akiba said to him, "Pappus, what brought you here?" He replied, "Happy are you, R. Akiba, who was seized for dealing in Torah. Woe is Pappus who was seized over mundane things!"

When R. Akiba was taken out for execution, it was the hour for the recital of the *Shema*. While they combed his flesh with iron combs, he was taking upon himself the yoke of the Kingdom of Heaven. His disciples asked him, "Our teacher, even this far?" R. Akiba replied, "All my days I have been at pains to fulfil the command to, Love your God with all your heart, and 'with all your soul' etc. Even if God demands the soul. "When will I have the opportunity to fulfill this command?" I asked myself. And now, that I have the opportunity, shouldn't fulfil it?" He meditated upon the word *Echad* - One, until he expired. An echo went forth from Heaven, saying, "Happy are you, Akiba, your soul departed with the word *Echad* - One!"

איתא (ברכות ס"א:): תנו רבנן פעם אחת גזרה מלכות הרשעה שלא יעסקו ישראל בתורה בא פפוס בן יהודה ומלאו לרבי עקיבא שהיה מקהיל קהלות צרכים ועוסק בתורה אמר ליה עקיבא אי אתה מתירא מפני מלכות אמר לו אמשול לך משל למה הדבר דומה לשועל שהיה מהלך על גב הנהר וראה דגים שהיו מתקצלים ממקום למקום אמר להם מפני מה אתם צורחים אמרו לו מפני רשתות שמציאין עלינו בני אדם אמר להם רזונכם שתעלו ליבשה וגדור אני ואתם כשם שדרו אצותי עם אצותיכם אמרו לו אתה הוא שאומרים עליך פקה שבחיות לא פקה אתה אלא טפש אתה ומה במקום חיותנו אנו מתיראין במקום מיתתנו על אחת כמה וכמה אף אנחנו עכשיו שאנו יושבים ועוסקים בתורה שכתוב בה כי הוא חייך ואורך ימך כך אם אנו הולכים ומצטלים ממנה על אחת כמה וכמה אמרו לא היו ימים מועטים עד שתפסוהו לרבי עקיבא וחצוהו בצית האסורים ותפסו לפפוס בן יהודה וחצוהו אצלו אמר לו פפוס מי הביאך לכאן אמר ליה אשריך רבי עקיבא שנתפסת על דברי תורה אוי לו לפפוס שנתפס על דברים צטלים צשעה שהוליא את רבי עקיבא להריגה זמן קריאת שמע היה והיו סורקים את צשרו במסרקות של צרזל והיה מקבל עליו עול מלכות שמים אמרו לו תלמידיו רבינו עד כאן אמר להם כל ימי הייתי מאטער על פסוק זה בכל נפשך אפילו נוטל את נשמתך אמרתי מתי יבא לידי ואקיימנו ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו היה מאריך בחד עד שילתה נשמתו בחד יתה את קול ואמרה אשריך רבי עקיבא שילתה נשמתך בחד ע"כ

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(2)

עיי"ש.

Now, even if we argue that the narrative of events surrounding the death of R. Akiba describes what is technically a 'Sha'at Ha'Shmad' - Period of Religious Persecution, when the law demands that every Jew accept martyrdom rather than transgress the least Commandment, as we read in the Talmud, (Sanhedrin 74a), and, what's more, the events leading up to the arrest of R. Akiba happened in public, where the law is even more stringent in demanding martyrdom, nevertheless, the law demanding martyrdom did not apply in this case. R. Akiba was not commanded to gather the public into assemblies in order to busy himself with Torah. he might just as well have taught Torah in private, and if he would not have been able to reach as many people, he would still have been able to teach a number of select students. Why did R. Akiba choose to teach Torah, publicly, in defiance of the Roman authorities, directly provoking them into arresting him shortly thereafter, and putting him to death? Was not his torture and subsequent death a self-inflicted wound and uncalled-for martyrdom comparable to that with which Abraham injured himself?

וכנראה שאפילו למ"ד דבעודא דרבי עקיבא דשמעתין דמסר נפשו על ציטול תורה היינו צשעת השמד כדאמרינן בסנהדרין (ע"ד). דצשעת השמד אפילו על מצוה קלה יברג ואל יעבור, ועוד דר"ע דפרהסיא הוה כדאמר מקהיל קהלות ברבים ופרהסיא אמרינן התם דאפילו על מצוה קלה יברג ואל יעבור, (עין מהרש"א זכרות ס"א: ד"ה יש לך) הא לא דמי להאי פסק ליברג ואל יעבור, דרבי עקיבא לא היה מצווה להקהיל קהלות ברבים לעסוק עמהם בתורה, והיה אפשר לו ללמוד עמהם בצנעה, ואם לא בקהל רב, הא לכל הפחות עם יחידי סגולה, ולמה בחר לו רבי עקיבא דווקא באופן כזו שצמיים מועטים נתפס וחצוהו צבית האסורים. והיה ענווי צמסרקות של צרזל וכו' ומיתתו כעין הפלת הצרעה אצונו לתוך הכבשן באור כשדים שגם הוא לא היה מצווה עליו, וחבל בעצמו וכדלעיל.

It may be that this whole episode is understandable in light of a teaching we read in the Book Bahir, (Mishna 62) God's heart said to Him, "Come, beloved, let us go out to the field to walk, that I not always be sitting in one place." (Mishna 63) What is His heart? He answered, "If so, Ben Zoma is outside, and so are you?" לב - Lev - Heart = 32. They used to be indecipherable, but with them the world was created. What is 32? They are the 32 pathways. A parable of a king who was in the innermost chamber. The chambers numbered thirtytwo, and every chamber had its own pathway. Is it becoming to the king that everyone have access to him via the pathways? You would say, No! Is it becoming to the king [not] to display his jewels, tapestries, treasures, collections and hoards for everyone to see? You would say, No! What did he do? He touched the daughter and included all the pathways within her and her clothing. Whoever wishes to enter the chambers must look to her. She was married and also given as a trophy to a king. Sometimes, in his love for her, he calls her, Sister, for they came from one place. Sometimes he calls her, Daughter, for she is his daughter. And sometimes he calls her, Mother. (Mishna 55) What wisdom did God give Solomon etc?"

וני"ל שאפשר לבאר המדרש עם מה דאיתא בצפר הצביר (המיוחס לרבי נחוניא בן הקנה) משנה ס"ג צ"ד, וז"ל, אמר לו לבו להקב"ה לכה דודי נלא השדה לטייל ואל אשצ תמיד צמקום אחד: (משנה ס"ג) ומאי לבו, אמר לו אם כן צן זומא מצחון ואתה עמו, לב הוא שלשים ושתיים והיו סתומים ובהם נצרה העולם. מאי ל"ב, אמר ליה ל"ב נתיבות, משל למלך שהיה צחדרי חדרים ומנין החדרים ל"ב, ולכל חדר יש לו נתיב, נאה למלך זה להכנס הכל צחדרו על דרך נתיבותיו, אמרת

66. פירוש השאלה, האם נאה למלך שכלם יכנסו לחדרו הפנימי וישתמשו בנתיבותיו, היינו שיהי לכל אדם כניסה ללב של הקב"ה בכל עת שירצה לבא אל המלך לפשפש ולהרהר צמסחרים על ידי פשפוש חוך לבו של האדם עצמו, אמרת צהחלט לא. כי בלב של הקב"ה שם אהבתו ויראתו כגון רצונו להתקרב אליו, ותפלתו שיגלו רחמיו על מדתיו ושלא יענוש אותנו ח"ו צכעסו וכו' ואצלו רצונו להתקרב אליו להשתחוות לפניו, להעריך ולעבוד אותו ית'. אכן הרצון שבלבנו אפשר שתחפצנו וגם אפשר להרגיש שתי רצונות הפכייות צבת אחת, כי הלב יש לה שני חדרים, ימין ושמאל, יר טוב ויר רע, כד"א (קהלת י' צ') לב חכם לימיו ולב כסיל לשמאלו וגו'. וצהחלט לא יאות למי שיש בו שני יצרים הפכיים שיכנס לפני ולפנים צמי שכולו אחיד ומויחד.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(נב)

לא, נאה לו [שלח⁶⁷] לגלות פנינו ומשצלותיו ומלפניו וגניזו וחמודותיו,⁶⁸ אמרת לא, מה עשה נגע⁶⁹ צצת⁷⁰ וכלל זה כל

The meaning of this question is as follows. Is it becoming to the king that anyone be allowed entry to his private chamber, to use his pathways at will? That everyone, regardless of rank, have free access to God's heart anytime they fancy entering his space, to root around inside, to search and probe the mysteries? And all this free access simply by exploring one's own heart? Emphatically, you'd answer, No! Because, in God's heart one has access to His love and fear, E.g. his desire to be close to us and His prayers for our welfare, that His compassion overwhelm His judgment, not to punish us, God forbid, in his anger, etc. With us, our desire is to be drawn closer, to bow, to admire and worship Him. But though they may appear similar, our desires are not at all comparable. We are capable of feeling contradictory sensations simultaneously, we can experience ambivalence, being torn in opposite directions. Because the human heart has two chambers, right and left, the Good Desire and the Evil Desire, as it is written, (Ecl. 10:2) "The wise man's heart is to his right and the fool's to his left." Empathically you would agree it is not becoming for someone with a dual and contradictory heart to have free access to the innermost chamber of Him who is all and only One, Oneness.

67. גירסת הרקאנטי על התורה, בראשית.

Rekanati (Gen. *Bereishith*) emends the text of the Bahir, inserting the word, Not, thus inverting the inference of the question.

68. פירוש השאלה, האם נאה שלא תגלה כבודו ולא תתקדש שמו ית' בצבים, שלא יכירו כל יושבי תבל מה הן פנינו ומשצלותיו ומלפניו וגניזו וחמודותיו של הקב"ה, אמרת צהלט לא, כי נאה לו ית' שיתקדש שמו בצבים.

The meaning of this question is this. Is it becoming for God's glory not to be revealed, that his name not be sanctified in public, that all the world's inhabitants not recognize what God's jewels, tapestries, treasures, collections and hoards consist of? Empathically you'd answer, No! It is fitting that God be sanctified in public.

69. ונגע כמו פגע שהכניס את העטרה היינו הכתר שהן הל"ב נתיבות לתוך החכמה, ומלבושה היינו מלבוש-ה שהחכמה שהיא הי"ד שצנש הי"ה מלבושת צאות ה"ה צינה. זה סוד הכתר הנרמזת בקויו של יו"ד שממנה מתפשטת החכמה, שנגע הקב"ה בחכמה והכניס תוכה כל הל"ב הנתיבות שהן לבו של הקב"ה, היינו הכתר. ובנוגע לאצבעה אצבעו אמר הקב"ה (בראשית י"ח י"ט) כי ידעתיו וגו', פ"י שהקב"ה הרווה אותו בחכמתו. והבת שהוליד אצבעה היינו החסד, שהרי החכמה היא שורש החסד.

The word, Touched is used here like the word, Struck. God inserted the Crown, i.e. *Keter*, the 32 pathways into *Chokhma* - Wisdom, and into her garments, i.e. *Binah* - Understanding. - מלבושה - *Malbusbah* - Her Garments, may be read - מלבוש-ה - *Malbusb Heb* - Garments of [letter] - ה - *Heb*, the Sefirah of *Binah* - Understanding is represented with the letter - ה - *Heb*, the first in the Tetragrammaton, - יהו"ה - *YHV"H*. *Chokhma* - Wisdom, is represented by the letter - י - *Yod*. this is the secret of the Sefirah of *Keter* - Crown which is represented by the ever decreasing disappearing tip of the point on top of the letter - י - *Yod*. It is from that fractal disappearing point that *Chokhma* - Wisdom expands and evolves. God touched *Chokhma* - Wisdom and inserted the 32 pathways of His heart, i.e. *Keter* - Crown into it. When it came to Abraham, God said, (Gen. 18:19) "Because I know him," i.e. God had saturated Abraham with *Chokhma* - Wisdom, and the daughter Abraham later gave birth to was *Hesed* - Lovingkindness. Because *Chokhma* - Wisdom is the source of *Hesed* - Lovingkindness.

70. בת מרמזת לחכמה שצחוכה כלל הקב"ה הל"ב נתיבות, שהן לבו, זה ענין פתיחת המשנה הראשונה שצספר יצירה, כל"ב נתיבות פליאות חכמה וכו'. ונתן הקב"ה אותו חכמה אח"כ לשלמה המלך. זה שלפה אותו השלטון באסטרונוגיא שהו דייקא, היינו שהקב"ה צעלמו עתיד להוליד בת, היא החכמה, והיא נשאת למלך הוא אצבעה, ומאצבעה ליעקב והלאה עד שנתן לשלמה המלך כי אצבעה הוא ראשון לגרים ולמדות היא החסד, ודוד הוא האחרון כד"א (שמואל ב' כ"ג א') ואלה דברי דוד האחרונים וגו'. וכתוב (רות ד' י') וישו הוליד את דוד. שהיא המלכה האחרון שצמגילת רות. ושלמה המלך הוא הסוף, והוא מה שצא אחר האחרון כמוצן. והיו שניהם, אצבעה ושלמה, כמו תחלה וסוף התפשטות הצריאה.

Daughter, in this context, refers to *Chokhma* - Wisdom which is now the offspring to *Keter* - Crown, because God has included the 32 pathways of *Keter* - Crown within *Chokhma* - Wisdom. The 32 pathways are the Heart of God. And this is how Sefer Yetzira opened, "In 32 mystical paths of wisdom etc." God later gave that *Chokhma* - Wisdom to King Solomon. This explains the vision of the Astrologer King. It is God, Himself who will give birth to the daughter, i.e. *Chokhma* - Wisdom, who will be married to the king, i.e. Abraham, and from Abraham to Jacob and onward until she is given to Solomon. Abraham is first of the converts, and to the Seven Lower Sephiroth, i.e. *Hesed* -

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(בב)

הנתיבות וזמלבושה, והרואה להכנס צפנים יסתכל הנה, ונשאה למלך גם נתנה לו צמתנה, ולפעמים קורא אותה צאצאתו
זה אחותי כי ממקום אחד היו, ולפעמים קורא אותה צחו כי צחו היא, ולפעמים קורא אותה אחי: (משנה ס"ה) ומה
חכמה נתן הקב"ה לשלמה וכו'. ע"כ עיי"ש.

In order to understand what is meant by the Mishna text, quoted above; God's heart said to Him, "Come, beloved, let us go out to the field to walk, that I not always be sitting in one place." It is written, (Gen 1:9) "God said, 'Let the waters beneath the heavens be gathered into one place.'" One place hints at the place where all desires are gathered. Because, as was said above, water is the metaphor of desire. God's heart said to Him, "Come, let us go out to the field to walk," and as we read in the Midrash (Pirkei D'Reb Eliezer 21) "There is no field but that it really means Woman." And as we read in the Tikunei Zohar, (Tikun 69 p.p. 113a) "There is no field but the woman. As it written, (Deut. 22:37) "For in the field he found her." When in the Bahir text, God's heart says, 'Come, let us go out to the field,' it is to the Field of Apples that they will be descending. This is the experience of a split between the Upper Waters, i.e. desire felt in the heart, and Lower Waters, i.e. desire felt in the viscera. This explains the sudden interjection, 'What is His heart? He answered, "If so, Ben Zoma is outside, and so are you!"' For, as has been discussed previously, it was Ben Zoma who experienced the great cleft between the upper and lower waters, as we read in the Talmud, (Hagiga 15a) A story with R. Yehoshua b. Hanania who was satnding on a step of the Temple Mount. Ben Zoma saw but did not acknowledge him. R. Yehoshua said, "Whence and whither b. Zoma?"

"I was peering into the gap between the upper and lower waters," answered b. Zoma. "And there is no more than three fingersbreadth between them, as it is written etc."

"Ben Zoma is still on the outside," R. Yehoshua said to his disciples. Now we can look at he Bahir text in the light of this teaching. 'What is His heart?' is the question, and the answer is, 'If so, b. Zoma is outside and so are you.' If you leave this One Place, where all desires are contained, to go out to the Field, where all desires are spread out; to experience them in other places in the body, besides in the heart, such as the abdomen and the head, then you will be dividing the waters above from the waters below the way b. Zoma describes.

לפרש מה שאמר לו לצו לכה דודי נלא השדה לטייל ואל אשצ תמיד במקום אחד, הנה כתיב (צראשית א' ט') ויאמר אלהים יקו המים מתחת השמים אל מקום אחד וגו'. מקום אחד היינו מקום מקוה המים שהן הרלונוות, כי מים מרמזין לתאוב. ואמר לו לצו להקצ"ה נלא ונטייל בשדה, וכדאיתא צפרקי דרבי אליעזר (כ"א) אין שדה אלא אשה, ע"כ. וכן איתא בתיקוני"ז תיקונא שיתין ותשעה (דף קי"ג.) ולית שדה אלא אשה, כמה דאת אמר כי בשדה מלאה וגו', ע"כ. ופ"י נלא השדה היא ירידה לשדה תפוחין, והיא הרגש לפיה בין מים עליונים היינו רלון בלב, ומים תחתונים היינו רלון צקרביים וצתוך המעיים. וזה פ"י בן זומא מצחון ואתה עמו, כי הוא בן זומא שהרגיש הצדל בין מים עליונים למים תחתונים, כמו דאיתא בגמ' (חגיגה ט"ו.) מעשה צרבי יהושע בן חנניה שהיה עומד על גב מעלה צהר הבית וראהו בן זומא ולא עמד מלפניו אמר לו מאין ולחין בן זומא אמר לו נופה הייתי בין מים העליונים למים התחתונים ואין בין זה לזה אלא שלש אלצעות בלבד שנאמר ורוח אלהים מרחפת על פני המים כיונה שמרחפת על צניה ואינה נוגעת אמר להן רבי יהושע לתלמידיו עדיין בן זומא מצחון, ע"כ. ופ"י אס בן, היינו אס תרלא לטייל בשדה ולא לשבת במקום אחד שהוא קיבוצן כל הרלונוות במקום אחד, אלא לחלקם ולהפרידם להרגיש אותם כה ושם בלב וצמעיים וצראש, א"כ תצדיל בין מים למים.

What does the concept of God going for a walk outside really suggest? Where does God go to when

Lovingkindness. David is the last of the Seven Sephirot, i.e. *Malkhut* - Sovereignty, as it is written, (II Sam. 23:1) "These are the words of David, the final ones." And it is written, (Ruth 4:10) "And Jesse bore David," i.e. the final words of the Megilla of Ruth. Solomon is the end of the last, ending the final. these two, Abraham and Solomon are like the beginning and end of the evolution of Creation.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(כב)

accepting the invitation of His heart, 'Come, beloved, let us go out to the field to walk'? The concept may be understood with a teaching we find in the book *Degel Machaneh Ephraim*, (R. Moshe Chaim Ephraim of Sudilkov, 1748 - 1800) in the commentary to Deuteronomy, (Va'etchanan). "What does it mean when we say [someone has] a good heart, what goodness can there be attached to a heart? Usually when we talk of the goodness of a thing we refer to its valuable qualities. E.g. when we say the whiskey is good we are talking about the way it tastes, its sweetness and palatability. When we talk of a good suit of clothing we are talking about its color, whether dark or light, or the quality of its cut or tailoring. Obviously what we mean when talking about the goodness of the heart is the quality of brokenness. A good heart is a broken heart, that is its wholeness, as it is written, (Isa. 57:15) "For thus says the high and exalted One Who lives forever, whose name is Holy, 'I dwell on a high and holy place, And also with the contrite and lowly of spirit. In order to revive the spirit of the lowly And to revive the heart of the contrite.'" And, as it is written, (Psalm. 51:19) "The sacrifices of God are a broken spirit; A broken and a contrite heart, O God, You will not despise." The opposite is pride and haughtiness of heart, as it is written, (Prov. 16:5) "An abomination to God is every proud one of heart." Now, the heart was only created in order to be a dwelling place for God, as it is written, (Ex. 25:8) "They shall build Me a sanctuary and I will dwell inside them." Inside them, really. As we read (Tikunei Zohar, Tikun 6, 22b) "Lucky is the one who makes Him a beautiful home in his heart." So, we see, the heart was only created in order to be a dwelling place for God, and God refuses to dwell anywhere but in a smashed and broken heart. That's why the wholeness of a heart is defined by the extent of its brokenness inside the person. Then when it possesses wholeness it is known as Jerusalem the Holy City, and it is said to have its King in residence. In contrast, God forbid, to the opposite, when a person has pride of heart, and it is known as Haughty."

ומה ענין הטיול שהקב"ה מטייל שם, ולאן ילא כשאמר לו לבו לכה דודי נלא השדה. הנה איתא בספר דגל מחנה אפרים (ואתחנן ד"ה ואתחנן ב"ה) וז"ל להבין מה זה לב טוב ומהו הטוב השייך ללב כי בכל דבר לפי ערכו טובו דרך משל במשקה הוא הטוב כשמתוק לחיך ובמלבוש הטוב שלו הוא דרך אחר היינו הצבע כמו שחור או לבן או מתוקן כתקונה וכלב מהו הטוב שלו והשלימות בודאי הוא לב נשבר הוא הטוב והשלימות שכלב כמו (ישעיה נ"ז, ט"ו) אשכון ואת דכא וגו' וכמו (תהלים נ"א, י"ט) זכחי אלהים רוח נשברה וגו' וההיפוך גובה הלב כי (משלי ט"ז, ה') תועבת ה' כל גבה לב וגו' והלב נברא להיות שוכן בו הקב"ה כדאיתא (שמות כ"ה, ח') ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם וגו' בתוכם ממש וזכאה הוא מאן דעביד ליה דירה נאה בלב, נמלא נברא הלב להיות משכן להקב"ה והקב"ה אינו שורה כי אם כלב נשבר ונדכה לכן שלימות הלב הוא להיות נשבר בקרבו ואז כשיש בו שלימות הוא מכונה בשם ירושלים עיר הקודש יקרא לה ומלכה בתוכה, לאפוקי חלילה כשיש בו גובה לב אזי יקרא בשם רום, עכ"ל עיי"ש.

Now, as is understood from Scripture and has been discussed above, God's desire is to do good for His creatures. But what does it mean when we say that God's heart is good? The same question posed by the *Degel Machaneh Ephraim* about the goodness of a human heart may be asked about the heart of God; what does it mean when we say that God is Good Hearted? Now, about the will of God we can say with ease, it is good because God's desire is to do good. But what good is God's heart? The answer to this question may be extrapolated from the answer the *Degel* gives to his question. The goodness of God's heart is also its brokenness, and God's heart breaks when it is denied access, when encountering a haughty, proud and overbearing human heart. For in the presence of a proud heart God's purpose and objective; 'to dwell etc. and also with the contrite and lowly of spirit,' for, 'them to build Me a sanctuary that I dwell inside them,' is frustrated. While there exists a haughty person in the world God cannot fulfil His word. It gives meaning to the double entendre in the verse, (Ex. 22:19) "He that sacrifices (to) God, shall be put to death," in contrast to the verse quoted above from Psalms, "The sacrifices of God are a broken spirit; A broken and a contrite heart,' because God's heart, so to speak, is broken on the haughty pride of that conceited

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(פד)

man. As the prophet said about the prideful, (Isa. 14:13-14) "But you said in your heart, 'I will ascend to heaven; I will raise my throne above the stars of God, And I will sit on the mount of assembly In the recesses of the north. I will ascend above the heights of the clouds; I will make myself like the Most High.'" The haughty person sacrifices God, so to speak, breaking God's heart. Thus we read in the Talmud, (Sotah 4b) "R. Yochanan said in the name of R. Shimon b. Yochai, Anyone with haughtiness of spirit, it is as though they worship idols."

ואם כי בלבו של הקצ"ה רזונו להטיב לברואיו, מה טיבו של לבו כזיכול, כמו שהקשה בעל הדגל מחנה אפרים לעיל, מה זה לב טוב ומתנו הטוב השייך ללב. דהא על הרזון שייך לאמר שהוא טוב כי רזונו להטיב, אבל הלב מה טיבו. אלא שלבו של הקצ"ה ג"כ נשבר ונדכאה כשמואל לב האדם גבה ורם, כי אז נמנע ומתוסכל מטרתו יתצרך לשכון את דכא ושפל רוח, הוא מקדש שכינתו. כשיש אדם בעל גאווה בעולם א"א לו יתצרך לקיים דברו, צחי' זבח לאלהי"ם⁷¹ (שמות כ"ב י"ט), היפך צחי' זבח לאלהי"ם רוח נשברה, שלבו כזיכול נשבר על גאות רום לב האדם ההוא, כמו שאמר הנביא לבעל גאווה, (ישעיה י"ד י"ג-ד) ואתה אמרת בלבצך השמים אעלה וגו': אעלה על צמתי עב אדמה לעליון וגו'. כי הבעל גאווה זוכה לאלהים כזיכול, שמשבר את לבו ית'. ולכן איתא (סוטה ד:) אמר רבי יוחנן משום ר"ש צן יוחי כל אדם שיש בו גסות הרוח כאילו עובד עבודה כוכבים, ע"כ.

In the liturgical poem, in praise of the 2nd century rabbi, Shimon Bar Jochai (Author: R. Shimon Ibn Lavi - Spain, 16th cent.) it is written, 'Let us make man' was said because of you. Meaning, the making of man described in the first chapter of Genesis, the perfect man, man in the image of God, about whom God said, (Gen. 1:26) 'Let us make man in our image etc,' was aimed at R Shimon B. Yochai. Nonetheless, that R. Akiba arose in the mind of God as a first thought, so to speak, is incontrovertible, as we read in the Talmud, (Menachoth 29b) "It arose thus in the thought before Me."

צמר בר יוחאי מתואר רבי שמעון בשבח, נעשה אדם נאמר בעבורך, כלומר שעשיית האדם השלם, אדם בלם לאלהי"ם שאליו כוון הקצ"ה במאמרו (צראשית א' כ"ו) נעשה אדם וגו', כוונה על רבי שמעון. אולם האדם אשר במחשבתו ית' הוא רבי עקיבא בן יוסף, כמו דאיתא במנחות (כ"ט:) כך עלה במחשבה על רבי עקיבא דווקא.

Abraham was the first - חכם - *Chacham* - Wise, for we read about him that he was the first to be called 'Aged' as it is written, (Gen 24:1) And Abraham was aged, getting on in years," and, as we read in the Talmud, (Kidushin 32b) R. Yossi Haglili said, 'Zaqen - זקן - Aged can only be used referring to someone who has acquired wisdom.' R. Akiba is the last to be called - חכם - *Chacham* - Wise, as we read in the Talmud, (Sotah 49b) 'With the death of R. Akiba the Arms of Torah disappeared and the wellsprings of wisdom were stopped.' Although we read in Scripture, (I Kings 5:10-11 'Now God gave Solomon wisdom and very great discernment and breadth of mind, like the sand that is on the seashore. Solomon's wisdom surpassed the wisdom of all the sons of the east and all the wisdom of Egypt.' from which it might be deduced that Abraham's gifts of wisdom ended up in Solomon's hands. Nevertheless, Solomon's wisdom was based in prophecy while R. Akiba's was not. We read in the Talmud (Bava Batra 12a) "Ameimar said, 'A *Chacham* - Wise one is greater than a Prophet.' R. Ashi said, 'It is so, for we read that a great man may teach something which is then, later, proved to have already been said by R. Akiba, and sometimes a great man may teach

71. כמבואר צפי' רש"י (שמות כ"ב י"ט) צא"ד וז"ל, ופירש לך כאן זוכה לאלהים לומר לך מה זכיחה עבודה הנעשית צפנים לשמים, ע"כ, עיי"ש.

As is explained in Rashi to Exodus, (22:19) "The verse stresses, "He that sacrifices (to) God," in order to alert you. For just as slaughtering is something usually done inside the sanctuary, for Heaven's sake..." Usually this verse is read, He that sacrifices to gods, shall be put to death.

ספר יצירה ע"פ הא לכתם זרע

(כה)

something which is then, later, proved to have already been said by Moses at Sinai.' The tow of the tem, Abraham and R. Akiba inherited the 32 Paths of Wisdom that God put into His heart, as has been explained above.

וכנה אברהם היה החכם הראשון, דהא כתיב ציה (בראשית כ"ד א') ואברהם זקן בא בימים וגו'⁷². ואיתא בגמ' (קידושין ל"ג:) רבי יוסי הגלילי אומר אין זקן אלא מי שקנה חכמה, ע"כ. ורבי עקיבא היה האחרון כדאיתא (סוטה מ"ט:) משמת ר"ע בטלו זרועי תורה ונסתתמו מעיינות החכמה ע"כ. ואע"פ דכתיב (מלכים א' ה' י"א) ותרצ חכמה שלמה מחכמת כל בני קדם וגו'. ויחכם מכל האדם וגו'. הא חכם עדיף מנביא כדאיתא בגמ' (צבא בתרא י"ג.) אמר אמימר חכם עדיף מנביא וכו', אמר רבא תדע דאמר גברא רבה מילתא ומתאמרא משמיה דר' עקיבא בר יוסף כוותיה, ע"כ. ויירשו שניהם, אברהם אבינו ורבי עקיבא הל"צ נתיבות החכמה שהכניס הקב"ה בלבו, כדלעיל.

The heart is called Dwelling Place, and it is also called Sanctuary. Now, in order to make God a dwelling in the heart, a person must have a broken and contrite heart, but to make God a sanctuary in his heart, a person has to sanctify the Name of Heaven either with martyrdom or through pain and suffering.

הנה הלב נקרא משכן ונקרא מקדש ג"כ. לעשות לו ית' משכן בלבו, זקוק האדם לשצרון לב, אולם לעשות לו ית' מקדש בלבו, זקוק האדם לקדש שם שמים או במיתת הגוף או ע"י עינוים וסיגופים קשים ר"ל.

It must be so. Existence dictates and obligates it. For, as has been explained, God constricts and wounds himself, so to speak, with the sensation of lack and desire for us. No greater *Tzimtzum* - Constriction of the Divine can be conceived of than that creation of a void within Himself to experience emptiness and desire, resembling nothingness, nullification and darkness in the center of God's Light. And all this was done by God in order to Sanctify his Name in Public, God's holiness in the heart of human beings, for that is the only way it happens, by us making a sanctuary for God in our hearts. Still, the fact remains, it was not necessary for God to do this to Himself, all of Creation was unneeded and uncalled for, as it is written, (Job 35:7) 'If you are righteous, what do you give to Him, Or what does He receive from your hand?' God is not comanded when He does what he does. If that is the case then God requires atonement, as we read in the Talmud, (Chulin 60b) God said, 'Bring an atonement for Me,' as has been explained at length in the third chapter. The first to come as a substitute for God was Abraham who offered himself as a sacrifice to sanctify the Name of God when it was not required of him, hurting himself in so doing, as we read above, for that reason he was undeserving of rescue and had to be rescued in merit of Jacob. The wheel turned, one thing caused another and eventually R. Akiba was caught up in an act of martyrdom for which he was not commanded, and which was counted as an act of self mutilation. That's why the divine echo had to announce, "Lucky are you, R. Akiba, that you are invited to life in the World to Come," as we read in the Talmud, (Berachoth 61b). Whould we not have known that R. Akiba has a place in the World to Come without a public announcement from Heaven? Perhaps not. Since R. Akiba martyred himself where he was not commanded to do so, one might have argued that he performed a sin, as was explained above.

וכן חייב להיות, כי כן חייב המליאות. כי מלאום צו ית', שחבל כביכול בעלמו צהרגש חסרון, כמו שהסצרנו לעיל, שאין

⁷² אברהם ושרה היו הראשונים דכתיב צהם זקנה, כד"א (בראשית י"ה י"א) ואברהם ושרה זקנים וגו'.

Abraham and Sarah are the first to be called - זקן - *Zaqen* - Aged, as it is written, (Gen. 18:11) "Abraham and Sarah were aged."

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(יב)

למאוס גדול מזה שכביכול נעשה לורך לו ית' כמו חלל בקרבן שעשה מקום להרגיש ריקנות שהיא כדוגמת אין ואפס וחשכה באמצע אורו ממש, והכל כדי לקדש שמו ברבים, קדושתו בלב אדם, שאנחנו עושים לו מקדש בתוכינו. אכן האמת הוא שלא היה לורך לו ית' כל הצריחה כדי"א (איוב ל"ה ז') אם לדקת מה תתן לו או מה מידך יקה וגו'. והוא ית' אינו מלווה ועושה. וא"כ לריך כפרה, בחי' (חולין ס'): הביאו כפרה עלי, כמו שנתבאר הענין באריכות בפרק ג'. וזא תמורתו הראשון אצרכם אצינו שמסר עצמו על קידוש השם וחבל בעצמו ג"כ בשלא היה מלווה, אכן נפדה בזכות יעקב. ונתגלגל הדבר עד שזא לרבי עקיבא שמת על קידוש השם וחבל בעצמו ג"כ בשלא היה מלווה. ומשום הכא איתא בגמ' (ברכות ס"א): ילתה בת קול ואמרה אשריך רבי עקיבא שאתה מזומן לחיי העולם הבא, ע"כ. וקשה, וכי לא הוה ידעינן שרבי עקיבא היה מזומן לחיי עולם הבא, אלא שהוה אמינא שאזד חלקו משום שחבל בעצמו וחז, כדפרישית.

One must conclude, from the direction these texts lead us, that the martyrdom of R. Akiba demands yet another martyrdom to atone for it, that his suffering is an unpaid debt, and yet another martyrdom will be demanded to atone for that atonement, and so on, as the prophet Isaiah says, (Isa. 40:16) "Even [all of] Lebanon is not enough to burn, Nor [all] its beasts enough for a burnt offering."

היולא לנו מהדברים הללו כי מיתת רבי עקיבא עוד לריכה כפרה, ועוד לא ילא מידי חובתו, כד"א (ישעיה מ' ט"ז) ולבנון אין די בער וחיתו אין די עולה וגו'.

In my opinion this precisely is the question God asks of Abraham, as we read in the Talmud quoted above, (Shabbat 89b) God says to Abraham, 'Your children have sinned against Me.' Now, what is their sin? Precisely this that they died martyrs deaths when martyrdom was not required or commanded. Abraham, of course, replies, 'Let their sins be expunged through sanctification of Your Name,' precisely, because martyrdom is the only atonement possible for this sin, since the very beginning, God's own self constriction demanded it of Abraham. So, God goes Jacob who redeemed Abraham from death for having martyred himself for God's sake when not commanded to, saying, 'I will go and tell it to Jacob who had much pain in raising children, perhaps he will pray that I have mercy upon them.' God will say to Jacob, 'Your children have sinned,' and Jacob will reply, "Let their sins be expunged through sanctification of Your Name." To which God responds, "There is no wisdom to be learned from the aged nor any advice to be had from the young." There is an opinion quoted in the Talmud, (Sanhedrin 19b) that Jacob rescued Abraham from having to suffer pain in raising his children. So God comes to Jacob to discover what Jacob will answer. This answers a question asked about the text. Why when speaking to Abraham and Isaac does God say, 'Your children have sinned against Me,' while when speaking to Jacob God only says, 'Your children have sinned.'? It is because Jacob rescued Abraham from having to suffer in rearing his children, and in doing so made himself liable for precisely the same suffering. That's why God said, 'Perhaps Jacob, who went through such difficult times with his children, will pray I have compassion with My children and his children that they not have to keep going through the cycle of atoning with needless martyrdom for the sin of needless martyrdom?'

וני"ל שהא גופא קשיא שמקשה הקצ"ה לאצרכם, כדאיתא בגמ' (שבת פ"ט): לעתיד לזא יאמר לו הקדוש ברוך הוא לאצרכם בניך חטאו לי, ומה חטאם, דווקא שנהרגו על קידוש השם דלא כהלכה. ומוצן תירומו של אצרכם אצינו, אמר לפניו רבונו של עולם ימחו על קדושת שמך, כי זאת כפרת חטא זה⁷³. ילך הקצ"ה אלל יעקב אשר פדה את אצרכם ממייתה על

73. ולא הוקשה ליה לאצרכם כלל מה שהקצ"ה תובע חוב מהם אע"פ שעושים מה שמוטל עליהם לעשות, כמו דאיתא בצראשית רבה (כ"ו פסקה ד') ויאמר יחזק אל אצרכם אציו ויאמר אציו וגו', זא לו סמאל אלל אציו אצרכם אמר ליה סבא סבא איצדה לך זן שניתן לך לק' שנה אתה הולך לשחטו וכי, א"ל למחר אומר לך שופך דם את חייב ששפכת דמו של זנך א"ל ע"מ כן, וכיון שלא הועיל ממנו כלום זא לו אלל יחזק וכי, ע"כ, עיי"ש.

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(12)

שנתן את עצמו ליהרג על קידוש השם שלא כהלכה. אמר הקצ"ה אימר ליה ליעקב דהוה ליה לער גידול זנים אפשר דצעי רחמי עלייהו אמר ליה בניך חטאו אמר לפניו רבונו של עולם ימחו על קדושת שמך. אמר לא בצדאי טעמא ולא דדרדקי ענה. דהא יש שיטה שיעקב פעל שאצרהם לא ייוסר בצער גידול זנים כדאיתא (סנהדרין י"ט): כה אמר ה' אל בית יעקב אשר פדה את אצרהם וכי היכן מנינו זיעקב שפדאו לאצרהם אמר רב יהודה שפדאו מלער גידול זנים, ע"כ. לפיכך צא הקצ"ה אלל יעקב. וצוה אפשר לתרץ מה שהוקשה, למה לא שאל לו דזיוק מה ששאל מאצרהם ויחוק, שאמר להם הקצ"ה בניך חטאו לי, וליעקב אמר סתם בניך חטאו, ותו לא. כי יעקב פדה אצרהם מלער גידול זנים ונתחייב בעלמו לער גידול זנים. אולי יבקש רחמים בעד בני וזניו שלא ינטרכו לכפר על מיתת קידוש השם שלא במקום ההלכה בעוד מיתתה וכו'.

And this explains why it was precisely Isaac, whose death would have been a flagrant desecration of the Name of God, who argued with God about the fittingness of their punishment. As we read in the Midrash, (Gen. Rab. 56:5) 'When Abraham stretched out his hand to pick up the knife to slaughter his son the ministering angels began crying, as it is written, (Isa. 33:7) 'Lo, the Ereliim cry outside, Angels of Peace do weep bitterly.' What does it mean they cry outside? R. Azaria says, - חוצה - *Chutzqa* - Outside is actually written - חצה - *Chitza* - Bizarre. 'It is bizarre,' the angels cried, 'for a man to slaughter his child!' Isaac therefore says to God, "Master of the Universe, if someone who martyrs himself when not required to do so by the law is considered a self-mutilator, and this is Your will, then the thing will never have an end. It will always be both a *Mitzvah* - Virtue that drags another *Mitzvah* behind it, and an *Aveirah* - Sin which drags another *Aveirah* behind it simultaneously. And if it is one if those cycles from which it is impossible to escape because the atonement is never sufficient or complete, I am forced to say what my father, Abraham said, "Let their sins be expunged through sanctification of Your Name,' knowing full well that every uncalled for martyrdom must be atoned for with another of the same until the end of all times and the finish of all ends. But don't I know for certain, in fact, that this is not what You desire. Is it not much more preferable when You can rescue a Jewish soul from martyrdom. For we see that my ashes are piled on the altar before You as we read in many places in rabbinic literature, and as in the Midrash, (Torat Cohanim, Lev. 8) 'Why does the verse say, "Then will I remember my covenant with Jacob, and also my covenant with Isaac, and also my covenant with Abraham will I remember; and I will remember the land.' Why is there no mention of memory regarding Isaac? Because it is as though Isaac's ashes are gathered in a pile on the altar before God, all the time.' And if I who was never slaughtered or martyred am constantly there before Your eyes, while my father who cast himself into a fiery furnace is considered a self-mutilator, it is obvious that I am bound to argue with You against allowing even a single soul of Israel to be hurt or lost."

ומשום הכי צא יחוק אצונו שאלו הרגתו היתה חילול השם כדאיתא צמדרש (צראשית רבה נ"ו ה') צשעה ששלח אצונו אצרהם את ידו ליקח את המאכלת לשחוט את בנו צכו מלאכי השרת הה"ד (ישעיה ל"ג ז') הן אראלם לעקו חוזה וגו', מהו חוזה רבי עזריה אמר חוזה [חלה כתיב] חולה הוא צריה למיכם ית צריה, ע"כ. ואומר יחוק לפניו ית' רבונו של עולם, אם הממית עצמו על קידוש השם ללא לורך וצדלא אנוס ליה הוה כחוצל בעלמו, וזהו רלוך דווקא, א"כ אין לדבר סוף, דהוי מלוה הגוררת מלוה וגם עצירה הגוררת עצירה צצת אחת. ואם אי אפשר ללאת ידי החוצ לעולם א"כ מוכרח אני

Abraham never asks the following question: Is it fair and just in God to demand atonement of the Jews for doing what is expected of them, that the 'sinful and unnecessary' act of martyrdom, for which they are to be punished, is required of every Jew in every age? Because Abraham's faith in God puts him far and beyond such a thought. As we read in the Midrash on the narrative of the *Akeida* - Binding of Isaac, (Gen Rab. 56:4) Isaac said to Abraham his father, 'Father,' he said. [The angel] Samael approached Abraham the Patriarch saying, 'Grandpa, Grandpa! Have you lost your heart? This is the son who was given to you when you were 100 years old and you're going to slaughter him? You realize, of course, don't you, that tomorrow God is going to call you to account. He'll say, "Murderer! Guilty! The blood of your own son, you spilled?"' Abraham answered him, 'Even so.'

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(מב)

לאמר כמו שאמר אברהם אבי שימחו העונות על קידוש השם, וכל מיתה וענוי על קידוש השם שלא נתצע להלכה יחייב עוד מיתה על קידוש השם כנגדו לכפר עליו, עד סוף כל הדורות וכל הקייץ. והלא הרבה יותר חביב לפניך הלל נשמות ישראל ממייתתם על קידוש השם דהא אפרי לצור לפניך כדאיתא בזכמה דוכתי⁷⁴, וכדאיתא בתורת כהנים (ויקרא ח') למה נאמר באברהם וביעקב זכירה וזינחק לא נאמר זכירה, שהוא כאילו אפרו לצור על גבי המזבח ע"כ, ואם אני שלא נשחטתי נזכר בזכות לעולמים, ואזי שגלה לכבשן האש על קדושת שמיר נחשב לחב, א"כ מוכרח אני להתוכך אתך ית' על עוד העדר נפש אחת מישראל.

Have we not seen with our own eyes events in which tens and hundreds of thousands of infants and nursing babies who were not commanded to die for the sanctification of God's Name, were martyred in a holocaust. And if it is the law that an uncalled-for martyrdom can only be atoned for with another such, where will we take sufficient atonements for their blood, who were slaughtered against the law?

ובעינינו ראינו וזימינו היו מאורעות שהומחו עוללים ויונקי שדים שלא נטווו על קדושת השם לאלפים ולרצבות בשואת רשעים, ואם דין הוא שכל מי שמת על קידוש השם צדלח אנוס יחייב עוד כפרה, מאין נקח עוד כפרות לכפר על דמם של אלו הנשפך שלא כדין וכדת.

In my opinion Isaac's argument is that the killing of a Jew is never a Sanctification of the Name of God, and always an incomparable desecration of the Name of God. Exactly as would have been the case if Isaac himself had been slaughtered on the altar. How bizarre it would be for God to desire and allow such a thing, the angels cried! That there still exists anywhere in the world a gentile who dares raise his hand against a Jew is nothing less than a manifestation of the Mishnaic dictum, (Mishna Sotah 9:15) In the footsteps of Messiah chutzpah will be most prevalent!

וני"ל שעלם טענת ינחק הוא שהריגת אחד מישראל הוא חילול השם שאין כמוהו בכל העולם, בדיוק כאילו נשחט הוא על המזבח, שחילול היה לו ית' כמו שטענו הארזלים. ושיש עוד העזה לאחד משבעים אומות העולם להרים יד על יהודי הוא הוא דאיתא (משנה סוטה ט' ט"ו) בעקבות משיחא חלפא יבגא, ע"כ.

Isaac shows them God before their eyes. Immediately they raise their eyes upon high and begin, "You, O God, are our Father, etc." It was because Isaac himself looked into the *Shechinah* - Divine Dwelling Presence. However, as we read in the *Tikunei Zohar*, (Tikun 70, p.p. 136b) 'After R. Shimon and the brotherhood had been walking on the road a while, they asked him, 'Why does a baby come out of its mother's womb with its eyes closed?' He told them, "This is the secret of the verse, (Gen 27:1) "And it comes to pass that Isaac is aged, and his eyes are too dim for seeing." It was in the visions that they showed him while in the womb of his mother, many lights, as Ezekiel saw in the *Merkava* - Chariot, every fetus is shown visions compatible with the soul it has been given. It is shown the place from which its soul is hewn, and how it can return there if works at studying

74. (זכחים ס"ה) מזבח מנח ידעי אמר רבי אלעזר ראו מזבח בנוי ומיכאל השר הגדול עומד ומקריב עליו ור' ינחק נפחא אמר אפרו של ינחק ראו שמונה צאותו מקום, ע"כ. (ברכות ס"ג:) ובהשחית ראה ה' וינחם מאי ראה אמר רב ראה יעקב אבינו דכתיב ויאמר יעקב כאשר ראם ושמואל אמר אפרו של ינחק ראה שנאמר אלהים יראה לו השב ע"כ.

Talmud, (Zevachim 65a) 'How did they know where to put the altar? R. Elazar says they could see an altar standing there with the angel, Michael the Great Prince standing upon it offering sacrifices. R. Yitzchak the Blacksmith says, they could see the ashes of Isaac, laying upon that spot.' In the Talmud, (Berachoth 62b) 'It is written, (I Chron. 21:15) "And God sent an angel to Jerusalem to destroy it: and as he was about to destroy, God saw, and He changed His mind." What did God see? Rav and Shmuel argue. Rav says, He saw Jacob the Patriarch, as it is written etc. Shmuel says, He saw the ashes of Isaac, as it is written, etc.'

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(בב)

the Torah and fulfilling the commandments, after being born. For then the place from which the soul is take begins to light up, illuminating numbers of other souls. And it sees how number of *Merkava* - Chariots are steered for her sake. The fetus is thus taught the whole Torah. If later the child works at it, he remembers everything he was taught in his mother's womb. Later the fetus shown Gehenna, so that it knows what is in store for it should it deserve punishment for transgressing Torah Law, just as it was shown the rewards for obedience. Later, when being born out of its mother's womb it closes.'

אלא זה כונת מאמר הגמ', וז"ל, ומחוי להו ילחק הקדוש צרוך הוא צעינייהו, ע"כ. כי ילחק הלין בשכינה בשעת העקידה, אולם כדאיתא בתקו"ז (קל"ו: תקונא שצטין) לכתר דהוו אזלין בארחה רבי שמעון וחבריו, שאילו ליה, אמאי כד נפיק ינוקא ממעי אמה איבו עינוי סתימין, אמר לון ודאי דא איבו רזא ותכבין עיניו מראות, צאלין מראות דאחזיאו ליה צמעי אמה כמה גבורין, כמה דחמא יחזקאל במרכבה, לכל ינוקא אחזיין ליה כפוס דרגיה, אחזיין ליה מאתר דאיבו נשמתי, דאי ישתדל באורייתא וצפקודין, דינהיר הכוא אתר דאתנעילת נשמתי, צכמה נשמתי: ואיך נחתין בגינייה כמה מרכבות, ואולפין ליה כל אורייתא, ואי אשתדל צה אדכיר ליה כל מה דכוא אולפין ליה צמעי אמה, לכתר אחזיין ליה גיבס, דאס עבר על פקודי אורייתא מהו עונשא דליה, כמה דאחזיאו ליה אגריה, לכתר דנפיק ממעי אמה סתיס: ע"כ.

Isaac has the ability to look at the Shechinah inside himself (see Ch. I Mishna 6) as was quoted above from the Book Bahir, What is His heart? לב - Lev - Heart = 32. They used to be indecipherable, but with them the world was created. What is 32? They are the 32 pathways. A parable of a king who was in the innermost chamber. The chambers numbered thirtytwo, and every chamber had its own pathway. Is it becoming to the king that everyone have access to him via the pathways? Isaac had the ability to enter into the innermost chamber to look at the glory of God, and this is an aspect of *Chokhma* - Wisdom he is able to teach all of us, his children. For we all still have this ability as well, as the Talmud continues, 'Immediately they raise their eyes upon high and begin, "You, O God, are our Father, Our Redeemer from of old, is Your name." This represents the apogee of redemption and the final completion of the Order of Creation. It brings to halt the continuous cycle of martyrdom and the atonement which triggers the demand for yet another atonement, once and for all. The reason is because Isaac shows everyone how to look at and see God with their own eyes. Although the God says explicitly, (Ex. 33:20) "For no man shall look at Me and live," and we all ought to die the instant we look at God, instead the redemption occurs and no one has to die. Because the reason God created the world was to be sanctified inside the Children of Israel, this happens precisely when we all look and see God inside each one of us, for then it becomes apparent that God never actually had to constrict or damage Himself by desiring us, that we in our desire, individually and collectively, to sanctify God within ourselves, brought the world into existence. God's Light, so to speak, has never been diminished, our own eyes have seen that it is so. There never was any diminution and no atonement was ever required, for God's quality, character and nature are out in the world and He is sanctified inside the Children of Israel.

שצילחק יש כח להסתכל על השכינה שצתוכו. והוא מה ששינונו לעיל מהספר הצבור, וז"ל, לב הוא שלשים ושתיס והיו סתומים ובהם נצרח העולם. מאי ל"ב, אמר ליה ל"ב נתיבות, משל למלך שהיה צחדרי חדרים ומנין החדרים ל"ב, ולכל חדר יש לו נתיב, נאה למלך זה להכנס הכל צחדרו על דרך נתיבותיו, ע"כ. שילחק היה לו הכח לכנס לתוך חדרי חדרים להסתכל בצבדו ית' וזהו הכחמה שלימד אותנו, שגם צנו עוד יש הכח הזו כדאיתא צגמ', מיד נשאו עיניהם למרום ואומרים אתה אלהיים אצינו גואלנו מעולם שמך, ע"כ. שהוא הגאולה וסוף ותכלית לגלגל החוזר היינו המיתה על קידוש השם שחוצע עוד מיתה כמוהו לכפר עליו, שמחוי להו ילחק הקדוש צרוך הוא צעינייהו, וכתוב (שמות ל"ג כ') כי לא יראני האדם וחי וגו'. וצאותו רגע ממש מתחייבים מיתה על ההצטה. ונגאלים ואינם מתים כי זו היה המערה ומגמתו ית' צצריאת העולם שיתקדש שמו צתוך תוכיות כל אחד ואחד. שצזה נתגלה ומצורר שלא היה למאס צו ית' מתחלה, דלא

ספר יצירה ע"פ הא לכם זרע

(2)

נתמעט אורו דהא צעיינו מסתכלים ורואים אותו ית' ולא חבל בעצמו ואינו לריך כפרה, דהא ילא טיבו בכל העולם כולו ונתקדש בתוך בני ישראל⁷⁵.

The chief lesson to take from this story of Isaac's dialogue with God is that it is absolutely forbidden and definitively prohibited to agree, the way Abraham and Jacob agreed, that even one of their children be hurt or lost or die, even for the sanctification of God's Name. To argue otherwise is to invoke God's mockery, 'neither reasoning from the aged, nor advice from the young.' The chief sanctification of God's Name will come from this, (Mic. 7:15) that "As in the days when you came out from the land of Egypt, I will show you miracles," and his Name will be magnified through His salvation of the Jewish People in general and in particular. Amen, may it so be.

ועיקר נקח ללמוד ממנו שאסור בהחלט להסכים כמו שהסכמו אברהם אבינו ויעקב אבינו שימות או יאבד או יעונה שום אחד מבני ישראל על קידוש השם, צחי' לא צסצי טעמא ולא דרדקי עלה. ושעיקר קדושת שמו ית' יבא מזה שיראנו נפלאות כימי לאתנו מארץ מצרים (מיכה ז' ט"ו). ויתגדל שמיא רבה על ידי ישועת ישראל בכלל ובפרט. אמן כן יהי רלון.

Finished and completed, all praise to the Creator of the world,
this second day of the order of, "In this year of Jubilee, let every man go back to his
heritage." (Lev. 25:13) The 7th of Iyar - 5768.
Chicago, Illinois USA

תם ונשלם שצח לצורא עולם
יום שני לסדר צשנת היובל הזאת תשבו איש אל אחזתו וגו'
ז' אייר תשס"ח לפ"ק
פה שיקאגא יל"ו

75. ונ"ל שיש גם ספר מיוחד ליחזק אבינו והוא ספר לעומת ספר יצירה. כי יחזק אבינו הוא היחידי צתג"ך שאמר על עצמו (צראשית כ"ז ד') ועשה לי מטעמים כאשר הצתי והציהא לי ואכלה צעצור תצרכך נפשי וגו'. ולא פחד להנות מעונג אכילת מטעמים. וגם צזיווגו כתיב (צראשית כ"ו ח') וירא והנה יחזק מלחק את רצקה אשתו וגו'.

It seems to me that somewhere there ought to be a book attributed to Isaac as well, in contrast to Sefer Yetzira. Isaac is the only man in Scripture who said about himself, (Gen. 27:4) "Cook me delicacies the way I love it. Bring it to me and I will eat, in order that my soul bless you." Isaac was not afraid to enjoy food, nor was he averse to taking pleasure from life, as we see, regarding his marriage, (Gen. 26:8) "He looked and saw Isaac playing with Rebecca his wife."